

ત્રીજે મંગળગજ ઘોડા પાલખી સાં યોથે મંગળે ગેહા મહારથી સાં કુદહાં યુંથેત્રી લાયો માળ રે સાં
 પ્રભુલ સોહાયે છે સંસાર રે સાં મોતી માણેક ઉપર વારશું સાં પ્રભુલતા પૂજન કરાવશું સાં
 પ્રભુના પીતામ્બર ગળકે કોરથી સાં પદ્મવિજય ગાયે મગળ જોરથી સાં વરઘોડે શોભા અપરંપાર રે....સાં

૨ (લાવણી)

મારા જનમ જનમના જોગી પ્રભુલ આર્યાવર્ત્ત અવતરીયા, મારા વીર મહાવીર યોગી, પ્રભુલ આર્યાવર્ત્ત અવતરીયા ૧
 વિનયશીલ ને અતિ વિવેકી, ગાળ પહું મન હરતું જેથી; મારા નિર્ગુણને નિરહોભી, પ્રભુલ આર્યાવર્ત્ત અવતરીયા ૨
 નિરાકાર સાકાર ગન્યા જ્યા, આદિનાથ અનંત ગન્યા જ્યા; મારા લાવતણા સોભાગી, પ્રભુલ આર્યાવર્ત્ત અવતરીયા ૩
 સકળ શાસ્ત્રની વિદ્યા વરીયા, મંગલદેશ મહાવીર વરીયા, તતી ગુહચ્ચાશ્રમના યોગી, પ્રભુલ વિરલાખંથ પરવરીયા ૪
 કેવલજ્ઞાન કલ્યાણક થાતા, સવના ગંધન છટ્ટી બાતા, જાગો ધીરવિજય મંથોગી, મુખડા મહાવીરતા મળીયા ૫

૩

વેવાણું ઉઠે તુ વહેલી ઉંઘ તણ, વર આંબ્યો છે તોરણું આજ સળ.
 દોઈ બાણું કરો પીછાણું કરો, તમ પગલા આવીને ગહાર ધરો.
 વેવાણું લાવજેરે તુતો કંક પડો, તારે આગણું ત્રિશલા લાડકડો
 વેવાણું લાવજેરે તુતો સોપારી, તારે આગણું આંબ્યો અવતારી.
 વેવાણું લાવજેરે તુતો કંકાવટી, તારે આગણું આંબ્યો નાણાવટી
 વેવાણું લેજેરે તુતો લહાયો ધણો, તારે જાણું અવસર વિવાહ તણો
 અમને ઉભા ધણીરે વાર થઈ, વેવાણુંને જાણર કહે, કોઈ જઈ.

॥ श्री चिंतामणिपार्थनाथाय नमो नमः ॥ शार सप्रेम भट ता

पूज्यपादश्रीमन्महोपाध्याय—श्रीसुकलचन्द्रजीगणिकृत—

प्रतिष्ठाकल्प - (अञ्जनशलाकाविधि)

तथा अन्य उपयोगि विधिओं भाग १ ला

संयोजक अने प्रकाशक—क्रियाविधिविद्वान्—श्री सोमचन्द्रभाई हरगोविन्ददास छाणी

तथा छवीलदास केसरीचंद संघवी

दानवीर शेठ बुलाखीदास नानचंद संस्थापित—श्रीस्याद्वादसंस्कृतपाठशाला अने

श्रीमद्दीवाई जैन श्राविकाशालाना प्रधानाध्यापक खंभत.

श्री वीर संवत २४८२

॥ मूल्य - नव रूपिया ॥

विक्रम संवत २०१२

मुद्रक : शाह लालचंद नंदलाल श्री वकील ब्रधर्स प्रि. प्रेस, - वडोदा.

*મહિનેમિ-ચીરો, જિણભવણે સાવણ પૂજાઈ । ઇગ્વીસં તિત્યગરા, સંતિગરા પૂજ્યા વંદે ॥ (ગેહે) ॥ ૧ ॥
 ધર્મકર્મના ઉંડાણને સમજનારાઓ-મોક્ષસુલમાં કારણભૂત, દર્શનજ્ઞાન-ચારિત્રના નિશ્ચયરૂપ અને શુદ્ધધ્યાનરૂપ
 અગ્નિથી કર્મકાષ્ટને ઘાઠી નાહનાર સર્વ જિનેન્દ્રોનાં પ્રતિષ્ઠાપૂર્વક અભિષેકાદિ તમામ કાર્યો મહોત્સવપૂર્વક કરવા, તે
 અભિષેકાદિ કાર્યો કે પ્રકારે છે—૧ નિત્ય અને ૨ નૈમિત્તિક.

૧ જિનેશ્વરોતું નિત્યસ્નાત્ર-લોકોને પરલોકમાં હિતકર છે.

૨ નૈમિત્તિક સ્નાત્ર-સર્વલોકોને આલોક પરલોકમાં સુલ આપનાર છે.

મંડપતું સ્વરૂપ :—

નિર્મલ, વિસ્તીર્ણ અને શ્રેષ્ઠ વેદિકા તથા તોરણવાલો, લટકતી ફુલની માઠાઓવાલો, ચાર દ્વારવાલો,
 વિધવિધ વાજિત્રોના શબ્દોથી भरपूर અને મંગલગીતોથી યુક્ત મંડપ કરાવવો.
 મંડપતું માપ નિર્વાળ કલિકામાંથી જોઈ લેવું.

ચાર યુગાત્રાઠા ત્રણ હાથના મંડપમાં વેદિકા કરી શ્રી જિનેશ્વરની પ્રતિમાની સ્નાત્ર માટે સ્થાપના કરવી.
 દશે દિશાઓમાં દિક્પાલો તથા આદિત્યાદિ નવ ગ્રહો કલ્પવા.

યુગાઓમાં ચાર વેદિકા છત્ર સિંહાસન યુક્ત (કલ્પી) કરાવી, ઇન્દ્ર સર્વ કાર્ય કરે.
 નિર્મલ અને શુદ્ધ પ્રતિમા ત્રિવિપુર્વક લાવીને, મહોત્સવ પુર્વક ઇન્દ્રપણુ કલ્પવું.

પછી પ્રતિમાની ઉત્તમ જાતિનાં સુગંધી પત્ર-પુષ્પ-જલથી પૂજા કરવી, તે પ્રતિમા સન્મુલ વિશુદ્ધિને માટે મૂલ મંત્ર

*મહિ-નેમિ ચીરા, જિતભવને શ્રાવકેણ પૂજાયે । ઇકવિંશતિસ્તીર્થકર : શાન્તિકરા : પૂજિતા : વન્દે (ગુહે) ॥ ૧ ॥

નમ્ર વિજ્ઞાસિ

૧. શુદ્ધિ પત્રક પ્રમાણે સુધારો કરી પછીજ ગ્રંથનો ઉપયોગ કરો.
૨. એકલા પુસ્તકીયા જ્ઞાનથી કેઇ કાર્ય થતું નથી ભણતર સાથે ગણતર જરૂરી છે. પ્રયોગોનું એકલું જ્ઞાન બસ નથી, પ્રયોગોનો અનુભવ પણ જરૂરી છે.

ક્રિયાવિધિનો આ ગ્રંથ છે. એની ગમે તેટલી છપાતી વિસ્તૃત સમજણ, અનુભવ વિના એકડા વગરના મીંડા ઘરાબર છે. એટલે ક્રિયાવિધિના અનુભવી પાસેથી પારંપરિક અનુભવ લીધા સિવાય કેવળ આ પ્રતિના વાચન માત્રથી ક્રિયાવિધિ કરવા-કરાવવામાં ઘણી જગોએ ભૂલો થઈ જવાની શક્યતા ઘણી છે. કર્મ-મુક્ત થવા માટે આ વિધિ-વિધાનો છે. એકલા પુસ્તક ઉપર આધાર રાખી આ ક્રિયાઓને કર્મ-બંધના કારણભૂત હરગીજ ન બનાવો એજ અમારી ખાસ નમ્ર વિજ્ઞાસિ છે.

प्रथम बोली बलीदान पुष्प नालियेर अथवा बीजा फलो वि. पाणीमां पधराववा ते वखते
ॐ आं ह्रीं क्रौं जलदेवि पूजावलिं गृह्ण गृह्ण स्वाहा ।

ए पाठ बोलवो ।

पछी ४ अथवा ८ कलशो भरवा तथा त्यां लाडु वि. नैवेद्य मूकवां. पछी नीचिनो पाठ बोलवो.

ॐ ह्रीं ऋषभाजितसंभवाभिर्नन्दनसुमतिपत्रप्रभसुपार्थचन्द्रप्रभसुविधिशीतलश्रेयांसवासुपूज्यविमलानन्तधर्मशान्ति
कुंथरमल्लियुनिसुव्रतनमिनेमिपार्थवर्द्धमानादितीर्थकराः परमदेवाः तस्य अविष्टायकाः देवाः शान्तिं पुष्टिं क्रद्धिं वृद्धिं
जयसंगलं कुरु कुरु पां पां वां वां नमः स्वाहा ।

ए रीते कलशो भरी चन्दन पुष्पथी सुशोभित करी धवल मंगल अने वार्जित्रना नाद पूर्वक कुमारिका अथवा
सौभाग्यवती स्त्रीओ पासै लेवडावी चैत्य अथवा घरमां प्रदक्षिणा दइने पवित्र स्थाने पधरावी मंगल गीत तथा वार्जित्रनो
घोष करवो ।

॥ इति जलयात्रा विधि ॥

त्यारवाद १०८ तीर्थजलथी कलश भरी नीचिना पृथ्वी मन्त्रथी स्थापन करवो.

ॐ ह्रीं सुः स्वाहा, ॐ ह्रीं भूमिः स्वाहा, ॐ ह्रीं भुवः स्वाहा, ॐ ह्रीं पृथिवी स्वाहा, ॐ ह्रीं वसुमती स्वाहा.

पछी क्षेत्रपाल मन्त्र बोलवो.

ॐ क्षां क्षीं क्षूं क्षौं क्षः क्षेत्रपालाय नमः स्वाहा.

—: સંપાદકીય નિવેદન :—

ધર્મપ્રચારમાં વિધિ-વિધાનોનો ફાળો :—સ્વાદ્વાદસિક્ષાન્તરૂપ જૈનધર્મ એ બધાં દર્શનોના સરવાળારૂપ છે પણ આજનાં કેટલાંક મતમતાન્તરોની દૃષ્ટિએ પુનરુત્થાન જરૂર માગી લેયે છે. જૈનધર્મના પ્રચારમાં વિધિ-વિધાનોનો અમૂલ્ય ફાળો છે. જૈનધર્મનું એ એકે આવશ્યક અંગ છે. એની ઉપેક્ષા કરવાથી જૈનધર્મનો પ્રચાર ખાંગળો બનશે.

અંથનું નવું સ્વરૂપ :—લાગભગ પાંચ દાયકા પહેલા “શ્રી ભીમસી માણિક્કલ” એ આવે એક અંથ છપાવેલો તે અતિ છર્ણુ અને તુટક હતો. અને પુનઃસંશોધન જરૂરી હતું. આજના યુગમાં પુસ્તકોએ એક અગત્યનો ફાળો નોધાવ્યો છે સંશોધન વિગેરે કરીને એ જુના જ અંથને નવું સ્વરૂપ આપી આપ સર્વની સમક્ષ અમે રજૂ કરીએ છીએ.

અંથનામ :—મહામહોપાધ્યાય શ્રીસકલચંદ્રગચ્છિન પ્રતિષ્ઠાકેન્દ્રપ યાને અંજનશલાકાદિવિધિ. પરસ્પર પરિચય :—મારો અને શ્રી સોમચંદભાઈનો પરિચય લાગભગ દોઢ દાયકોનો છે. આ પરિચયમાં વિધિ-વિધાનોનો ફાળો ઘણો મોટો છે.

હું તો આ વિષયમાં હજી તદ્દન નવો નિશાળીઓ છું, જ્યારે શ્રી સોમચંદભાઈએ આ વિધિ-વિધાન અંગે ઘણી જ પ્રૌઢતા પ્રાપ્ત કરી છે તેઓશ્રીએ—

સોમચંદભાઈની ક્રિયાનાવૃત્તા :—સં. ૧૯૮૭ માં અસારા (થરાદ) અને ૮૮ માં ટાંડા-ઉરમડ (પંજબ) તેમજ આદરજમાં ધન અનુભવી મુરખી કાકાશ્રી નગીનદાસભાઈ સાથે રહી ક્રિયા-વિધાન કરાવી અનુભવ મેળવ્યો હતો પછીથી તે—

नानाकुशाद्यौषधि-सन्मिश्रे तद्युतं पतन्वीरम् । धिम्बे कृतसन्मिश्रं, कर्मोद्यं हन्तु भव्यानाम् ॥१॥
 पतञ्जारी विदारी च, कर्चूरः कचचुरी नखः । कङ्कोडी क्षीरकन्दश्च, सुसलैः स्नापयाम्यहम् ॥२॥
 “ ॐ ह्रीं ह्रीं परम अर्हते पतञ्जार्यष्टकवर्गेण स्नापयामीति स्वाहा ”

। इति सप्तमस्नात्रम् ।

आठमुं (सर्वौषधि) स्नात्र

प्रियंगु वि० ३३ औषधिओतुं चूर्ण करी कलश भवाना जलमां नाखतुं ।
 प्रियङ्गुचच्छकंकेली, रसालादितरुद्रवैः । पल्लवैः पत्रभत्त्यात, एलचीतजसत्फलैः ॥१॥
 विष्णुकान्ता हिमवाल-लवङ्गादिभिरष्टभिः । मूलाष्टकस्तथाद्रव्यैः, सदैषधिविमिश्रितैः ॥२॥
 सुगन्धद्रव्यसन्दोहा, -सोदमत्तालिसंकुलैः । विदधेऽर्हन्महास्नात्रं, शुभसन्ततिसूचकम् ॥३॥
 मेदाद्यौषधिभेदोऽपरोऽष्टकवर्गसुमन्त्रपरिपूतः । निपतद्विम्बस्योपरि, सिद्धिं विदधातु भव्यजने ॥४॥
 “ ॐ ह्रीं ह्रीं परम अर्हते पियङ्गादिभिः सर्वौषधैः स्नापयामीति ”

। इति अष्टमस्नात्रम् ।

त्यारपछी गुरु उभा थइ-परमेष्ठिमुद्रा, गरुडमुद्रा अने मुक्ताशुक्तिमुद्रा ए त्रण मुद्राथी जिनेश्वरतुं आह्वान करे,
 आह्वान करवानो मंत्र— “ ॐ नमोऽर्हत्परमेश्वराय, त्रैलोक्यगताय अष्टदिक्कुमारीपरिपूजिताय, देवेन्द्रमहिताय,
 दिव्यशरीराय, त्रैलोक्यपरिपूजिताय आगच्छ आगच्छ स्वाहा ”

१. २. ३. परिशिष्ट नं. २. ३. ४. जुओ.

સં. ૧૯૮૯ થી માંડી ૨૦૧૦ સુધીમાં—ગુડીવાડા (આંધ્ર), ગોલનગર, કેદમ્બગિરિ, મૂળી, વેરાવળ, વાદનવાડી (મારવાડ), પાલીતાણા—આગમમંદિર, આહિર, સુમેરપુર, નાંદીયા (મારવાડ), વડોદરા, પાલેજ વિગેરે જગ્યાઓ—

પૂ શાસનસમ્રાટ્ આ શ્રીમદ્વિજયનેભિરૂરીશ્વરજી મ. સા, પૂ આગમોદ્ધારક આ. શ્રીમત્સાગરાનંદ-સૂરીશ્વરજી, પૂ કવિકુલ કિરીટ આ. શ્રીમહાવિદ્યસૂરીશ્વરજી, પૂ આ શ્રી પ્રતાપસૂરિજી, પૂ. ધર્મસૂરિજી, પૂ. નીતિસૂરિજી, પૂ સુરેન્દ્રસૂરિજી, પૂ શાન્તિચંદ્રસૂરિજી, પૂ ભક્તિસૂરિજી, પૂ. પં. કેદયાણુવિજયજી, પૂ જિનેન્દ્રસૂરિજી, આદિ પૂ આચાર્યશ્રીઓ તથા તે તેમજ અન્ય સમુદાયના આચાર્યશ્રીઓ તથા સુનિપુંગવોના સાન્નિધ્યમા ૧૫ થી ૨૦ અંગનશલાકા, લગભગ ૬૦ પ્રતિષ્ઠાઓ, સેંકડો અષ્ટોત્તરી તથા શાન્તરનાત્રો કરાવ્યાં તેમા સુરબ્ધી કાકાશ્રી નગીનદાસભાઈની પદ્ધતિ, પૂ. આચાર્યશ્રીઓ તથા સુનિવરેનો અનુભવ અને પોતાની શક્તિ ઓમ ત્રિવેણી—સંગમ થવાથી તેમનામાં ક્રિયાવિધિની સ્પૃતા વધુ બળદી ઉઠી છે.

છબીલદાસની શરૂઆત :—ત્યારે હું દૃઢશ્ચક્ર પૂ પ્રભુદાસભાઈની આગળ વધારવાની હાર્દિક લાગણીથી શ્રી નયશોવિજયજી જૈન સંસ્કૃત પાઠશાળા મહેસાણા તરફથી પશ્ચિમ ખાનદેશમાં હુતો ત્યાં પૂજ્યપાદાચાર્ય શ્રીમદ્વિજયમુત-સૂરીશ્વરજી મ. સા. તથા તેઓશ્રીના સાહિત્યરસિક વિદ્વાન્ શિષ્યરત્ન પં. દુરન્ધરવિજયજી મને (છબીલદાસને) તથા મારા સહાધ્યાયી શિવલાલભાઈને ન્યાય-વ્યાકરણ—સાહિત્યનો રસપ્રદ અભ્યાસ કરાવના સાથે આ વિષયની પાઠ્ય પ્રેરણા આપી. અને એ પ્રેરણા અમલીભૂત બનાવી પીઠ ક્રિયાવિધિન બાહુભાઈ ઉત્તમચંદ સરત નિવાસીએ. અને મારું પહેલું ક્રિયાવિધાન સં. ૧૯૬૬ શિરપુર (પશ્ચિમ ખાનદેશ)માં થયું. ત્યારબાદ હું સંવત ૧૯૬૮ માં શ્રી

+ અમને કે અમારી લાઈનના ધણા ભાઈઓને સમ્યગ્દર્શન-જ્ઞાન-ચારિત્રમા જે કોઈ સદ્ગુણનાવનાર હોય તે તેમા મોટો ક્ષણો મેંસાણા—શ્રી યશોવિજયજી જૈન સંસ્કૃત પાઠશાળા અને શ્રી જૈન શ્રેયસ્કર મડળનો કે

सोलमुं (तीर्थोदक) स्नात्र

गंगा आदि एकसो आठ तीर्थेनां पाणी नाखी ' नमोऽर्हत् ' कही जलधिनदीद्रहकुण्डेषु. यानि तीर्थोदकानि शुध्धानि। तैर्मन्त्रसंस्कृतैरिह, चिम्बं स्नपयामि सिध्यर्थम् ॥१॥
नाकनदीनदविहितैः, पयोभिरम्भोजरेणुभिः सुभगैः। श्रीमज्जिनेन्द्रपादौ, समर्चयेत्सर्वशान्त्यर्थम् ॥२॥
“ ॐ ह्रीं ह्रीं ह्रीं ह्रूं ह्रौं ह्रः परम अर्हते तीर्थोदकेन स्नापयामीति स्वाहा ” ॥ इति षोडशस्नात्रम् ॥

सतरमुं (कर्पूर) स्नात्र

कर्पूर कलशमां नाखी ' नमोऽर्हत् ' कही शशिकरतुषारधवला, उज्ज्वलगन्धा सुतीर्थजलमिश्रा। कर्पूरोदकधारा, सुमन्त्रधृता पततु जिनचिम्बे ॥१॥
कनककरकनालीसुक्तधाराभिरद्भिः, मिलितनिखिलगन्धैः केलिकर्पूरभाभिः।
अखिलसुवनशान्तिं शान्तिधारां जिनेन्द्र - क्रमसरसिजपीठे स्नापयेद्द्वीतरागान् ॥ २ ॥
“ ॐ ह्रीं ह्रीं ह्रीं ह्रूं ह्रौं ह्रः परम अर्हते कर्पूरेण स्नापयामीति स्वाहा ” । इति सप्तदशस्नात्रम् ।

अठारमुं (केशर-चंदन-पुष्प) स्नात्र

केशर, चंदन अने फुल पाणीमां नाखी ' नमोऽर्हत् ' कही सौरभ्यं घनसारपङ्कजरज्जोनिःप्रीणितैः पुष्करैः, शीतैः शीतकरावदारुचिभिः काङ्चीरसन्मिश्रितैः। श्रीखण्डप्रसवाचलैश्च मधुरैः नित्यं लभेष्टैर्वरैः, सौरभ्योदकसंख्यसाव्वचरणद्वन्द्वं यजे भावतः ॥१॥

સોમચંદલાઈની છાયામાં આવ્યો અને તેઓશ્રીએ તેમજ પૂજ્યષાદ શ્રમણુલગવંતોએ મારા આ સંસ્કારમાં ખૂબ ખૂબ સિંચન કર્યું છે.

અંથ પ્રગટ કરવાની દૃષ્ટિ :—જ્યા જ્યાં અને જ્યારે જ્યારે અમે મળતા ત્યારે અમે આવો એક અંથ પ્રગટ કરવાની વાતો કરીએ પરંતુ કંઈ ગજ લાગતો નહીં. આમ મનોરથોની ઘટમાળમાં એક આજો પચવર્ષીય કાળ આવ્યો ગયો.

પ્રારંભ :—પછી અમે મળીએ છીએ નાંદીયામાં અંજનશલાકાનો એ પ્રસંગ હતો. અમારા પૂર્વના વિચાર અહિં નિર્ણયમાં પલટાય છે, ને અમે નક્કી કરીએ છીએ કે અંથ જરૂર પ્રગટ કરવો. મહેતતની પરવા નથી કરવી. અને અમે એ દિશામાં ઘડી ધીમે ઘડી ઝડપે જતા ગયા.

સુંઝવણુ :—નક્કી તો કર્યું પણ શરૂઆત જ કેમ કરવી ? તેની સુંઝવણુ થઈ. લખવાનું શરૂ પણ કર્યું. એ ઠીક ન લાગ્યું ને ફાડી પણ નાખ્યું; ફરી ફાડી નાખ્યું. આમ સુંઝવણુમાં અમે આગળ વધતાજ ગયા—વધતા જ રહ્યા.

એ તો ચોક્કસ જ છે કે કોઈ પણ શુભ કાર્ય કસોટી તો અવશ્ય માગી હવે છે પણ તે કસોટીમાં અડગ રહેતો હાદિક પ્રયત્ન અવશ્ય દેળ—સન્સુખ લઈ જાય છે.

પ્રેરણા :—અહિં અમને શેઠ આણુંદણુ કલ્યાણુણુ પેલીના પ્રતિનિધિ દહધર્મી શેઠ ભગુભાઈ ચુનીલાલ સુતરીયાની ચોથ સાંપડે છે. તેઓને પણ આવો એક અંથ પ્રકટ થાય તેની મનઃકામના હતી તેઓને પણ આને માટે રચનાત્મક વિચારો આવતા હતા અને ‘સમાનશીલ-વ્યસનેષુ સહ્યમ્’ તેઓશ્રીએ અમને યોલાવ્યા. અમે ગયા. ખૂબખૂબ વિચારોની આપલે કરી ત્યાર પછી અમદાવાદનિવાસી અદ્વિતીય ક્રિયાવિધિન શ્રી ભોગીભાઈ, માણુકલાલભાઈ, મોહનભાઈ, અંદુભાઈ, કુલચંદભાઈ આદિ સુપય સુપય ક્રિયા-જ્ઞાતાઓનું સંમેલન કરી આ દિશામાં અને તેટલું

शक्राग्न्यन्तकनैरुतेशवरुणः श्रीवायुवस्वेश्वरा, ईशानोऽपतिप्रभृतिफणिभृद्देवा अमी सर्वतः ।
निघ्नन्ते दुरितानि शीघ्रमभित्तिष्ठन्तु पूजाक्षणे, स्वस्वस्थानमनेकधा द्युतिभृतः प्रोद्यद्विकृष्टक्षयाः ॥१॥
॥ इति दिक्पालपूजा ॥

पृष्ठी नीचेना श्लोकथी ग्रहोऽं पूजन करुं—
भानुश्चन्द्रनिशाकर द्युतिकरौ भौमं बुधं निर्मलं, शान्तिं निर्विघ्नं करोति च गुरुः शक्रं करोति स्वयम् ।
षीडादूरीकृतं शनैश्चरमतं तत्कारमाराधकं, राहुं केतुसमाश्रितं च भवता पुष्पाक्षतैः पूजयेत् ॥१॥
॥ इति नवग्रहपूजा ॥

नीचेना शान्तित्रलिमंत्रथी बलिवाकुला त्रणवार मंत्री प्रतिष्ठास्थाननी दशे दिशाओमां नाम लइ लइने धूप, दीप,
वास, बलिवाकुला, फुल, अक्षत, पाणी सहित नाखवा.
शान्तित्रलिमंत्र—“ॐ नमो भगवते अर्हते शान्तिनाथस्वामिने सकलातिशेषकमहासम्पत्तिसमन्विताय, शस्याय,
त्रैलोक्यपूजिताय, च नमो नमः शान्तिदेवाय ॥

सर्वाभिरससमूह-स्वामिकसंपूजिताय, नजिताय, । सुवनजनपालनोद्यत-तमाय, सततं नमस्तस्मै ॥
ॐ नमो भगवते सर्वदुरितौघनाशनकराय, सर्वशिवग्रशमनाय, । दुष्टग्रहभूतपिशाच-शाकिनीनां प्रमथनाय, ॥
ॐ नमो भगवति विजये अपराजिते जयतीति जयावहे ।

सर्वसंघस्य भद्रकल्याणमङ्गलप्रददे, साधूनां शान्तिदुष्टिपुष्टिप्रदे, स्वस्तिदे, भव्यानां ऋद्धिद्विनिर्वृतिनिर्वाणजननि,
सत्त्वानामभयप्रदाननिरते, भक्तानां शुभावहे, सम्यग्दृष्टीनां धृतिरतिमतिबुद्धिप्रदानोद्यते, जिनशासननिरतानां शान्तिनतानां
च जगति जन्तूनां श्रीसम्पत्कीर्त्तियशोवर्धनि जयदेवि विजयस्व ।

સં. ૧૯૮૯ થી માંડી ૨૦૧૦ સુધીમાં—ગુડીવાડા (આંધ્ર), ગોલ્ડનગર, કેદરબગિરિ, સૂળી, વેરાવળ, વાદનવાડી (મારવાડ), પાલીતણા—આગમમંદિર, આહિર, સુમેરપુર, નાંદીયા (મારવાડ), વડોદરા, પાલેજ વિગેરે જગ્યાઓ—

પૂ શાસનસત્રાટ્ આ. શ્રીમદ્વિજયનેમિસૂરીશ્વરજી મ. સા, પૂ આગમોદ્ધારક આ. શ્રીમત્સાગરાનંદ-સૂરીશ્વરજી, પૂ કવિકુલ કિરીટ આ શ્રીમદ્દીગ્ધિસૂરીશ્વરજી, પૂ આ શ્રી પ્રતાપસૂરિજી, પૂ. ધર્મસૂરિજી, પૂ નીતિસૂરિજી, પૂ સુરેન્દ્રસૂરિજી, પૂ શાન્તિચંદ્રસૂરિજી, પૂ ભક્તિસૂરિજી, પૂ. પં. કેલ્યાણવિજયજી, પૂ જિનેન્દ્રસૂરિજી, આદિ પૂ આચાર્યશ્રીઓ તથા તે તેમજ અન્ય સમુદાયના આચાર્યશ્રીઓ તથા સુનિયુંગવેના સાન્નિધ્યમાં ૧૫ થી ૨૦ અંજનશલાકા, લગભગ ૬૦ પ્રતિષ્ઠાઓ, સેંકડો અષ્ટોત્તરી તથા શાન્તસ્નાત્રો કરાવ્યાં તેમાં સુરળથી કાકાશ્રી નગીનદાસભાઈની પદ્ધતિ, પૂ. આચાર્યશ્રીઓ તથા સુનિવરોનો અનુભવ અને પોતાની શક્તિ એમ ત્રિવેણી—સંગમ થવાથી તેમનામાં ક્રિયાવિધિની જ્ઞાતૃતા વધુ ઝળકી ઉઠી છે.

છળીદાસની શરૂઆત :—ત્યારે હું દહશ્રદ્ધ પૂ પ્રભુદાસભાઈની આગળ વધારવાની હાર્દિક લાગણીથી શ્રી મયશોવિજયજી જૈન સંસ્કૃત પાઠશાળા મહેસાણા તરફથી પશ્ચિમ ખાનદેશમાં હુતો ત્યાં પૂજ્યપાદાચાર્ય શ્રીમદ્વિજયમૃત-સૂરીશ્વરજી મ. સા. તથા તેઓશ્રીના સાહિત્યરસિક વિદ્વાન શિષ્યરત્ન પં. દુરન્ધરવિજયજીએ મને (છળીદાસને) તથા મારા સહુધધાર્થી શિવલાલભાઈને ન્યાય—વ્યાકરણ—સાહિત્યનો રસપ્રદ અભ્યાસ કરાવના સાથે આ વિષયની પણ પ્રેરણા આપી. અને એ પ્રેરણા અમલીભૂત બતાવી પીઠ ક્રિયાવિધિન બાહુભાઈ ઉત્તમચંદ સરત નિવાસીએ. અને મારું પહેલું ક્રિયાવિધાન સં. ૧૯૯૬ શિરપુર (પશ્ચિમ ખાનદેશ)માં થયું. ત્યારબાદ હું સંવત ૧૯૯૮ માં શ્રી

† અમને કે અમારી લાઇનના ઘણા ભાઈઓને સમ્યગ્દર્શન—જ્ઞાન—ચારિત્રમા જે કોઈ સદ્ગુણનાવતાર હોય તેા તેમા મોટા ક્ષણા મેસાણા—શ્રી યશોવિજયજી જૈન સંસ્કૃત પાઠશાળા અને શ્રી જૈન શ્રેયસ્કર મડળનો છે

पछी कसुंची वल्ल ढांकवुं. गुरुए वज्रपंजर— ‘ॐ परमेष्ठि०’ आत्मरक्षा, ‘ॐ नमो अरिहंताणं, हृदये’ शुचीकरण तथा सकलीकरण, करी मुक्ताशुक्ति अथवा चक्रमुद्रा सहीत अधिवासना मंत्र खूत्र उच्च स्वरे बोलवो.

स्वागता जिनाः, ॐ नमो खीरासवलध्धीणं तथा ह्यरिमंत्र एम दरेक मंत्र त्रणवार बोली प्रसुजी उपर वासक्षेप कर्या वाद् श्रावकोए सर्व विवप्रत्ये धूप उखेववो तेमज त्रिंउ उपर ढांकिले वल्ल दूर करवुं पछी गुरुए लत्र नजीक आवतां उंचा सादे तथा उंचा श्वासथी विंवना ललाटपर “ ह्रीं ”, वने लेचनपर “ श्रीं ”, हृदयपर “ ह्रीं ”, संधिनां स्थानोपर “ ऐं ” अने प्राकारपर “ ह्रौं ” एवा अक्षरो स्थापवा. पछी त्यां धीनुं पात्र मूकवुं पछी नीचेनां काव्य अने मंत्रथी त्रणवार जिननुं आह्वान परमेष्ठि मुद्राथी करवुं— काव्य—

उदयति परमात्म ज्योतिरुद्योतयन् स्त्रं, विषय विनययुक्त्या ध्वस्तमोहान्धकारम् ।

शुचितरघनसारोह्यसिभिश्चन्द्रनौघैर्जिनपतिवरगन्धैश्चर्चयेद्भक्तिभावात् ॥ १ ॥

घातिक्षयोद्भूतविशुद्धबोधः, प्रबोधिताशेषविशेषब्रह्म ।

सुरेन्द्रनागेन्द्रनरेन्द्रवन्द्याः, समर्चयेत् श्रीजिननायकेभ्यः ॥ २ ॥

मंत्रः— ‘ॐ ह्रीं ह्रौं नमोऽहर्त्परमेश्वराय, चतुर्मुखपरमेष्ठिने, त्रैलोक्यगताय, अष्टदिक्कुमारीमहिताय, इन्द्रपरिपूजिताय, देवाधिदेवाय, दिव्यशरीराय, त्रैलोक्यमहिताय, अष्टमहाप्रातिहार्यधराय आगच्छ आगच्छ स्वाहा’ । इति जिनाह्वानम् ।

पछी नीचेना मंत्रथी अधिष्टायक देवनुं आह्वान करवुं—

સોમચંદલાઈની છાયામાં આવ્યો અને તેઓશ્રીએ તેમજ પૂજ્યપાદ શ્રમણભગવતોએ મારા આ સંસ્કારમાં ખૂબ ખૂબ સિંચન કર્યું છે.

અંથ પ્રગટ કરવાની હૃદયિકા :—જ્યાં જ્યાં અને જ્યારે જ્યારે અમે મળતા ત્યારે અમે આવો એક અંથ કાળ આવ્યો ગયો.

પ્રારંભ :—પછી અમે મળીએ છીએ નાંદીયામાં અંજનશલાકાનો એ પ્રસંગ હતો. અમારા પૂર્વના વિચાર અહિં નિર્ણયમાં પલટાય છે, ને અમે નક્કી કરીએ છીએ કે અંથ જરૂર પ્રગટ કરવો. મહેનતની પરવા નથી કરવી. અને અમે એ દિશામાં ધડી ધીમે ધડી ઝડપે જતા ગયા

સંઝવણુ :—નક્કી તો કર્યું. પણ શરૂઆત જ કેમ કરવી ? તેની સંઝવણુ થઈ. લખવાનું શરૂ પણ કર્યું. એ ઠીક ન લાગ્યું ને ફાડી પણ નાખ્યું. ફરી ફાડી નાખ્યું. આમ સંઝવણુમાં અમે આગળ વધતાજ ગયા-વધતા જ રહ્યા.

એ તો ચોક્કસ જ છે કે કોઈ પણ શુભ કાર્ય કસોટી તો આવશ્ય માગી હવે છે પણ તે કસોટીમાં અડગ રહેવો હાદિક પ્રયત્ન આવશ્ય ફળ-સન્મુખ લઈ જાય છે.

પ્રેરણા :—અહિં અમને શેઠ આણંદભાઈ કેલ્યાણભાઈ પેલીના પ્રતિનિધિ દલધર્મી શેઠ ભગુભાઈ ચુનીલાલ સુતરીયાની કોથ સાંપડે છે તેઓને પણ આવો એક અંથ પ્રકટ થાય તેની મનઃકામના હતી તેઓને પણ આને માટે રચનાત્મક વિચારો આવતા હતા અને 'સમાનશીલ વ્યસનેષુ સત્યમ્' તેઓશ્રીએ અમને યોલાવ્યા. અમે ગયા. ખૂબખૂબ વિચારોની આપણે કરી ત્યાર પછી અમદાવાદનિવાસી અદિતીય કિયાવિદિજ્ઞ શ્રી ભોગીભાઈ, માણિકલાલભાઈ, મોહનભાઈ, અંકુભાઈ, કેલચંદભાઈ આદિ સુખ્ય સુખ્ય કિયા-જ્ઞાતાઓનું સંમેલન કરી આ દિશામાં ગને તેલકું

पछी नीचेनो मंत्र भणी विंवेने आरीसो देखाडवो—

“ॐ ह्रीं परमार्हचु केवलज्ञानकेवलदर्शनसिद्धाजने स्थिरीभव हुं फुट् ॐ ह्रीं सर्वज्ञाय लो हालोकप्रकाशनाय नमः स्वाहा”
पछी प्रतिमाना मस्तक पर वासक्षेप करवो.

पछी “ ॐ वीरे वीरे जयवीरे सेणवीरे महावीरे जये विजये अपराजिते ॐ ह्रीं स्वाहा ”

ए मंत्रथी जमणे काने श्रीखंड, कपूर, केसर देइ पोतानो जमणो हाथ एज मंत्रपूर्वक विवना हाथपर राखवो तेमज एज मंत्र भणी ‘चक्रमुद्रा’⁺थी प्रतिमाना सर्व अंगे स्पर्श करवो. पछी दहींतुं पात्र देखाडवुं. पछी धूप उखेववो पछी दृष्टिरक्षा, सौभाग्य अने स्थिरता माटे सौभाग्यमुद्रा, सुरभिमुद्रा, प्रवचनमुद्रा, अंजलिमुद्रा अने गरुडमुद्राओ करी नीचेना मंत्रनो त्रणवार न्यास करवो.

न्यासमंत्र :—“ॐ अवतर अवतर, सोमे सोमे, कुरु कुरु, वग्नु वग्नु, नित्रग्नु नित्रग्नु, सुमणे सोमणसे महु महुरे ॐ कविले ॐ ह्रीं कः क्षः स्वाहा” पछी वास धूप करवो.

पछी पद्ममुद्राए नीचेना मंत्रथी विंवेने समवसरणमां वेसाडवा—“ॐ इदं रत्नमयभासनमलङ्कुर्वन्तु इहोपविष्टान् भव्यानवलोकयन्तु हृष्टदृष्टया जिनाः स्वाहा”. तेमज मंत्राक्षरसहित त्रण नवकार गणी वासक्षेप करवो. तथा ❀ ३६० करियाणानो पढो हाथपर मूकवो. त्यां चार स्त्रीओए पोंखणुं करवुं. तेज स्त्रीओना हाथे यथाशक्ति सुवर्णदान देवडाववुं.
। इति केवलज्ञानकल्याणक्रमहोत्सवः ।

+ जुओ परिशिष्ट १. चक्रमुद्रा नं. ८ १/१०, २/५, ३/१३, ४/७, ५/३, ६/६.

❀ ३६० करियाणानुं लिष्ट जुओ परिशिष्ट २

જઘદી કામ કરવાની પ્રેરણા આપવા સાથે બે કંઈ સાહિત્ય વિગેરે બોધ્યો તેની ભલામણ કરી. આમ અમારું કાર્ય અહિંથી જવાનીના રંગમાં આવ્યું.

સહકાર :—ત્યારબાદ અમે વિધિઓના સાતા પૂજ્યબાદ ઉદયસૂરિજી મ. સા; પૂ નંદનસૂરિજી મ. સા; પૂ લાલિધસૂરિજી મ. સા; પૂ પ્રતાપસૂરિજી મ. સા; પૂ ધર્મસૂરિજી મ. સા; પૂ કેસ્તુરસૂરિજી મ. સા; પૂ માણેકસાગરસૂરિજી મ. સા; પૂ રામસૂરિજી મ. સા, પૂ અંદ્રસાગરસૂરિજી મ. સા; પૂ પુણ્યવિજી મ. સા; પૂ કેવ્યાણવિજી મ. સા; આદિ પૂ શ્રમણભગવંતોને તેમજ ક્રિયાવિધિન શેઠ ભોગીભાઈ, બાલુભાઈ, કુલાચંદભાઈ, કેશુભાઈ (સ્વામી), અંદુભાઈ, જીવણુભાઈ, ચુનીભાઈ, કુંવરજીભાઈ આદિ ક્રિયાવિધિકારકોને પ્રત્યક્ષ-પરોક્ષ મળતાં તેઓ શ્રા તરફથી કોઈનો પ્રત મોકલ્લીને, કોઈનો પત્રથી, કોઈનો જીહા અનુભવ-પ્રેમણથી ઉત્કટ સહકાર મળતો ગયો. તેમ અમે પણ યને તેટલું કામ કરવાની તેવડમાં ખડયા ત્યા અમને બેલગામ-નિવાસી અતુરભાઈ નગીનદાસનો સહકાર સાંપડે છે મહારાષ્ટ્રમાં જો અમારા સહુત્રવાસી હતા. આ અંથ સંશોધનનું કામ તેમણે સાંભળ્યું. તેઓશ્રીજો અમને તે પ્રકાશન માટે ખૂબખૂબ સિચન કર્યું દિવસ બંધ પ્રકાશનની વાત સંભારે. છુટા પડતાં પણ તેમણે તે યાદ ફરીથી આપી. આમ વાતાવરણુ પેઠા થતાં જ અમારામાં કૌવત આવ્યું.

આધારભૂત લીધેલા અંથો :—સંપાદન-કાર્યમાં આધારભૂત હસ્તલિખિત પ્રતિઓ ખાસ ખાસ નીચે પ્રમાણેની મળી હતી—

- ૧ પૂ. પ્રવર્તક શ્રી કાન્તિવિજયજી જૈન શાસ્ત્ર સંગ્રહ—આત્માનંદ જૈન જ્ઞાન મંદિર, વડોદરા જે પ્રત સં. ૧૮૪૨ ના ચૈત્ર વદિ ૧૧ રાધનપુરમાં લખાયેલી છે.
- ૨ શ્રી નીતિવિજયજી શાસ્ત્ર સંગ્રહ—અમર જૈન શાળા, ખંભાત.
- ૩ શ્રી નેમિસૂરીશ્વરજી જૈન જ્ઞાન શાળા—ખંભાત,

पछी सुअदेवयाए क० का० अन्नत्थ० १ नव० नमो० कही. थोय—
 वद वदति न वाग्वादिनि, भगवति कः श्रुतसरस्वति गमेच्छुः । रङ्गतरङ्गमतिवर-तरणिस्तुभ्यं नम इतीह ॥३॥
 पछी संतिदेवयाए क० का० अन्नत्थ० १ नव० नमो० कही. थोय—
 उन्मृष्टरिष्टदुष्ट-ग्रहगतिदुःस्वप्नदुर्निमित्तादि । सम्पादितहितसम्प-न्नामग्रहणं जयति शान्तेः ॥३॥
 पछी खित्तदेवयाए क० का० अन्नत्थ० १ नव० नमो० कही. थोय—
 यस्याः क्षेत्र समाश्रित्य, साधुभिः साध्यते क्रिया । सा क्षेत्रदेवता नित्यं, भूयान्नः सुखदायिनी ॥७॥
 पछी सासनदेवयाए क० का० अन्नत्थ० १ नव० नमो० कही. थोय—
 उपसर्गवल्यविलयन-निरता जिनशासनाचनैकरताः ।

द्रुतमिह समीहितकृते, स्युःशासनदेवता भवताम् ॥ ८ ॥

पछी समस्तवेया० संति० सम्म० क० का० अन्नत्थ० १ नव० नमो० कही थोय—
 संघेऽत्र वे गुरुगुणैर्घनिघे सुवैया-वृत्यादिकृत्यकरणैकनिचद्धकक्षाः ।
 ते शान्तये सह भवन्तु सुराः सुरीभिः, सदृष्टयो निखिलविघ्नविघातदक्षाः ॥ ९ ॥

पछी नयकार, नद्युत्थुणं, जावंतिचे०, जावंत० नमो० स्तवन अजितशान्ति अथवा मोटीशान्ति जय० पछी
 श्रावकोए अखंड चोखा शेर सवापांच प्रमाणनो थाल गुरु पासे मूक्यो. श्रावकोए पुष्पांजलि लइ तथा गुरुए अखंड चोखानी
 वे हाथे अंजलि लइ श्री संघ सहित उभा रही नीचे प्रमाणेनो मंगल पाठ बोली श्रावकोए पुष्पांजलि तथा गुरुए चोखा
 उछालया. मंगलपाठ—

ઉપરોક્ત બંને સંસ્થાઓની ૭ હસ્તલિખિત પ્રતિઓ મળી હતી, પણ તેમાંની કેઇમાં સાલનો ઉલ્લેખ મળ્યો નથી તેમાંની પાંચ પ્રતિઓ જુની એટલે ૧૮૦૦ થી લખાયેલી હોય એમ લાગે છે અને એ પ્રતિઓ નવીન છે.

૪ ક્રિયાવિધિન શ્રી ભોગીભાઈ ગુલાબચંદે તો ખાસ આ કાર્ય માટે પોતે લખાવેલી પ્રત મોકલી આભારી કર્યા છે. તેઓશ્રીની પ્રત સં. ૧૯૯૩ માં પણ બહુ સારા અક્ષરોએ લખાયેલી છે.

૫ શ્રી શોભચંદભાઈ ની એક હસ્તલિખિત સુંદર પ્રત છે જે સં. ૧૯૫૩ માં લખાયેલી છે. આ સિવાય પણ બડોદરા, છાણી, પાલેજ અને હેલ્મોઈના લંડોરની પ્રતો મળી પણ તે દરેકમાં ક્યારે લખાઈ તેની સાલ નોંધ નથી પણ તે ગદી લગભગ પૂ પ્રવર્તક શ્રી કાન્તિવજ્યજ્ઞના લંડોરની પ્રતની કોપી જેવીજ છે. ઉપર્યુક્ત સંસ્થાઓ તથા વ્યક્તિઓનો પ્રતિઓ પુરી પાડવા બદલ અમે બરેબર આભાર માનીએ છીએ.

તદુપરાંત જુદા જુદા સ્થાનેથી પૂ જુણરત્નસૂરિકૃત, તિલકાચાર્યકૃત, નિર્વાણકલિકાકાર પાદલિપાચાર્યકૃત, ત્રિનવદલસૂરિકૃત, કહારચણ્ડેશકાર, શ્રીદેવજુગ્તસૂરિકૃત, માનતૂંગસૂરિકૃત પ્રતિષ્ઠાકદપો અને તેને લગતા ગ્રંથો જોવા મળ્યા તેમજ તે સિવાય છાપેલા ગ્રંથો—

નિર્વાણકલિકા, આચારદિનકર, વિધિમાર્ગપ્રપા, સુબોધા (ચાન્દ્રીય) સમાચારી વિગેરે ગ્રંથો અમે બધાં બધા અટકયા ત્યાં દિશારૂપ બન્યાછે.

આમ આ ગ્રંથનું સંપાદન અનેક ગ્રંથો, અનેક પૂ શ્રમણુ લગવંતો તથા સુરબ્ધી ક્રિયાવિધિજ્ઞોના અનુભવોની મદદરૂપ કુદોથી કુદોમાળ બન્યું છે. જેની સારા તરીકેની યશોગાથા તેમની છે. સખલના રહેવા પામી હોય તે અમારી અલ્પજ્ઞ-રૂપ દોરીની છે. માત્ર અમારી તો લાવનાનુંજ આ મૂર્ત સ્વરૂપ છે.

આર્થિક સહકાર :—આ બધુંજ દ્રવ્ય વિના અધુરું રહે છે. સંશોધન અને પ્રકાશન દ્રવ્ય વગર અટકી પડે છે; તે જોટને સાંધી આપનાર દ્રવ્ય—સહાયકોની નોંધ લેવી એ પણ અમારૂં મુખ્ય કર્તવ્ય છે. તે શુભ નામાવલિમાં

ततः श्रुतदेवी २ शान्ति ३ अम्बा ४ क्षेत्रदेवी ५ शासनदेवी ६ समस्तवैया० ७ कायोत्सर्गाः ।
या पति शासनं जैनं, सद्यः प्रत्यूहनाशिनी । लाऽभिप्रेतसम्बृद्धयर्थं, भूयाच्छासनदेवता ॥१॥

पुनरपि धारणोपविश्य कार्यं स्मरिणा, 'स्वागता जिनाः सिद्धा' इत्यादिनेति ॥

अधिवासनात्रिधिरयम्-अधिवासना रात्रौ, दिवा प्रतिष्ठा प्रायसः कार्या, इतरथाऽपि कञ्चित्कालं स्थित्वा विभिन्ने प्रतिष्ठालग्रे प्रतिष्ठा विधेया, तत्र प्रथमं शान्तिवलिः चैत्यवन्दनं प्रतिष्ठादेवतायाः कायोत्सर्गः चतुर्विंशतिस्त्रचिन्तनं, ततः स्तुतिदानम्—

यदधिष्ठिताः प्रतिष्ठाः, सर्वाः सर्वास्यदेषु नन्दन्ति । श्रीजिनविम्बं सा विशतु, देवता सुप्रतिष्ठमिदम् ॥१॥
शासनदेवी १ क्षेत्रदेवी २ समस्तवैया० ३, धूपमुत्क्षिप्याच्छादनमपनयेत् लग्नममये, ततो घृतभाजनमग्रे कृत्वा सौवीरकघृतमधुशर्करामृतरूप्यवर्तिकायां सुवर्णशलाकया प्रतिमानेत्रोन्मीलनं वर्णन्यासपूर्वकं, यथा-न्हां ललाटे, श्रीं नयनयोः, ँही हृदये, रं सर्वसन्धिषु, श्रौं सिंहासने विलिख्य प्राकारेण वेष्टयेत्त्रिगुणं व्योम्नि अन्ते क्रौं समालिखेत्, प्राकारः कुम्भकेन न्यासः शिरसि अभिमन्त्रितवासदानं दक्षिणकर्णे श्रीखण्डादिचर्चित आचार्यमन्त्रन्यासः, प्रतिष्ठामन्त्रेण त्रिपञ्चसप्तवारात् सर्वाङ्गं प्रतिष्ठां स्पृशेत् चक्रमुद्रया, सामान्ययतिं प्रति मन्त्रो यथा-“ वीरे २ जयवीरे सेणवीरे महावीरे जये विजये जयते अपराजिते स्वाहा ” अयं प्रतिष्ठामन्त्रः, ततो दधिभाण्डकादर्शकं दर्शनं दृष्टेश्चक्षुरक्षणाय सौभाग्याय स्वैर्याय च समुद्रा मन्त्रा न्यसनीयाः, “ॐअवतर २ सोमे २ कुरु २ वसु २” इत्यादिकं, ततः सौभाग्यमुद्रादर्शनं १, सुरभिमुद्रा २, प्रवचनमुद्रा ३, कृताञ्जलिः ४ गरुडा पर्यन्ते पुनरप्यवसनं(प्रोक्षण)स्त्रीभिः, इह च स्थिरप्रतिमायः घृतव-

+ समुद्राको माटे जुओ परिशिष्ट नं. १.

પહેલી શરૂઆત કરી પ્રોત્સાહિત કરનાર શ્રી કેઠીપોળ જૈન સંઘ (હા. વાડીલાલ કેશવલાલ) વડોદરા છે.
અગાઉથી આહુક અથવા અન્ય રીતે સહકાર આપનાર ભાગ્યશાળીઓની શુભ નામાવલિ—

રૂપિયા ૨૦૧૫	શેઠ ભગુભાઈ યુનીલાલ સુતરીયા અમદાવાદ. હા. શેઠ ફકીરભાઈ ભગુભાઈ	રૂપિયા ૧૦૧૫	શેઠ નેમચંદ કેશરીચંદ ભાણુભાઈ બીલીચિરા વખારીયા નાથાલાલ રતનચંદ ગવ્યાડા
૧૫૧૫	શ્રી કેઠીપોળ જૈનસંઘ વડોદરા. હા. શેઠ વાડીલાલ કેશવલાલ	૧૦૧૫	શ્રી રાવપુરા મામાની પે.ળ જૈનસંઘ વડોદરા હા. શેઠ વાડીલાલ હિંમતલાલ
૧૦૧૫	શેઠ નેમચંદ લાલચંદ વડાસણ શ્રી જૈનસંઘ વડાસણ હા. શેઠ નેમચંદ લાલચંદ	૧૦૧૫	શ્રી સતંભતીર્થ તપગચ્છ જૈનસંઘ જ્ઞાનખાતેથી ખંભાત
૧૦૧૫	શેઠ નાનજી લધાભાઈ માડુંગા (પૂ પં. શ્રીમદ્ ચંદ્રવિજયજી ગણિના શિષ્ય સુનિશ્રી કનકવિજય- જીનાં સદુપદેશથી)	૧૦૧૫	શેઠ ચતુરભાઈ નગીનદાસ બેલગામ પૂ. આ. શ્રીમદ્વિજય ભક્તિસૂરિશ્વરજી મ. શ્રીની સત્પ્રેરણાથી શાં. ત પં. શ્રીમત્પ્રભાવવિજયજી મ. શ્રી ના સદુપદેશથી
૧૦૧૫	શ્રી જૈનસંઘ જ્ઞાનખાતેથી વલસાડ હા. શેઠ રાયચંદ હુરચંદ	૫૧૫	શેઠ યુલાખીદાસ નાનચંદ ખંભાત (જેઓએ છળીલાદાસને આગળ લાવવામાં ઘણો ફાળો નોંધાવ્યો છે)
૧૦૦૫	શ્રી જૈનસંઘ કોલાવડા હા. વખારીયા મફતલાલ ગોકળદાસ		
૧૦૦૫	શેઠ હસમુખલાલ કેશવલાલ વેળવપુર		

રૂપિયા

૫૫૫ વખારીયા પોખટલાલ ગોડળદાસ કોલાવડા

૫૦૫ શ્રી વીશા નીમા પંચ વેબલપુર

હા. શેઠ નગીનદાસ વાડીલાલ

૫૫૫ શેઠ ચુનીલાલ મૂળચંદ વટાદરા (પૂજ્યપાદ

શ્રીમદ્વિજય (વચેકચ) દ્રક્ષરીશ્વરજીના સહુ પદેશથી

ઉપર્યુક્ત રીતે ચંચ-પ્રકાશનમાં ગ્રાહક તથા અન્ય કોઈપણ રીતે સહકાર આપનાર છે તેઓનો તેમજ જેઓના નામ અગાઉથી ગ્રાહક થવા છતાં અહિં આપી શકયા નથી તેઓનો પણ આ તકે અમો હુદ્દિક આભાર માનીએ છીએ.

રૂપિયા

૫૫૫ શેઠ ભાઈલાલ ચતુરદાસ બોરસદ

૫૫૫ શેઠ મોહનલાલ લલ્લભાઈ ઇલોલ

૫૫૫ શેઠ ફકીરચ દ ભીખાભાઈ બીલીભોરા

૧૮૧૭

॥ ૧ ॥

—: પૂર્વ ઇતિહાસ :—

વર્ષો પૂર્વેનો એ જમાનો હતો. આજથી ચાર સૈકા પૂર્વેનો એ ઇતિહાસ છે ત્યારે સંસ્કૃત સાહિત્યનો એ સુવર્ણયુગ હતો. જૈન ધર્મનો ગળહળતો એ કાળ હતો. અંજનશલાકા, પ્રતિષ્ઠા, શાન્તિસ્નાત્ર વિગેરે ઘણા વિધિ-વિધાનો થતાં હતાં. પ્રતિષ્ઠાકંડપો પણ ઘણાના હતા. પૂ. શ્રી હુરિભદ્રસૂરિકૃત, હેમચંદ્રસૂરિકૃત; વાદિવેતાલ શ્રી શાન્તિસૂરિકૃત, તિલકાચાર્યકૃત, માનવુંગસૂરિકૃત, ચુણ્વરત્નસૂરિકૃત આદિ અનેક કંડપો હતા. વ્યક્રિત-વિશેષતાએ દરેકમાં થોડા થોડા ફેરફાર હતા. ધીમે ધીમે આ સોટા કંડપોનું સ્થાન બોહું થવું આવ્યું અને સુબોધા (ચાન્દ્રીય) સમાચારીમાં આવતા સંક્ષિપ્ત અંજનશલાકાવિધિનો ઉપયોગ થવા લાગ્યો.

આમ સહુ જુદા જુદા કંડપો પ્રમાણે વિધિ-વિધાનો કરતા હતા. આ બધાનો સમન્વય જરૂરી હુતોજ અને તે કામ કર્યું મહોપાધ્યાય શ્રીમત્સકલચંદ્રજી ગણિવરે. પૂર્વાચાર્યોની કૃતિઓનો આધાર લઇ તેઓશ્રીએ એક સળંગ

અનિષ્ઠાકેદરની ભેટ ધરી. આજ ત્રણ ત્રણ શતાબ્દી જવા છતાં પણ એ ગ્રંથ હજી પ્રચારમાં છે. અહિં ભોંકે સંસ્કૃત ભાષાનો નિયમ ચૂકાય છે, પરંતુ ઉર્મિને અને ભાષા નિયમનને બહુ ઓછું ધને છે. ઓની કૃતિઓ હોય તોય ગહુ અદ્વષ્ટ જ છે તેઓશ્રીનો આ ગ્રંથ ઉર્મિપ્રધાન અને રસપ્રદ છે.

આ ગ્રંથ કયા સમયમાં અને સ્થળમાં ગન્યો તેની ચોક્કસ વિગત મળી આવતી નથી. પણ તેઓશ્રીની અતિપરિચિત સત્તરલેહી પૂજા માટે લોક-કહેલી કંઈક આવી છે.

સત્તરમા સૈકાનો એ સમય હતો, પૂજ્યશ્રીનું આતુર્માસ ત્યારે કપરબંધમાં હતું. ઉપાશ્રયની નજદિક એક કુંભારનું ઘર હતું. તેને ત્યાં ગદ્યેશંકૃતાં. આ ગદ્યેશંકે જ નિયમિત ટાઇમે ભૂંડતાં. પૂજ્ય ગુરુવર્યે ગદ્યેશંકેને અનુલક્ષીને એક વખત કાઉસગ્ગ કર્યો-“ ગદ્યેશંકે ભૂંડે ત્યાં સુધીનો કાઉસગ્ગ ” સાડા ત્રણ દિવસ આ કાઉસગ્ગ રહ્યો. આ ધ્યાનમાં તેઓશ્રીએ રાગ-રાગણીમય પૂજાઓની રચના કરી જેનો આજે ઘણો પ્રચાર છે.

આ ગ્રંથ પણ આવીજ કોઈ ધ્યાનસ્થ દશામાં ગન્યો છે એમ કેટલાક પૂજ્ય પુરૂષોનું માનવું છે.

આવા ભાવના પ્રધાન ગ્રંથનો ભાષાની દૃષ્ટિએ ફેરફાર ને શુદ્ધિ કરતાં મૂળ ભાવના જ વિકૃત ગની જવા સંભવ છે; આથી અનેક વિચારો કર્યા ગાદ તેમજ અનેકતા મંતવ્યો લીધા ગાદ તેમની જ ભાષામાં રહેવા લીધો છે.

આ પૂજ્ય મહાર્તમાના સમયની સાલનો કંઈ ચોક્કસ ઉલ્લેખ મળ્યો નથી પણ સત્તરમા સૈકાના મધ્યમાં થયા હોય તેવો સંભવ છે. તેઓશ્રી આકબર પાદશાહ પ્રતિયોધક જગદ્ગુરૂ શ્રી હિરવિજયસુરિજીના એ શિષ્ય છે. તેઓશ્રીની કૃતિઓની સામાન્ય નોંધ નીચે પ્રમાણે છે:-

કૃતિઓ

- ૧ મુગાવતી-આપ્યાન
- ૨ વાસુપૂજ્ય જિન-પુણ્યપ્રકાશ રાસ (ખંભાત)
- ૩ સત્તરલેહી પૂજા-સત્તરલેહ જિનપૂજાપ્રબંધ

રચના-કાલ

- સં. ૧૬૪૪
સં. ૧૬૭૧
ઉલ્લેખ નથી

- ૪ આર ભાવના
 ૫ સાધુ-કલ્પલતા-સાધુવંદના સુનિવર-સુરવેલી
 ૬ હીરવિભયાસૂરિ-દેશના-સુરવેલી
 ૭ સુનિશિક્ષા સ્વાધ્યાય
 ૮ સકલચંદ્ર-કૃત સ્તવનો
 ૯ બીરબિન હુમચડી-વર્ધમાનબિનવેલી
 ૧૦ વીર હુંડી સ્તવન
 ૧૧ ગણધર-સ્તવન

”
 સં. ૧૬૮૨
 સં. ૧૬૯૨
 ઉલ્લેખ નથી
 ”
 ”
 ”
 ”

ઉપર્યુક્ત કૃતિઓ ઉપરથી એમ તો નક્કી થઈ શકે છે કે—સંવત ૧૬૪૧ એ એમનો મધ્યકાલ અને સં. ૧૬૯૨-૯૫ લગભગનો કાલ અંતકાળ હોવો જોઈએ

સર્જન અને સંશોધન બંને ભિન્ન છે પહેલામાં પ્રસૂતિની પીડ છે બીજામાં દાયણુની માવજત છે. ઘસારે પડેલા સર્જનનું અમે તો માત્ર સશોધન કર્યું છે. આ સંશોધનમાં અમે ઘણું રખડ્યા છીએ ઘણી જૂની-નવી પ્રતો વાંચી છે, વિચારી છે, બીજા વિધાયકોનો સહકાર પણ સાધ્યો છે એ સહકાર ને સહવાસ ન હોત તો..... પણ એ કલ્પનાજ અસ્થાને છે.

એક મહત્વની વાત ખાસ કરી દેવાની રબ લઈએ છીએ કે.—

સંસ્કૃત ભાષામાથી પરિવર્તન પામેલ આ ગ્રંથ છે. એ યૂકનો અભ્યાસ વિના ઉચ્ચારની અશુદ્ધિ રહી એ યનવાજોગ છે. આથી ક્રિયાવિધાયકો એ યૂકનો અભ્યાસ કરી લેયે એ અતિ આવશ્યક છે.

પ્રતિષ્ઠા, અંજનશલાકા વિગેરે વિધાનો મોક્ષના સાધન છે. એ સાધનો વ્યક્તિની ક્ષીર્ત્તનાં સાધન ન બને એની તકેદારી જરૂરી છે. જૈનશાસનના પ્રચારમા આ વિધાનોનો અગત્યનો ફાળો છે. એકજ ધ્યેય માટે પ્રચાર

કરતા કાર્યકર્તાઓ એક બીજાની પદ્ધતિ તરફ સમભાવથી જોતા રહે એજ અમારી નમ્ર વિશ્વસિ છે.

આ અંથ સંપાદનમાં સુખ્યત્વે ગ્રેષ્ણા આપનાર શેઠ ભગુભાઇ ચુનીલાલ સુતરીયા તથા ક્રિયાવિધિસ શ્રી ભોગીભાઇ ગુલાબચંદને

પ્રસંગે પ્રસંગે જુદી જુદી યાગતો તરફ ધ્યાન ખેંચવા તથા જરૂરી સૂચનાઓ કરતા રહી સહકાર આપવા બદલ પૂજ્યપાદ આ. શ્રીમદ્વિજયોદયસૂરિજી મ. સા. પૂ. નંદનસૂરિજી મ. સા. પૂ. લલિતસૂરિજી મ. સા. પૂ. પ્રતાપસૂરિજી મ. સા. પૂ. ધર્મસૂરજી મ. સા. આગમપ્રભાકર પૂ. પુણ્યવિજયજી મ. સા. પૂ. મહિમાપ્રભવિ મ. સા. પૂ. યશોવિજયજી મ. સા. આદિને

અભિપ્રાય આપી અંથને ગૌરવિત કરવા બદલ અભિપ્રાય આપતા દરેક પૂ. શ્રમણભાગવંતો તથા સુરખી ક્રિયાવિધિજ્ઞોનો અમો આ તકે બહુબહુ આભાર માનીએ છીએ

અંતમાં અમારી ક્ષતિઓની ક્ષમા માગીએ છીએ, સંશોધનનું કામ ખરે જ વિકટ છે. જેટલી સામગ્રી ઉપલબ્ધ થઈ, તેનો સહારો લીધો છે જે સંશોધન થવું જોઈએ, તેવું નહિ પણ થયું હોય. શાસ્ત્ર-વિરુદ્ધ પણ કંઈ લખાઈ ગયું હશે. આ બધું જ બન્યું હશે. આથી વાચકોને ખાસ વિનંતિ છે કે—આ અંથ માટેનું કોઈપણ સૂચન લાગે તેો જરૂરથી કરજો ફરી વખતના સુદ્રણ વખતે એની સાભાર નોંધ લેશું. એજ સૌનો આભાર.

લી૦

૧ શ્રી. ભોમચંદ હરગોવિંદદાસ ઠાણી.

૨ છળીલાદાસ કેશરીચંદ સંઘવી. (દાનવીર શેઠ જુલાળીદાસ નાનચદ-સંસ્થાપિત શ્રી સ્વાક્રાદ સંસ્કૃત પાઠશાળા અને શ્રી ભદ્રીબાઇ જ્ઞેન શ્રાવિકા-શાળાના પ્રધાનાધ્યાપક) ખંભાત.

— विषयसूची —

विषय	प्रष्ठ	विषय	प्रष्ठ
प्रतिष्ठा करनार श्रावकनुं लक्षण	२	क्षेत्रपाल पूजन	२२
प्रतिष्ठा करानार आचार्यनुं लक्षण	३	दशदिक्पाल पूजन	२३
स्नात्रना प्रकार	३	भैरव पूजन	२८
मंडपनुं स्वरूप	४	सोल विद्यादेवी पूजन	२८
भूमिशोधन	५	नवग्रह पूजन	२९
वेदिका	५	चतुर्थदिन विधि	३३
दातणआदिना मंत्रो	६	सिद्धचक्र पूजन	३६
पहेला दिवसनो विधि	६	पंचमदिन-विशस्थानक पूजन	४०
जलयानांनुं विधान	६	षष्ठदिन-च्यवनकल्याणक विधि	४२
गुंमस्थापन विधि	१२	इंद्र-इंद्राणी स्थापन	४२
द्वितीयदिन विधि	१२	गुरु पूजन	४५
नंदावर्त पूजन	१२	च्यवन मंत्र	४६
तृतीयदिन विधि	२२	प्राणप्रतिष्ठा	४६

विषय	पृष्ठ
सप्तमदिन जन्मकल्याणक विधि	५०
शुचिकरण	५०
सकलीकरण	५०
५६ दिककुमारी उत्सव	५१
इंद्र-इंद्राणी महोत्सव	५५
आठमादिवसनो अढारअभिषेक विधि	५९
अढार स्नात्रनी औषधिओनी यादी	७१
नवमादिवसनो विधि	७२
लेखनशाला विधि	७२
विवाह महोत्सव	७४
दीक्षा महोत्सव	७४
दशमादिवसनो विधि	७६
केवलज्ञानकल्याणक-अंजनविधि	७६
निर्वाण कल्याणक	८३
विंबनी स्थापना अने दृष्टि	८८

विषय	पृष्ठ
सकलीकरण विधि	८९
शुचिविद्या	८९
गुरुए बलि मंत्रवानो मंत्र	८९
संक्षिप्त प्रतिष्ठा विधि	८९
जिनविंबपरिकर प्रतिष्ठा विधि	१००
कलशारोपण विधि	१०१
ध्वजारोपण विधि	१०३
ध्वजदंड-शिखर अने ध्वजानो मंत्र	१०५
ध्वजा तथा दंडजुं माप विगेरे	१०५
चोत्रीशो यंत्र	१०६
ध्वजदंड तथा कळश प्रतिष्ठाना सामाननी यादि	१०६
करियाणानी व्याख्या	१०६
परिशिष्ट पृष्ठ—	
मुद्राओ	१
जळयात्राना सामाननी यादी	८

विषय	पृष्ठ
कुंभस्थापनना सामाननी यादी	९
नंदावर्तना "	९
ग्रह, दिक्पाल-अष्टमंगलना सामाननी यादी	१०
स्नात्रना "	११
सिद्धचक्र पूजनना "	११
विशस्थानक पूजनना "	११
च्यवनकल्याणकना "	१२
जन्मकल्याणकना "	१२
लेखशालाना "	१२

विषय	पृष्ठ
विवाहना सामाननी यादी	१३
प्रतिष्ठाने लगता "	१४
३६० करियाणानी "	१५
ग्रह-दिक्पाल-अष्टमंगलनी स्थापना	२२
ग्रहोनां उपकरणो	२३
दिक्पालोना "	२४
कुंभस्थापन गीत	२५
" भास	२६
प्रसुपोखणां गीत	२७

શ્રી રસમુદ્ર

ક્રિયાવિધિનો સાસ્થિક રસલગાડનાર અને ત્યાગધર્મની મહત્તા સમજાવનાર
ક્રિયાવિધિ શ્રી નગીનદાસકાકાને

અને

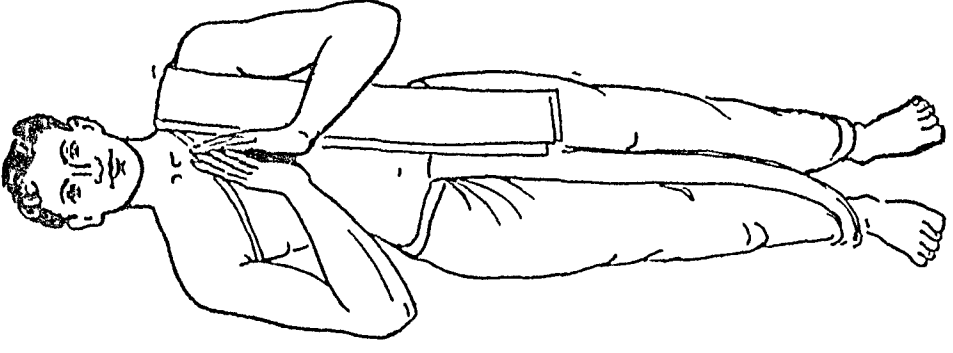
વ્યવહારિક કામમાંથી ફારેશ રાણી સુકિતપંથની ક્રિયાઓમાં સહાયક થનાર

શ્રી મંગળભાઈ હીરાભાઈ અને કાન્તિભાઈને—

આ ગ્રંથ સમર્પણ કરી આમો ફેલાઈ થઈએ છીએ.

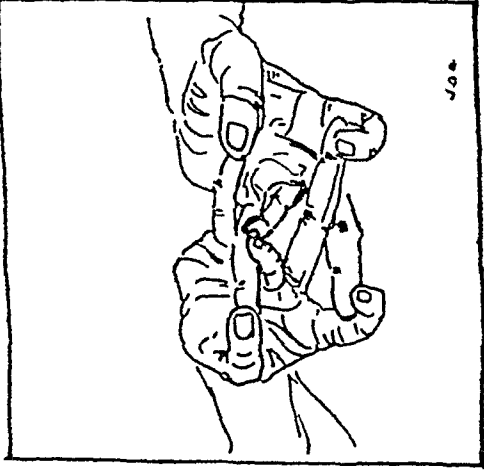

नं. १ जिज्ञ सुद्ध

१ चनारि अगुलाइ, पुरओ उणाइ जंत्य पच्छिमओ । पायाण उमगो, णमा पुण होइ जिणसुद्धा ॥

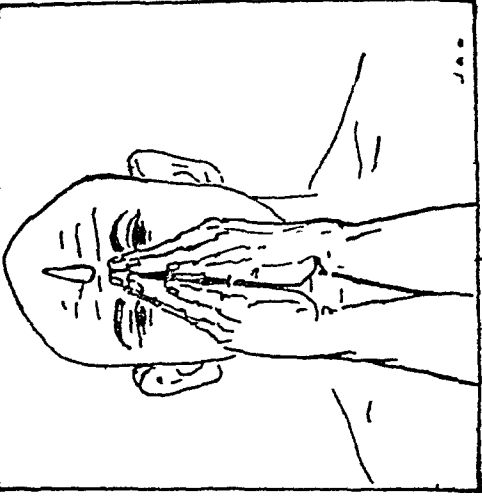
नं. २ परमेष्ठि मुद्रा

नं. ३ गरुड मुद्रा

नं. ४ मुक्ताशुक्ति मुद्रा

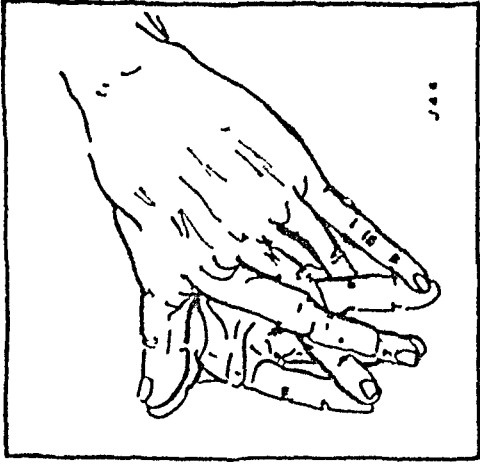

२ उत्तानहस्तद्वयेन वेणीवन्ध विधायाद्गुष्ठाभ्या कनिष्ठे, तर्जनीभ्या मध्यमे सगृह्य अनामिके समीकुर्यादिति परमेष्ठिमुद्रा ॥

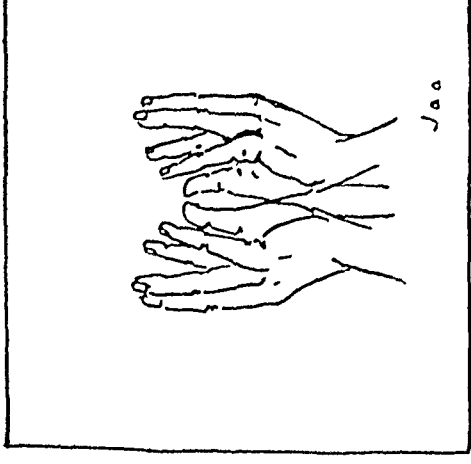
३ आत्मनोऽभिमुख-दक्षिणहस्तकनिष्ठिकया वामकनिष्ठिका सगृह्याध.परावर्तितहस्ताभ्या गरुडमुद्रा ॥

४ मुक्ताशुक्तिमुद्रा जथ ममा दोवि गन्धिभया हृद्या । ते पुन निलाडदेसे, लग्गा अन्ने अलग्गति ॥

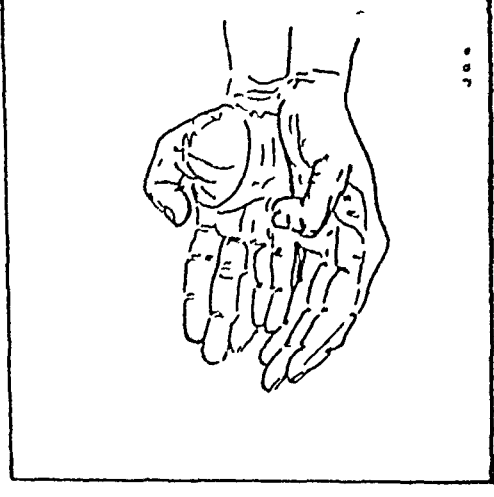
नं. ५ धेनु मुद्रा

नं. ६ पद्म मुद्रा

नं. ७ अंजली मुद्रा

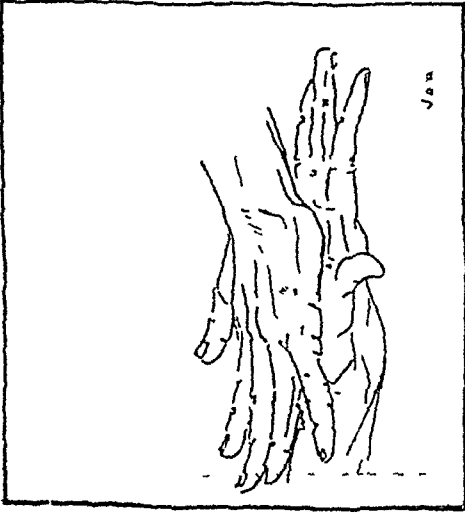

५ अन्योऽन्यग्रथिताहुलीषु कलिप्रानामिभ्यो मध्यमातर्जयोश्च सयोजनेन गोस्तनाकारो धेनुमुद्रा (सुरभिमुद्रा) ॥

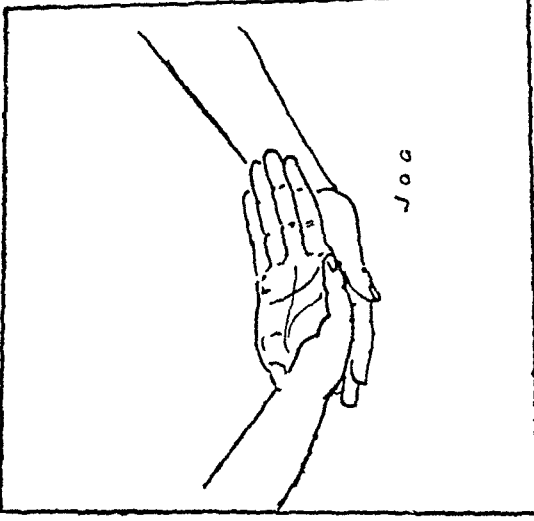
६ पद्माकारौ करो इत्वा मध्येऽद्भुष्टौ कार्णिककारी विन्यनेदिति पद्ममुद्रा ॥

७ उत्तानौ किञ्चिद्वितकरशालौ पाणी विवाय धारयेदिति अजलिमुद्रा ॥

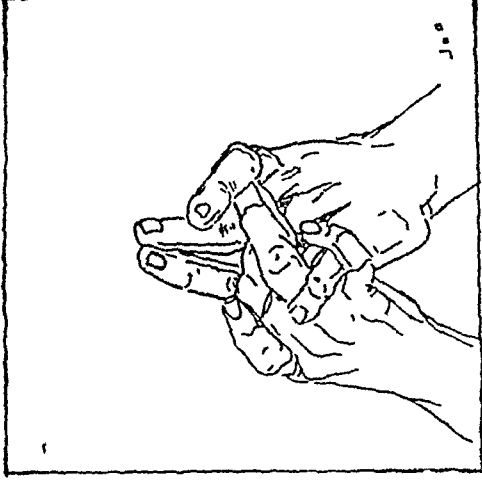
नं. ८ चक्र मुद्रा

नं. ९ आसन मुद्रा

नं. १० सोभाग्य मुद्रा

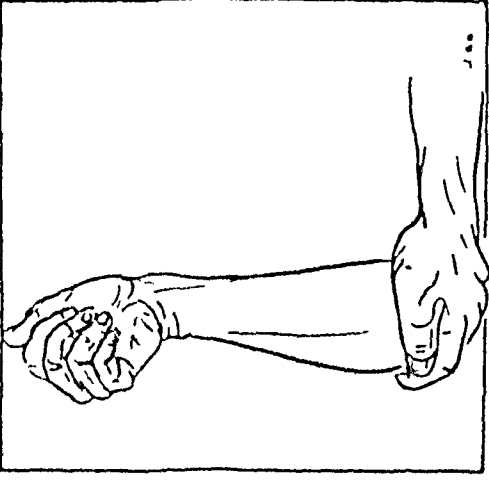

८ वामहस्ततले दक्षिणहस्तमूल निवेश्य करशाला विरलीकृत्य प्रसारयेदिति चक्रमुद्रा ॥

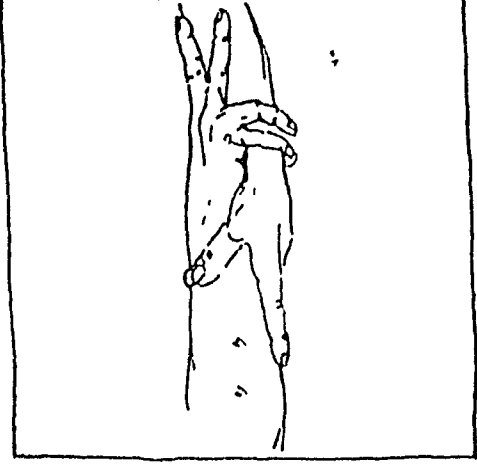
९ हस्तेलिकोपरि हस्तेलिका कार्या इति आसनमुद्रा ॥

१० परस्पराभिमुखौ प्रथिताङ्गुलिकौ करो कृत्वा तर्जनीभ्या अनामिके गृहीत्वा मध्यमे प्रसार्य तन्मभ्याङ्गुष्ठद्वय निक्षिपेदिति सोभाग्यमुद्रा ॥

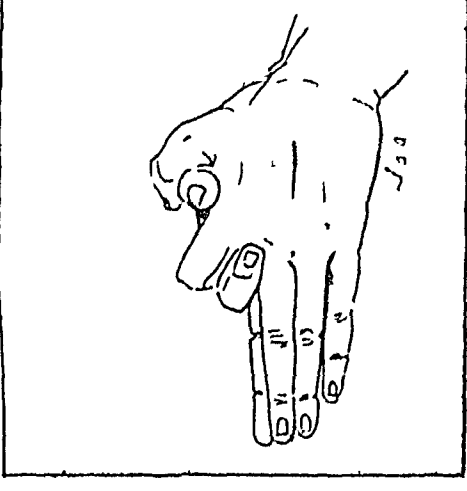
नं. ११ मुहूर्त मुद्रा

नं. १२ वज्र मुद्रा

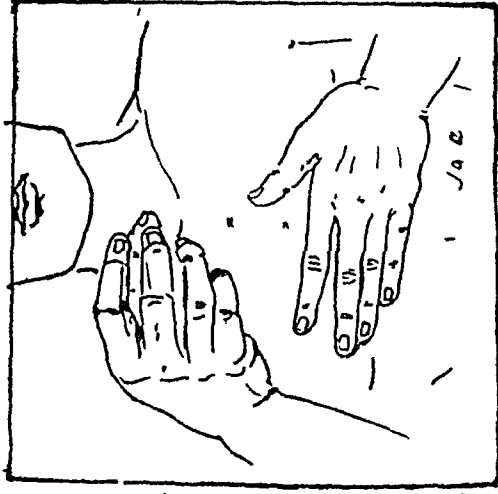

नं. १३ प्रवचन मुद्रा

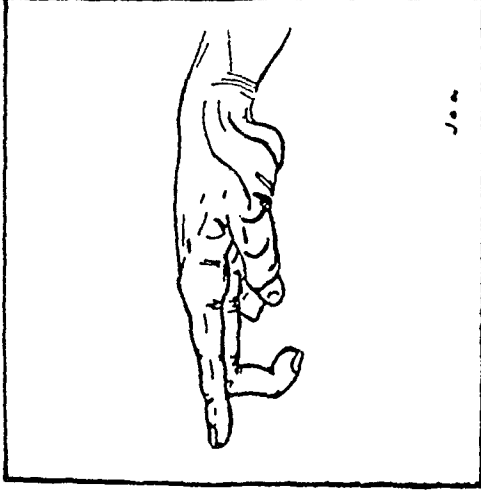

- ११ तिर्यक्कृतवामहस्तोपरि ऊर्ध्वीकृतदक्षिणकर मुहूर्तमुद्रा ॥ ३ ॥
१२ वामहस्तस्योपरि दक्षिणकर कृत्वा कनिष्ठिकाङ्गुष्ठाभ्या मणिवन्ध वेष्टयित्वा शेषाङ्गुलीना विस्फारितप्रमारेणैव वज्रमुद्रा ॥
१३ अङ्गुलीत्रिक सरलीकृत्य तर्जन्यङ्गुली मेलयित्वा हृदयाग्रे धारयेदिति प्रवचनमुद्रा ॥

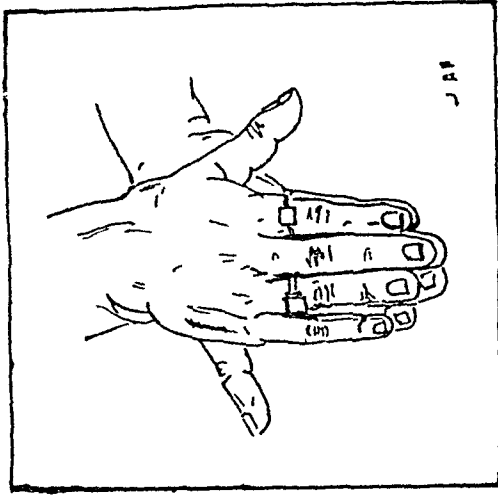
नं. १४ गणधर मुद्रा

नं. १५ अंकुरा मुद्रा

नं. १६ मीन मुद्रा

१४ यत्र दक्षिणहस्तो हृदयसन्निहितो मालान्वित , वाममुज्ज्वल तिरश्चीन , सा गणधर मुद्रा ॥

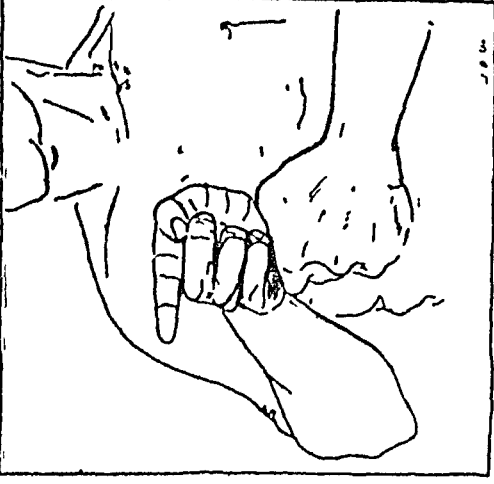
१५ दक्षिणहस्तस्य तर्जनी प्रसार्य मध्यमाया रुपद्वन्द्वकरणे अङ्गुलिमुद्रा ॥

१६ वामहस्तपृष्ठोपरि दक्षिणहस्ततल निवेश्याङ्गुलद्वयचालनेन मीनमुद्रा ॥

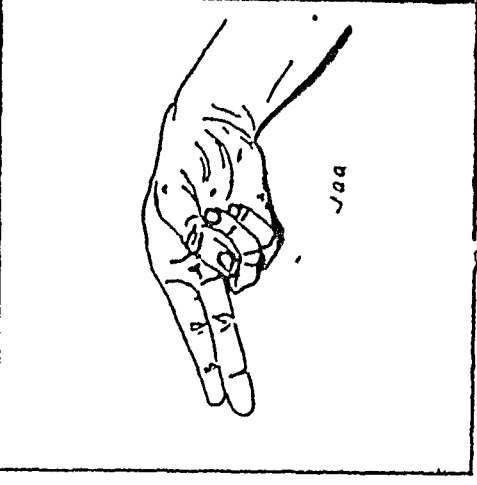
नं. १७ कूर्म मुद्रा

नं. १८ तर्जनी मुद्रा

नं. १९ अन्न मुद्रा

१७ वामहस्तस्य मध्यमत्रयहुस्तुपरि दक्षिणहस्तस्य मध्यमत्रयहुलीस्थापनेन द्वयोर्हस्तयोश्चाद्गुष्ठकनिष्ठिकाश्यालनीया इति कूर्ममुद्रा ॥

१८ वामकरस्सहलगुल्हर्हदयाग्रे निवेश्योपरि दक्षिणकरेण मुष्टि बद्धा तर्जनीमूर्ध्वकुर्वादिति तर्जनीमुद्रा ॥

१९ दक्षिणमुष्टि बद्धा तर्जनीमध्यमे प्रमारयेदिति अन्नमुद्रा ॥

जळ जात्राना सामाननी यादो

धूप अथोळ
अगरवत्ती
चोखा शेर एक
घी शेर एक
पेंडा नंग १३
बरफी नंग १३
खाजु १
लाडु नंग १५
संतरां नंग ११
दाडम नंग ११
केळां नंग १५
श्रीफळ नंग १२
लूण ने माटी

पाटला नंग ५
कळश नंग ४
दूध तथा दही
केसरनी वाडकी
गळणुं
खाली वाडकी
दोरी लोटो
वेडीयां नंग ४
घंटडी चामर
अंग लुछणां २
दर्पण धूपथाणुं
छुटां फूल तथा हार
हाथ फानश

लीला ककडा नंग ४
गजीयाणीना
पाणीनो देगडो
कपूर
पाट लूछणां नंग २
आरती मंगळदीवो
वासक्षेप
बरखे
पंच रत्ननी पो. न. ४
सोपारी नं. ६०
पान नंग ७०
पतासां नंग ५०
बाकला शेर ३

पाटला पूजनना ३
बाजठ ३
साकर
नाडानो दडो त्रण तारनो
सिंहासन
प्रतिमाजी
रक्षावी ४
छुटा पैसा ६४
परचुरण रु. त्रणतुं
रु. २१ रोकडा
थाळी वेलण
अत्तरनी शीशी
दिवासळीनी पेटी

कुंभ स्थापनना सामाननी यादी

कुंभ रातो	श्रीफळ नंग २	वांसना जवारा नंग ४	पंच रत्ननी पोटली ३
सुखड घसेली	डांगर शेर ३	तांवातु कोडियु नंग १	रोकडा रुपिया १३
केशर घसेलुं	डांगरना छालां शेर ३	फानस नंग २ १ मोहुं १ नानुं	छुटा पैसा ७०
सोपारी नंग ५०	छाणानो भूको मण ०॥	वाढी नंग १	मीढळ मरडासींग ५
पान नंग १५	माटीनो भूको मण ०॥	गायतुं घी शेर ५	डाभ साथे वांधेला
लीली धरो	नाडानो दडो त्रण तारनो	वासक्षेप	तास्तुं लीळुं गज ०॥
फुलनी माळा तथा छटां फुल	कंकु वाटकी	सरावळा नंग ४	खाली वाडकी नंग ५

नंदावर्तना सामाननी यादी

पट	पान	श्रीफळ	रुपिया २१	कंसार
कंकश १०८	सोपारी	केसर	सोपारी	करंवी
पतासां	वदाम	घी	वे लीला ककडा	वांट
पैसा ५०	नैवेद्य	दूव	वे पीळा ककडा	खीर
	वासक्षेप	वरधडा नंग ४	तुरमाना लाडु ७	भात
		चोखा शेर ५१	पुरी नंग ७	

नवग्रह दश दिक्पाल अष्टमंगलना सामाननी यादी

जाह्नद मरुचो
 डमरो मरुचो
 मोगरो मरुचो
 जायसेवती मरुचो
 राती करण गुलाब
 पीळी करण गुलाब
 जुइ गुलाब
 मचकुंद गुलाब
 वस्त्र पीलां २
 वस्त्र रातां ३
 वस्त्र काळां ३
 वस्त्र लीलां २
 वस्त्र सफेद १४
 पंचपटो
 वस्त्र वादळी ३
 पीळी साडी

सफेद साडी
 धूप शेर ०॥
 हाथ फानस २
 वाकळा शेर ३
 गोल थाणी लाडु नंग ५
 ममराना लाडु नंग ५
 मगनी दाळना लाडु ५
 चणानीदाळना लाडु ५
 कळीना लाडु ५
 खाजां ३ वेवर ३
 अडदनी दाळना
 लाडु ३
 काळा तलना लाडु ५
 पेंडा ७
 पान ५०
 सोपारीना ककडा

खारेकना ककडा
 कोपराना ककडा
 साकर
 सोपारी ६०
 बदाम ४०
 अखरोट ३५
 आलु ३५
 अंजीर ३५
 कमर काकडी
 केळां १०
 जायफळ ३५
 पतासां ३५
 शेरडीना ककडा
 राती सोपारी १५
 काळी सोपारी ५
 नारंगी ५

सीताफळ ५
 बीजोरा ३
 जामफळ ५
 श्रीफळ ७
 दाडम ५ रु. २७
 कमरक पैसा ५०
 जावत्री दोढ
 रुपियाभार
 तज दोढ रुपियाभार
 लविंग १ आनी
 एलची १ रुपियाभार
 पीस्तां चारोळी
 चोखा शेरं ३
 पाटला नंग २०
 रकावी २०
 वाडकी २०

रतांजली
 सुखड
 केशर
 बरस
 कस्तुरी
 गोरुचंदन
 चुवो
 अगर
 हिंगळोक
 मरचककोल
 अंबर
 वासक्षेप
 कंकु
 गायचुं दूध
 सोनाना वरख
 चंपाना फूल

स्नात्रना सामाननी यादी

दहीं गायचुं शेर १	धूप, लीलांफळ	घंटडी	चामर, दर्पण	रु. ३ रोकडा
साकरना ककडा नंग १०	श्रीफळ नंग २	लूण माटी	वरख, अत्तर	छुटा पैसा ४०
चोखा शेर ३	कपूरनी गोटीओ	आरती मंगळदीवो	कळश नं. ४	नाडुं
केशर वरास	पेंडा नंग ५	थाळी वेलण	पंखा नं. २	खाली वाडकी

सिद्धचक्रपूजनना सामाननी यादी—

नाळीएर गोटा नं. १०	छुटां फुल	चोखा शे. २॥	सिद्धचक्रजीना	मांडला
पान नं. १०	केशर	वासक्षेप	माटे चोखा वि०	धान्य
फळ नं. १०	धूप	रुपिया २५	तथा रंगो.	
नैवेद्य नं. १०	दूध शेर १।	पैसा ६४		

विशस्थानकपूजनना सामाननी यादी—

नाळीएरना गोटा नं. २१	छुटां फुल	वरख	रुपिया ३५	
पान नं. २१	केशर	दूध शेर २॥	पैसा ६४	
फळ नं. २१	वरास	चोखा शे. २॥	विशस्थानकना	मांडला
नैवेद्य नं. २१	धूप	वासक्षेप	माटे चोखा तथा रंगो.	

च्यवन कल्याणकना सामाननी यादी—

पाणी भरवानो नळो नं. १, दूध मण ०॥, वासक्षेपं, इंद्र इंद्राणी माटे सुगट तथा आभरण, गुरु पूजा माटे वस्त्र (कामळ), धर्माचार्य माटे पूजननी जोड (रेशमी), चौद स्वप्न.

चामर	८	कळथी	फुलना हार	१००	धूप	रु. ५१
दर्पण	८	राई	वेणी	१००	बरास	पैसा १०८
पंखा	८	जव	गजरा	१००	सुखडुं तेल	
कळश	८	सरसत्र	केळनां घर	३	अंगलुछणां	
झारी	८	कांग	बाजोठ		रक्षा पोटली	
पुंजणी	८	अडद	सुखडुं लाकडां		रुपाना चोखा	
फानस	४	वृषभ कळश	अरणीचुं लाकडुं		अरीठानी माळा	
शण		दूध मण	केशर		जवनी माळा	

जन्मकल्याणकना सामाननी यादी—

चामर	८	कळथी	फुलना हार	१००	धूप	रु. ५१
दर्पण	८	राई	वेणी	१००	बरास	पैसा १०८
पंखा	८	जव	गजरा	१००	सुखडुं तेल	
कळश	८	सरसत्र	केळनां घर	३	अंगलुछणां	
झारी	८	कांग	बाजोठ		रक्षा पोटली	
पुंजणी	८	अडद	सुखडुं लाकडां		रुपाना चोखा	
फानस	४	वृषभ कळश	अरणीचुं लाकडुं		अरीठानी माळा	
शण		दूध मण	केशर		जवनी माळा	

लेखशाळाना सामाननी यादी—

पेन	कागळ	फाउन्टनेपेन	पुस्तको विभेरे	रु. २१
स्लेट	हॉलडर	नोटबुक	गोळ धाणा	

वसली सुखड मोटो वाडको	विवाहना	सामाननी	यादी—		
मरडासींग बांधिलां मीढळ	नवग्रहचुं नैवेद्य	पोंखणां	रु. ५१	वासक्षेप	
मेवो	नां फळ	बाजोठ	पैसा ५१	धूप	चोखंडो दीवडो
चॅरीमंडप	श्रीफळ	केसर		लालकपडं (कसुंबो)	
	जवारासहित वरघाडां	वराश			
ळडी,	राज्या-भिषेकना	सामाननी	यादी—		
	चामर,	तिलक करनार	कुमारिका,	भेट. रु. ५१	
रेशमी वस्त्र,	दीक्षाकल्याणकना	सामाननी	यादी—		
	सुखड,	जलनो कलश,		धूप,	फुल.
	केवल तथा	मोक्षकल्याणकना	सामाननी	यादी—	
केसर	रु. ५१	दहिंचुं पात्र	सोनानी वाडकी } अंजनमाटे	घी	
धूप	सोनामहोर	दूध	सोनानी सळी	प्रवाल	
सुखड	नवांगी सुवर्ण पूजन	नवांगी सुवर्ण पूजन	सुरमो	मध	
वासक्षेप	वली वाकुला	वली वाकुला	वरास	(साकरनी चासणी)	
फुल	चोखा शे. ११।	चोखा शे. ११।	कस्तूरी	३६० करियाणानो पडो	
धींचुं पात्र	(गाथा भणी उछालवा)	(गाथा भणी उछालवा)	मोती	पोंखणां	

प्रतिष्ठाने लगता सामाननी यादी—

न्हवणयोग्य नाना कलश	८
पाणी राखवाना घडा	९
कुंडी	२
नंदावर्तयोग्य वरघडा	४
पौखणानेलगता घडा	४
शरावलां	३२
सातधान्यनावलययोग्य कुंडां	८
नंदावर्तयोग्य सेवनना पाटला	२
दशीवालां वस्त्र कोरां अखंड	४
(१ नंदावर्तयोग्य २ विंबप्रतिष्ठायोग्य ३ गुरुयोग्य ४ नंदावर्त लेखकने)	
कलश सोनानो	१
" रुपाना	८
थाल सोनानो	१

अर्घ्ययोग्य सोनानी रकाबी	१	राता रंगनो सुरमो, साकर, बरास,
सोनानां कंक्रण	५	कस्तूरी, मोती, गुंगीयो, चूनी, सोनुं,
सोनानी वींटी	५	रुपुं, अने घी मेळवी अंजन वनावुं.
रुपानी वाटकी	२	प्रियगु कपूर गोरुचंद-हथेलीमां मूकवां
सोनातुं कचोळं	१	पंचरतननी पोटलीओ - विंबनी आंग-
सोनानी सळी	१	लीए बांधवा - विम्ब होय तेटली.
		आरीसो १
		माइसाडी-कुसुंभी वस्त्र १

मीढल	१
मरडाशींग	५
जवनी माला	५
अरीठानी माला	२
{ घोला सरसव	१
{ लोखंड अछेदित	१
रक्षा पोटली	
सरसव	
दहीं	
अक्षत	
घी	
डाम	
अर्घ्य राखवातुं वासण	
नाडाछडी	

पुंखणां:-त्राक
धोंसरुं
मुसल
रवैयो
तीर
इंडीपींडी
शरावसंपुट

पोंखनार स्त्री तथा मोड	समुद्रफीण	चामर ८	बोलो वासक्षेप	सुंवाली
दगांग धूप शेर ०॥	कुआ नदी सरोवर	आरीसा ८	पीलो "	लाडु
गंगातुं पाणी, दरेक जातनां फुल	वाव वि. १०८	वींझणा ८	केसर, कपूर, कस्तुरी	मांडा
समूल डाम, अखंड चोखाना थाल २	जलाशयोनां पाणी	कलश ८	लगाडिलां चोरीनां	खीर
गंगानी रेती	३६० करीयाणानो पडो १	दीवी ४	वासण ३२	लापसी
" माटी	लोटा २	वाजिंत्र	सुंखड घसेली जाडी	
पहेलो त्रिले—लाडु मगना ५, लाडु तलना ५, लाडु चणाना ५, लाडु थुलीना ५, लाडु गोलधाणीना ५ (एम लाडु २५)				
बीजा वलीदान माटे--शणनां बीज,	करंबो, पुरी,	खीर, वडां,	लाडवा.	
बीजा वली माटे सातधान--शाली,	कलथी, मसुर,	कांग, अडद,	सरसव.	
बीजा वली माटे-फल--नाळीपर,	जव, घडं,	वाल, चणां,	चोला.	
फलोरी,	सोपारी, खारेक, द्राक्ष, वदाम,	अखरोट, पिस्तां,	साकर,	
टोपरां, सर्वजातनी सुखडी	दाडम, जामफल, बीजोरां, केरी,	केलां, रायण,	नारंगी.	
वीनो वाटको १	एरीते त्रण प्रकारना वली वाडुल	धूप माटे अगर, अगरवत्ती		
दहीनो " १	ग्रतिष्ठा वखते राखवा	नानी ध्वजा	२४	
दूधनो " १	अंदर श्रीफल नाखेलो शेर ५ नो लाडु	मोटा ध्वज	२	
	सोनानां फुल १०८, रूपानां फुल १०८	पंचवर्णी इंद्रध्वज	१	

— ३६० करीयाणानी यादि —

सदनादिगणः—

मदनफल
मधुयथी
तुम्बी
निम्ब
महानिम्ब
बिम्बी
इन्द्रवारुणी
स्थूलेन्द्रवारुणी
कर्कटी
कुटज
इन्द्रयव
मूर्वा
देवदाली
विडङ्गफल

वेतस
निचुल
चित्रक
दन्ती
उन्दरकर्णी
कोशातकी
राजकोशातकी
करञ्ज
चिरविह्व
पिप्पली
पिप्पलीमूल
सैन्धव
सौवर्चल
कृष्णसौवर्चल
विडलवण

पाषयलवण
समुद्रलवण
यवक्षार
रोमक
स्वर्जिका
वचा
एला
शुद्धेला
बृहदेला
त्रुटि
महात्रुटी
सर्षप
आसुरी
कृष्णसर्षप

कुम्भादिगणः—

त्रिवीज
मालविनी
त्रिफला
स्तुही
शङ्खपुष्पी
नीलिनी
रोध्र
बृहद्रोध्र
कृतमाल
काम्पिच्छक
स्वर्णक्षीरी
कुष्ठादिगणः—
कुष्ठ
बिल्व

काशरी
अरणी
अरणिक्का
पाटला
कुबेराक्षी
सेनाक
कण्टकारिका
क्षुद्रकण्टकारिका
शालिपर्णी
पृथ्निपर्णी
गोक्षारु
देवदारु
रास्ता
यव
शतपुष्पी

कुलथ
माक्षिक
पौक्षिक
क्षौद्र
सिन्धुक
शर्करा
वेष्टादिगणः—
अपामार्ग
त्रिकटु
नागकेशर
त्वक्
पत्र
हरिद्रा
राल
दारुहरिद्रा
श्रीखण्ड

शोभाञ्जन
रक्तशोभाञ्जन
मधुशोभाञ्जन
मधुक
रसाञ्जन
हिङ्गुपत्री
भद्रदूर्वादिगणः—
तगर
बला
अतिबला
दूर्वादिगणः—
दूर्वा
श्वेतदूर्वा
गण्डदूर्वा
जवासक
दुरालभा

वासा
कपिकच्छू
क्षुद्रा
शतावरी
गुञ्जा
श्वेतगुञ्जा
प्रियङ्गु
पत्र
पुष्कर
नीलोत्पल
सौगन्धिक
कुमुद
शालक
वितुवक
जीवन्त्यादिगणः—
जीवन्ती

काकोली
क्षीरकाकोली
मेद
महामेद
मुद्गपर्णी
मापपर्णी
ऋषभक
जीवक
मधुयष्टी
विदार्यादिगणः—
विदारी
क्षीरविदारी
एरण्ड
रत्नैरण्ड
वृश्चिकाली
पुनर्नवा

श्वेतपुनर्नवा
नागबला
गंगिरुकी
सहदेवी
कृष्णसारिवा
हंसपदी
दाढ्यर्वादिगणः—
उशीर
लामञ्जक
चन्दन
रक्तचन्दन
कालेयक
परुषक
पद्मकादिगणः—
पद्मक
पुण्डरीक

छद्म
 तुकाक्षीरी
 सिद्धि
 कर्कटाशुद्धी
 गुहूची
 परूषादिगणः—
 द्राक्षा
 कडुफल
 कतक
 राजादन
 दाडिम
 शाक
 अंजनादिगणः—
 अञ्जन
 सौवीर
 मांसी
 गन्धमांसी

पटोल्यादिगणः—
 कडका
 पाठा
 शुद्धच्यवादिगणः—
 धान्यक
 आरग्वधादिगणः—
 काकमाची
 ग्रन्थिल
 किराततिक्त
 शैलय
 सहचर
 सप्तपर्ण
 कारवेळी
 बदरी
 अशानादिगणः—
 बीजक
 तिनस

भूज
 अर्जुन
 खदिर
 कदर
 मेपशुंगी
 धव
 सिंसिया
 ताल
 अगर
 पलाश
 शाल
 क्रसुक
 अजकर्ण
 अधकर्ण
 वरुणादिगणः—
 वरुण
 मोराट

अजशुंगी
 अरुक्कर
 रूषकादिगणः—
 रूषक
 तुथ
 हिंशु
 कासीस
 पुष्पकासीस
 शिलाजतु
 वेष्टंतरादिगणः—
 वेष्टंतर
 बूकस्थल
 पापाणभेद
 इर्कटा
 कास
 इक्षु
 नल

दर्भ
 शितवार
 मर्क
 पिप्पली
 सुवर्चला
 इन्दीवर
 रोद्रादिगणः—
 जिगिणी
 सरल
 कदली
 अशोक
 एलवालुक
 सहकी
 अर्कादिगणः—
 अर्क
 अलर्क
 विशल्या

भारंगी
ज्योतिष्मती
कटमी
श्वेतकटमी
इंगुदी
सुरस दिगणः—
सुरसा
श्वेतसुरसा
फणिलक
कृष्णकुवेर
कुवेर
महवक
अजकर्णी
शुवक
कापित्थपत्री
नदीकान्त
काकमाची

आवसु
केशसुष्टि
भूतृण
निर्गुडी
सुष्ककादिगणः—
सुष्कक
वत्सकादिगणः—
अतिविषा
जीरक
उपकुंचिका
कृष्णजीरक
अजमो
अजमोद
चव्य
प्रियंगवादिगणः—
पुष्करपत्री
मंजिष्ठा

शाल्मलि
मोचरस
सुनन्दा
धातकी
सुस्तादिगणः—
अंबष्ठा
नंदी
कच्छुरा
अंबष्ठादिगण
भ्रष्टातक
न्यत्रोथादिगणः—
वट
पिप्पल
उडुंबर
जंबू
राजजंबू
काकजंबू

कपीतन
आम्र
पियाल
तिंदुक
एलादिगणः—
तुरष्क
वालक
नेत्रवालक
अधःपुष्पी
क्षेमक
त्वचा
तमालपत्र
शोथेयक
नख
श्रीवेष्ट
कून्दुरक
कुंकुम

गुग्गुल
श्यामादिगणः—
सातला
वृषंगंधा
पीलु
त्रायमाण
खटी
सोमराजी
श्रावणी
महाश्रावणी
शमी
मंझकपत्री
हपुपा
काकनाशा
काकजंघा
पर्पटक
विपचारी

खर्जूर
बीजपूर
नारिंग
जंभीर
नींबुक
आम्रातक
पालेवत
मदनफल
आरुक
वीर
झुरंटक
अक्षोट
चांगीरी
अम्लिका
करीर
काकंडी
वास्तुक

कुसुंभ
लाक्षा
लांगली
मिश्रया
गंडरीक
काकसी
वरुणा
मूलक
तटुलीयक
द्रोणपुष्पी
तामलकी
ब्राह्मी
ब्रह्मजीरी
अरिष्ट
पुत्रजीव
सहदेवी

कूष्मांडक
महातुंबी
चिर्भटी
कडुचिर्भटी
शुनिकर्ण
अहिमार
विष्णुकान्ता
क्षीरिणी
सर्पाक्षी
नङ्गुली
गृद्धनखी
अहिंसी
कर्दमपुष्पी
करवीर
रक्तकरवीर
धत्तूरक

यवानी
शतपुष्पा
लशुन
पलांडु
वाराही
मांसरोहिणी
कुलत्थिका
जतुका
पुष्पांजन
वृद्धदारु
बालमुट
बंध्याककोटकी
त्रिपत्रिका
शंखपुष्पी
अथसुर
बंधन

कौशी मुंडी महामुंडी पुपुनाड
बोल सिंदूर शंखप्रस्तरी
रोध शृंगाटक कांपिछ
हंसपदी करमंद
छुनीरा घुनीरा
सेसकी चोअ

कोरंटक सुबंधा हरिताल
हिंगुल मनःशिला
गंधक गैरिक खटिका
पारद सौराष्ट्री
गोरोचन तुवरी
त्रिटमाक्षिक
अभ्रक वाताम
दांति कारवेल

मुरा कर्चूर तुंवरु
मालती मल्लिका
श्रुथिका सुवर्णश्रुथिका
वासंती चंपक
बकुल तिलक
अतिमुक्तक
कुमारी तरणी
कंद अट्टहास
अतसी

आघाटक स्वर्णपुष्पी
लक्ष्मणा वज्रशूल
पलंकपा दधिपुष्पी
कूर्कुटपाद गोजिह्वा
तुनहिका कस्तूरी
कपूर जातिपत्री
जातिफल ककूलक
लवंग नदी
दमनक

पिंडीतक स्वर्णक्षीरी
सिंदुवार अश्रुगंधा
मदयंती भृंगराज
शिरीष अगस्ति
नली मन्दारक
हिताली मोहिनी
गोधापदी महात्रयामा
देवगंधा विटिका
दुर्गधिलिका

ग्रहोनी स्थापना :

भगवानने जमणे पडखे स्थापवा

ॐ नमो बुधाय ४	ॐ नमः शुक्राय ६	ॐ नमः सोमाय २
ॐ नमो गुरवे ५	ॐ नमः सूर्याय १	ॐ नमो भोमाय ३
ॐ नमः केतवे ९	ॐ नमः शनैश्चराय ७	ॐ नमो राहवे ८

अष्टमंगल स्थापना

स्वास्तिक १	श्रीवत्स २	कुम्भ ३	भद्रासन ४
नंदावर्च ५	वर्धमान ६	दर्पण ७	मत्स्ययुग्म ८

भगवाननी सन्मुख आलेखवां.

परिशिष्ट नं. ३

दिक्पालो भगवानने डावे पडखे स्थापवा

ॐ ईशानाय नमः ८ ईशानरूपे	ॐ इंद्राय नमः १ पूर्वे	ॐ आग्नेयाय नमः २ अग्निरूपे
ॐ कुबेराय नमः ७ उत्तरदिशि	ॐ ब्रह्मणे नमः ऊर्ध्वे ९	ॐ यमाय नमः ३ दक्षिणादिशि
ॐ वायवेयाय नमः वायुरूपे ६	ॐ वरुणाय नमः ५ पश्चिमे	ॐ नैर्ऋतये नमः ४ नैर्ऋतरूपे

ग्रहोनी स्थापनानो आकार तथा उपकरण :-

नं०	ग्रहनाम	आकार	आलेख	दिशा	गोठवण	कापड	लाडु	फुल
१	सूर्य	मंडलाकार	रतांजली	पूर्वसन्मुख	मध्यमां	लाल	घडंतादळनी	लालकणेर
२	चंद्र	चौरस	सुखड	पश्चिमसन्मुख	अधिकूणे	धोळुं	ममरानो	चंद्रविकाशी कुमुद वा मोगरो
३	मंगल	त्रिकोण	रतांजली	उत्तरसन्मुख	दक्षिणदिशामां	लाल	गोलधाणीनी	जासुद
४	बुध	त्राणाकार	सुखड, केसर	दक्षिणसन्मुख	ईशानकूणे	लीळुं	मगनो	जुड वा चमेली
५	गुरु	पाटीनाआकारे	गोरुचंदन	उत्तरसन्मुख	उत्तरदिशामां	पीळुं	चणानी दालनो	चंपो
६	शुक्र	पंचखुण	सुखड	पूर्वसन्मुख	पूर्वदिशामां	सफेद	पीसेला चोखानो	सेवंत्रानां
७	शनि	धनुषाकार	कस्तुरी, चुवो	पश्चिमसन्मुख	पश्चिमदिशामां	गलीरंगजेबुं	अडद मगनो साथे	चावळनां
८	राहु	सूर्पाकार	कस्तुरी, चुवो	दक्षिणसन्मुख	नैऋत्यकूणे	काळुं	अडदनी	मचखुंद
९	केतु	ध्वजाकार	यक्षकर्दम	दक्षिणसन्मुख	वायव्यकूणे	छोंट	अडद-मग-चणा-	पंचरंगी
							ममरानो साथे	

सूचना :- नवेय ग्रहो माटे-अधेलां, सोपारी, अक्षत, चंदन, धूप, अने दक्षिणा ए नव नव लेवां.

नाम	आलेखन	पूजन	फुल	फल	वस्त्र	नैवेद्य	द्रव्यादि
इन्द्र	गोरुचंदन	केसर	चंपो	जामफळ	पीळुं	मोतीचूर	अक्षत, पान
अग्नि	रतांजली	"	जासुद	राती सोपारी	रातुं	चुरमानो	सोपारी
यम	कस्तुरी, चुओ	कंकु	मरवो	काळी सोपारी	काळुं	अडदनो	तांबा नाणुं
नैर्ऋत	कस्तुरी	चुओ, सुखड	मालती	दाडम	उदुं	तलनो	"
वरुण	कस्तुरी, चुओ	"	बोलसीरी	दाडम	आसमानी	मगनो	"
वायु	सुखड, केसर	कस्तुरी	बोलसीरी				
	कस्तुरी	वासुचुओ	दमणो				
कुबेर	सुखड, वरास	सुखड, वरास	दमणो, चंपक	नारंगी, केळां	नीळुं	मगनो	"
ईशान	सुखड	सुखड	जुई, सेवंत्रा	बीजोरुं	श्वेत	घेवर	"
ब्रह्म	सुखड, कर्पूर	"	कुमुद	सेलडी	"	घेसींदळ	"
नाग	सुखड, दूध	"	सेवंत्रा	बीजोरुं	"	घेवर	"
			मोगरो	उजळी बदाम	"	पेंडा	"

કુંભસ્થાપન ગીત

ઇષ્ટ વિધ ધીજે રે, ઠવણા પૂરણ કલશની, જિમ કિરિયા સીજેરે, નિવિંધને દિન દશની આંકનીં ૧
 નીલોંછન ઘટ રાતે વરણે પાક શુદ્ધ તે લીજે, તેહુની પર આઠે મંગલ ફેરતા ચિત્ર લખી જે. ઇણું ૨
 તેની કંઠે શલ સમૂહો, રિદ્ધિ વૃદ્ધિ સ ગાતે, ગેવાસૂત્રે ગુંથી યાધે, વિધિકારક વિધિ સાથે. ઇણું ૩
 મંત્ર સહિત સ્વસ્તિક કુંકુંમને, તેની મધ્યે ધીજે, પંચ રત્ન પૂજી વળી રૂપક, સમચતુરંસ ઠવીજે. ઇણું ૪
 અષ્ટોત્તરશત કૂંપક જલશ્યું; મહોચ્છવનુ જલ લેહો, વધર્માનસૂરીશ્ચર ભાજે, તીરથ જલ બહુ મેલો. ઇણું ૫
 તે જલ લઈ સૌભાગ્યવંતી, નવપદ્મ મંત્ર સંભારે, થીર સાસે કુંભક કરી જલને, પૂરે અક્ષય ધારે. ઇણું ૬
 પીતામ્બર શુક બહુમૂલ ઢાંધી, કુંભમાળા પહેરાઈ, તેહુની ઉપર શ્રીકૃષ્ણ થાપો, મંગલ ગીત ગવાઈ. ઇણું ૭
 સુદર શાલિનો સાથીયો પૂરી, થાપો ઘટ શુભ દિવસે, ચાર શરાવલાં જવારા કેરા, કરો સ્વસ્તિક ચઠિ વિદશે. ઇણું ૮
 જિનપડિમાને જમણે પાસે, હીપકચુત ઘટ ધરીએ. કુંભચક્ર નક્ષત્ર મેગવીએ, તો સવિ અશુભને હુરીયે. ઇણું ૯
 સ્નાન અષ્ટોત્તરી યિગમ્રવેશે ગિળ પ્રતિષ્ઠા હોવે, એ કરણીમાં મંગલરૂપે, કુંભથાપન ધુરે જોવે. ઇણું ૧૦
 હીપક અખંડ ને ધૂપ ત્રિઝલે, સાતે સ્મરણ ગણીએ, હિસક જીવને સ્ત્રી સ્તુવ તી, તસ દૃષ્ટિ અવગણીએ. ઇણું ૧૧
 મલિલ વીર નેમિસરરાબ્દ, નાસ સ્તવન નવિ ભાણીએ, ઉપસર્ગાદિક ભાવના ટાલી, મંગલ ગીતને ગણીએ. ઇણું ૧૨
 નરનારીને ઉલ્લસિત ભાવે, ત ગોલાદિક ધીજે, તે દિનથી માડીને દશ દિન, લઘુસ્નાન નિત ધીજે. ઇણું ૧૩
 પુશાલચંદ હુરજે ધીધી પહેલે, દિન એ કરીએ કરણી, વિધિજોગે કરી કરીને વરીએ, ર ગે જિમ શિવ ધરણી. ઇણું

(વાલોળ વાગ્યે છે વાંસડીં એ દેશી)

ઢાલ—શુતદેવી ચરણે નમી રે, માંગું અવિચલ ઢાણુ; ગિંઘ પ્રતિષ્ઠા મહોચ્છવે રે, મંગલકોડ કલ્યાણુ. ૧
 મંગલ પ્રથમ કરતાં હુએ, મંગલ સંઘને સોચ; મંગલ જિનવર ગિંગને રે, મંગલ ચૈત્યને હોચ. મંં ૨
 મંગલ તીર્થ સિદ્ધાયલે રે, મંગલ શ્રી ગિરનાર, મંગલ વ્યાયુ અષ્ટાપદે રે, સમેતશિખર જયકાર. મંં ૩
 દ્રવ્ય મંગલ કુંભસ્થાપના રે, ભાવ મંગલ પરિણામ; કરતાં તે રહેજે સંપદા રે, સીઝે મનમંછિત-કામ. મંં ૪
 પંચ કલ્યાણુક જિનતાણું રે, કરણી પંચ પ્રકાર; દેવ દેવી શ્રાવકતાણી રે, કરો સકલ અમતાર. મંં ૫
 ચાર નિક્ષેપે જિનવર કહ્યા રે, જિનતાણું પંચકલ્યાણુ; ચ્યવન જન્મ દીક્ષા લાહી રે, કેવલ સુક્રિત નિધાન. મંં ૬
 ઉત્તમ કલ શ્રાવક તણે રે, ઉત્તમ કરણી એહ; લક્ષ્મી લાહી લીળજે રે, વાધે જિમ ધર્મ સ્નેહ. મંં ૭

ઢાલ ૧ (વાલમ વેલા રે આવજે એં દેશી)

સુચિત અંગ પાવન કરી, કરીએ તિલક પ્રભાવ રે; મહા મંગલ શુભ કારણે, સુરત શુભ ઠયાવ રે—મંગલ કલશની થાપના ૧
 અષ્ટ મંગલ દેવ રચે, તેહના કુંભ કહેવાય રે; સુંદર અંગ મનોહર, એહવેા કુંભ કરાય હો. મંં ૨
 સોળ શણુગાર સળ કરી, ધરીએ શિયલશું રંગ રે; પરિરણુ સમક્રિત ચુંદરી, હુરખતણો ઉચ્છરંગ રે. મંં ૩
 નિર્મલ કુંભ જળે ભરી, ઉપર શ્રીકૃળ ઢોક રે; ચંદન કુસુમને શાલશું, પ્રગટે મંગલ થોક રે. મંં ૪
 કુસુમ સ્વસ્તિક ચિહુ દિશે, એણીપરે કુંભ યનાય રે; ગીતગાનવાજિત્ર ગુંથાપે, જિમ મંગલિક યહુ થાય રે. મંં ૫
 સ્વસ્તિક શુભ પુરી કરી, જિનવર દાહિણુ અંગ રે; ધૂપ દીપ ગહુંલી કરો, ત્રણ ટંક શુભ રંગ રે. મંં ૬

પ્રથમ પ્રતિષ્ઠા ભરતે કરી, સંઘ સાથે પરિવાર રે; સ્નેહુને સુરત રતનને, નીરખતાં લહે ભવપાર રે. મં ૦ ૭
 સંપ્રતિ બિંબ ભરાવીયા, સવા કોડ ઉદાર રે, ધવલિ ઉપર સોહામણા, ધાતુ પંચાણુ હુખાર રે મં ૦ ૮
 થાપના થાપણુ કારણે, મંગલ કલશ આરાધ રે; દ્રવ્ય મંગલથી સંપન્ને, ભાવ મંગલ પ્રસિદ્ધ રે. મં ૦ ૯
 રનાવ અઠ્ઠાઈ ત્રિકરણે, બિંબ પ્રવેશ મંગલ રે, દાસ દુહીભને આપણે, મંગલ કોડ કલ્યાણુ રે. મં ૦ ૧૦
 કેલશ—સુકૃત કારણુ હુખ નિવારણુ મંગલકલશની થાપના, મનસોહન પ્રભુ પાસ એ હુધ, મૂલ સમકિત વાસના;
 સંવત (૧૮૪૧) અઢાર એકતાલે વરસે, ઉત્તમ શુરુ નિવાસના, દુહીભ નરભવ સદલ ક્રીધો, મંગલ કલશની થાપના. ૧

પ્રભુ પોંખણાંનાં ગીતો

(ભરત તૃપ ભાવ શું એ...એ રાગ)

શ્રી જિનરાજને પોંખવા એ, આવે આવે સ્નેહરનો સાથ, જિણુંદને પોંખવાએ ગાવે ગાવે સોહાગણુ નાર જિણું ૦ એ ટેક.
 ધવળ પૂજન અભિષેકમા એ, કરો સામઘ્યામા સાર જિ ૦ વત્રી વરઘોડામા સાર જિ ૦ ૧
 ધડી પિંડી ધૂસરને મૂસલ એ, રવેયા સંપુટ કરાય જિ ૦ મ ગલદ્રવ્ય કરે પુંખણોએ, સંઘને મંગળ થાય. જિ ૦ ૨
 પૂર્વે ઇન્દ્રાણીએ પોંખવા એ, વિધિ વિનય એક તાર જિ ૦ હેતુ શુરુ ગમ ધારીએ એ, ટાળવા કર્મ સંભાર. જિ ૦ ૩
 કંકેમ અક્ષત વધાવીયાએ, મોતીએ તે મોડ ધરાય જિ ૦ સુંદરી શિર ધરી ઘાટડીએ, લણી લણી પ્રણમે પાય જિ ૦ ૪
 કરણી એ ભરણી પુન્યનીએ, મત્રી મત્રી વનિતા વૃદ જિ ૦ કરશે તરશે અનુક્રમે એ, એમ કહે ખીમચંદ જિ ૦ ૫

ગીત ૨

હરે ઇદ્રાણી પૂછે વેવાણોને રે, હરે શી કરી કરણી તમે એહ; પ્રભુને કેમ પોંખીયા એ.
 હરે અમે તેમાં સમજ્યા નહી રે, હરે કારણુ દાખવો તેહ; પ્રભુને કેમ પોંખીયા એ. ૧

૭રે પહોં તે 'ધોંસરુ' આહ્યુ' રે,
 ૭રે સંસારે ધોંસરૂં નાળીયુ' રે,
 ૭રે ઇદ્રાણી પૂછે વેવાણોને રે,
 ૭રે મુસલે તંડુલ કાઢીયે રે,
 ૭રે ઇદ્રાણી પૂછે વેવાણોને રે,
 ૭રે રવૈયે માંખણુ નીપજે રે,
 ૭રે ઇદ્રાણી પૂછે વેવાણોને રે,
 ૭રે ત્રાકે સૂતર નીપજે રે,
 ૭રે ઇદ્રાણી પૂછે વેવાણોને રે,
 ૭રે સરીયાથી વસ્તુ સહુ નીપજે રે,
 ૭રે ખાંચ મંગલ એમ પરવડાં રે,
 ૭રે તેહ કારણુ ઇહા કડં' રે,

૭રે ધોંસરુ' ગાડલે હોય;
 ૭રે સંસારથી પાર પામે સોય;
 ૭રે 'મુસલ ખાંડણીએ હોય;
 ૭રે સંસારથી જણુ કાઢે જોય;
 ૭રે 'રવૈયો ગોળીએ હોય;
 ૭રે સંસાર સાથુરસ હોય;
 ૭રે 'ત્રાક તે રંટીએ હોય;
 ૭રે સંસારથી અર્થ કાઢે સોય;
 ૭રે 'સરીયો કુંડાને હોય,
 ૭રે મંગલ ધર્મથી એમ,
 ૭રે આદરે સઘળા લોક;
 ૭રે શુ' જાણુ દેવતા લોક;

લગ્નનાં ગીત ૧

આને આનંદ છે અપાર રે.....સાજનીયા લોકોં વરઘોડે શોભા
 વરઘોડા મારા મહાવીરનો સાં ત્રિશલાના હુયા કેરા હીરનો સાં
 માંડવડે સાજનીયા છે મહાલીયા સાં ઇદ્ર ઇદ્રાણી આવ્યાં સાથમાં સાં
 એવી તે કરણી પરભવ શી કરી સાં પોંગયા તે' પ્રભુજી પ્રેમે કરી સાં
 પુન્યેથી પોંગુ' છું' ભગવંતને સાં પહેલા મંગળે મોતી વેરીયાં સાં

પ્રભુને એમ પોંગીયા એ. ૨
 ઘોંસરે એમ પોંગીયા એ. ૨
 પ્રભુને કેમ પોંગીયા એ. ૩
 પ્રભુને એમ પોંગીયા એ. ૩
 પ્રભુને કેમ પોંગીયા એ. ૪
 પ્રભુને એમ પોંગીયા એ. ૪
 ત્રાકે એમ પોંગીયા એ. ૫
 ત્રાકે એમ પોંગીયા એ. ૫
 સરીયે એમ પોંગીયા એ. ૬
 સરીયે એમ પોંગીયા એ. ૬
 પ્રભુને એમ પોંગીયા એ. ૭
 પ્રભુને એમ પોંગીયા એ. ૭

અપરંપાર રે.....સાજનીયા લોકોં
 માંડવડે કહલી મંડપ ઘાલીયા સાં
 વેવાણુને પૂછે વાતવાતમાં સાં
 પરભવ સેવ્યાતા સાધુ સંતને સાં
 યીજ્ઞ મંગળે રત્નો ઢાળીયાં સાં

— शुद्धिपत्रक

शुद्ध	अशुद्ध	पङ्क्ति	शुद्ध	अशुद्ध	पङ्क्ति
सकलार्थ	सकलार्थ	१३	सकलार्थ	सकलार्थ	१४
प्रसन्न	प्रसन्न	५	प्रसन्न	प्रसन्न	१
नासिं	नासिं	१३	नासिं	नासिं	१४
पादा	पादा	१४	पादौ	पादौ	४
कंभ	कंभ	४	कुंभ	कुंभ	१४
सवा	सवा	"	सर्वो	सर्वो	१
नासय	नासय	"	नाशय	नाशय	८
"	"	"	"	"	२
संपर्कात्	संपर्कात्	५	संपर्कात्	संपर्कात्	१०
धातने	धातने	८	धातने	धातने	२
आचार्यभ्यः	आचार्यभ्यः	६	आचार्यभ्यः	आचार्यभ्यः	९
ॐ	ॐ	३	ॐ	ॐ	१२
आलेखी	आलेखी	६	आलेखी	आलेखी	१
शुक्र	शुक्र	१६	शक्र	शक्र	१
पृष्ठ	पृष्ठ	६	पृष्ठ	पृष्ठ	२२
८	"	८	"	"	२५
८	"	८	२७	२७	२९
१२	"	१२	२९	३१	३२
"	"	"	३२	३२	४२
"	"	"	४२	४६	४६
१३	"	१३	"	"	५१
"	"	"	५३	५३	"
१८	"	१८	"	"	५४
"	"	"	"	"	"

शुद्ध	अशुद्ध	शुद्ध	अशुद्ध
नवीन	नवीन	नवीन	नवीन
महिषी	महिषी	महिषी	महिषी
सौथमेन्द्र	सौथमेन्द्र	सौथमेन्द्र	सौथमेन्द्र
इतीन्द्राचतुःप	इतीन्द्राचतुःप	इतीन्द्राचतुःप	इतीन्द्राचतुःप
चैभिः	चैभिः	चैभिः	चैभिः
मृत्तिका	मृत्तिका	मृत्तिका	मृत्तिका
पतञ्जा	पतञ्जा	पतञ्जा	पतञ्जा
"	"	"	"
नमोऽ० कही—	नमोऽ० कही—	नमोऽ० कही—	नमोऽ० कही—
वर्गः	वर्गः	वर्गः	वर्गः
तन् बिम्ब	तन् बिम्ब	तन् बिम्ब	तन् बिम्ब
प्रियङ्गु दि	प्रियङ्गु दि	प्रियङ्गु दि	प्रियङ्गु दि
मीति' स्वाहा	मीति' स्वाहा	मीति' स्वाहा	मीति' स्वाहा
१	१	१	१
बहुल	बहुल	बहुल	बहुल
१४	१४	१४	१४
५५	५५	५५	५५
५६	५६	५६	५६
"	"	"	"
५९	५९	५९	५९
६१	६१	६१	६१
६३	६३	६३	६३
"	"	"	"
"	"	"	"
"	"	"	"
"	"	"	"
"	"	"	"
"	"	"	"
"	"	"	"
"	"	"	"
"	"	"	"
६५	६५	६५	६५

शुद्ध	अशुद्ध	पङ्क्ति	शुद्ध	अशुद्ध	पङ्क्ति
चन्द	चन्द	७	चन्द	चन्द	७
बंदण	बंदण	१२	बंदण	बंदण	१२
वद वदति	वदवदति	२	वदवदति	वदवदति	२
रताः	रता	५	रता	रता	५
दृष्टयो	दृष्टयो	१५	दृष्टयो	दृष्टयो	१५
दृ	दृ	९	दृ	दृ	९
१	५.६.७.४.८	१६	५.६.७.४.८	५.६.७.४.८	१६
वद वदति	वदवदति	१३	वदवदति	वदवदति	१३
निवे	निचौ	७	निचौ	निचौ	७
सर्वे	सर्वे	९	सर्वे	सर्वे	९
हे	हे	१५	हे	हे	१५
सर्व	सर्व	६	सर्व	सर्व	६
"	स्वाहा	७	स्वाहा	स्वाहा	७
स्वाहा	स्वाहा	६	स्वाहा	स्वाहा	६
क्षेत्र	क्षेत्र	१३	क्षेत्र	क्षेत्र	१३
सुपइडं	सुपइडं	१३	सुपइडं	सुपइडं	१३

पृष्ठ	१०६	पङ्क्ति	११	अशुद्ध	एटलाज माटे-	शुद्ध	एटलाज माटे
	१०७		८		पृ. १६ थी २१		परिशिष्ट नं. २ मां
	१०८		५		प्रभावे		प्रभावे
	"		९		कर्तुं		कर्तुं
	परिशिष्टो-				कल्यादि		कल्यादिः
पृष्ठ	८	पङ्क्ति	१	अशुद्ध		शुद्ध	
	८		११		धूपं		धूप
					न. ४		नं. ४

शुद्ध	सूरी	कवचं	सर्गो	मञ्ज	रापण	विधिः	संथादि	दिकपाल	तेणे
अशुद्ध	सूरी	कवच	सगा	मञ्ज	रापण	विधि	संथादि	दिकपाल	तेणे

पृष्ठ	८८	पङ्क्ति	"
	९०		११
	९६		१२
	१०३		२
	"		४
	"		"
	१०४		११
	१०६		७
	"		१०

ॐ

॥ श्री जिनाय नमः ॥

श्री शंखेश्वरपार्श्वनाथाय नमोनमः

॥ अनन्तलब्धिनियानश्रीपौतमगणथरेभ्यो नमोनमः ॥

पूज्यपादश्रीमन्महोपाध्याय—

श्री सकलचंद्रजगिणिक्लृत्

प्रतिष्ठाकल्प (अंजनशलाकाविधि)

नो

गुजराती अनुवाद

प्रणम्य श्री महावीरं, लब्धसामग्रीसंयुतम् । जिनविम्बस्य प्रतिष्ठा-पूजां वक्ष्ये विधानतः ॥

अतिशयादि सामग्रीयुक्त श्री महावीर परमात्माने नमस्कार करीने श्री जिनविंबनी प्रतिष्ठा अने पूजानुं विधान कहीश.

प्रतिष्ठा करनार श्रावकनुं लक्षण :-

विनीत, बुद्धिमान, प्रीतिवाळो, न्यायोपालितधनवाळो, चारित्रशील, द्रव्य-क्षेत्र-काळ-भावनो ख्याल राखनारो, माया-भमता विनानो, शुद्ध मनवाळो. श्रद्धालु श्रावक त्रैलोक्यपूज्य जिनविम्बनी प्रतिष्ठा करवानी योग्यतावाळो छे.

प्रतिष्ठा करावनार आचार्यनुं लक्षण :-

दर्शन-ज्ञान-चारित्रयुक्त, निष्परिग्रही, महाप्रभावक आचार्य प्रतिष्ठा करवानी योग्यतावाळा छे.

जे चारित्रशील माणसे न्यायोपालित द्रव्यथी मोक्षना ध्येय माटे जिनप्रतिमा करावेल छे; ते माणस देव देवेन्द्रो अने मानवेन्द्रोथी पूजित तीर्थकर पदने भोगवे छे, तेमज तेणे जिनेश्वरनी आज्ञा मानवापूर्वक पोतानो जन्म सार्थक करीने पोताना कुळने उजमाळ कर्यु छे.

जे माणस वितराग-जिननी प्रतिमा करावे छे, ते परलोकमां सुखकारक धर्म-रत्न प्राप्त करे छे.

जे माणस ऋषभदेवादि वर्तमान चौवीशीना कोइपण तीर्थकर परमात्मानी अंगुठा मात्र प्रमाणनी पण प्रतिमा भरावे छे, ते लांबाकाळ सुधी उंचा प्रकारनां स्वर्गसुख भोगवी मोक्षसुख मेळवे छे.

महिनाथ, नेमिनाथ अने महावीरस्वामी केवल वैराग्यप्रेरक होवाथी चैत्यमां स्थापवा पण घरमां स्थापन करेला शुभोत्पादक नथी. साक्षीपाठ—

उच्चारण पूर्वक १०८ वार जाप करवो.

मंत्र :-ॐ अहं नमो अरिहंताणं, ॐ अहं नमो सयंसंबुद्धाणं, ॐ अहं नमो अपराजिता नामनी

पछी तेनी बहार पूर्वादि दिशाओमां अनुक्रमे प्रसिद्ध-१ जया २ अजिता ३ विजया अने ४ अपराजिता नामनी विद्याओ तेमज शासनदेवी, यक्ष, शक्र अने मंगलनी स्थापना करवी.

त्यारबाद् कळश स्थापीने 'शान्तिघोषणा' करतां स्वस्तिक आलेखवो पछी साक्षात् देवोच्चारपूर्वक पुष्पांजलि करवी. तथा जिनेश्वर प्रभु तेमज सर्वे देवोने तैयार करावा. पछी १०८ मुद्रानी किंमतना-कंकोल, पुष्प, कपुर, अगर, अने चंदनथी श्री जिनेश्वर प्रभुना बिबने स्नान करानुं. पछी गीत वाजिंत्र करां. पछी जिनेश्वर परमात्माना अतिशयो याद् करावा पूर्वक तीर्थजळथी स्नान करुं. पछी प्रदक्षिणा-पूजा अने देववंदन करी बिबने वासक्षेप करवो अने शलाका(सळी)थी अंजन करुं. पछी भक्तिपूर्वक ध्वज, चामर, छत्र विगेरे धरवां, पछी सर्व ओंगे स्पर्श करी उत्तम नैवेद्य धरवां. आ रीते श्री अरिहंत भगवंतनी पूजा करी सिद्ध महर्षिओ अने श्रावकोंने शान्ति तुष्टि-पुष्टिआशिष आपवी.

पछी आमंत्रेला सर्वेने विसर्जन करी बिंबप्रतिष्ठा करी गुरुए शान्तिपाठ बोलवो. तेमां पहेलां वैद्युत, व्यतिपात वि. छोडी देवा पूर्वक उत्तम सुहूर्त जोनुं.

त्यारबाद् भूमिशोयन करुं ते नीचे प्रमाणे :-

१०८ हाथ प्रमाणनुं "मंगलगृह" करुं. पछी घरमां तेमज जिनालयमां सुवर्ण जल लावी-नयकार गणी श्री शान्तिनाथ अने पार्श्वनाथ भगवाननुं नाम लेवा पूर्वक "ॐ ह्रीं अहं भूर्भुवः स्वधाथै(य) स्वाहा" ए मंत्राक्षरे

सातवार मंत्री छांटवुं घरमां तो ते पुष्प, अक्षत अने चंदन सहित पण छंटाय छे. पछी त्यां स्वस्तिक करीने दीपक तथा धूप करवो.

त्यार वाद वेदिका करवी ते नीचे प्रमाणे :—

(विशेष माप निर्वाण कलिकासांथी जोई लेवुं)

चार खुणावाळी, त्रण हाथ लांबी पहाळी अने दोढ हाथ उंची काष्ठथी जडेली वेदिकाने वांसना मंडप तथा तोरणोथी सुशोभित करवी तथा तेमां 'पंचरत्ननी पोटली मूकवी.

प्रतिष्ठाना मुहूर्त पहेलां दश दिवस सुधी प्रतिष्ठा करनारे एकाशन आदि तप करवो तथा ब्रह्मचर्य पालवुं,

दातण करतां बोलालो मंत्र :—ॐ ह्रीं यक्षाधिपतये नमः ॥

मुख स्थाफ करतां बोलवानो मंत्र :—ॐ ह्रीं श्रीं ह्रीं कामदेवाधिपतये ममाभीप्सितं पूर्य पूर्य स्वाहा ॥

अग्निमंत्र :—ॐ ह्रीं र रा री री रू रै रै रो रा रं रः ज्वालामालिनि अग्निदग्धं अग्निंसंस्थं कुरु कुरु स्वाहा ॥

जलमंत्र :—ॐ ह्रीं अमृते अमृतोद्भवे अमृतवर्षिणि अमृतं स्रावय स्रावय स्वाहा ॥

स्नानमंत्र :—ॐ ह्रीं अमले विमले विमलोद्भवे सर्वतीर्थजलोपमे पां पां वां वां अगुचिः शुचिर्भवामि स्वाहा ॥

वस्त्रमंत्र :—ॐ ह्रीं आं क्रौं नमः ॥

तिलकमंत्र :—ॐ आं ह्रीं क्रौं अर्हते नमः ॥

१ पंचरत्न-सोवुं, रघु, मोती, परवालां अने तांबुं.

पहेला दिवसनो मंत्रविधि :-

जलयात्रां विधान करुं (जलयात्रांनां उपकरणो माटे परिशिष्ट १ लामां जोवु) प्रथम महोत्सवपूर्वक चतुर्विध संघ सहित पवित्र जलाशये जवुं, त्यां विधिपूर्वक स्नात्र भणावुं, शान्तिकलश भणवो. पछी मालोद्घाटन करुं.

पछी गंध, पुष्प, धूप तथा नैवेद्य, बलिदान विगेरेथी प्रतिमा, दिक्पाल तथा नवग्रहोनुं पूजन करुं, त्याखाद दर्शन-ज्ञान-चारित्र्यं पूजन करी आरति-मंगलदीपो करवो.

त्याखाद चैत्यवंदन करुं ते नीचे प्रमाणे :-

प्रथम चैत्यवंदन करी श्री शान्तिनाथ आराधनार्थ करेमि काउस्सगं वंदणवत्तियाए-अन्नत्थ १ नवकारनो काउस्सग करी नमो० कही नीचेनी स्तुति बोलवी :-

श्रीशान्तिः श्रुतशान्तिः, प्रशान्तिकोऽसावशान्तिसुपशान्तिम् ।

नयतु सदा यस्य पदाः, सुशान्तिदाः सन्तु सन्ति जने ॥ १ ॥

पछी श्री द्वादशाङ्गी आराधनार्थ करेमि काउ० वंदण० अन्नत्थ० कही १ नवकारनो काउस्सग करी पारी नमो० कही नीचेनी स्तुति कहेवी.

सकलाथसिद्धिसाधन - बीजोपांगा सदा स्फुरदुपांगा ।

भवतादनुपहतमहा - तमोपहा द्वादशाङ्गी वः ॥ २ ॥

पछी “ श्री शान्तिदेवयाए करेमि काउ० ” विगेरे कही :-

श्री चतुर्विधसङ्घस्य, शासनोन्नतिकारिणी ।

शिवशान्तिकरी भूयात्, श्रीमती शान्तिदेवता ॥ ३ ॥

पत्नी “शासन देव्याए करेमि काउ०” वि. कही :—

या पति शासनं जैनं, सद्यः प्रत्यूहनाशिनी ।

साभिप्रेतसमृद्धयर्थ, भूयाच्छासनदेवता ॥ ४ ॥

पत्नी “खित्तदेव्याए करेमि काउ. वि. कही :—

यस्याः क्षेत्रं समाश्रित्य, साधुभिः साध्यते क्रिया ।

सा क्षेत्रदेवता नित्यं, भूयान्नः सुखदायिनी ॥ ५ ॥

पत्नी अच्युतादेवीए करेमि काउ. वि. कही —

चतुर्भूजा तडिद्वर्णा, कमलाक्षी वरानना ।

भद्रं करोतु संघस्याच्छुभा तुरगवाहना ॥ ६ ॥

पत्नी समस्तवेयावचगराणां इत्यादि पाठ कही करेमि काउ. वि. कही :—

संघेऽत्र ये गुरुगुणौघनिधौ सुवैया-वृत्यादिकृत्यकरणैकनिबद्धकक्षाः ।

ते शान्तये सह भवन्तु सुराः सुरीभिः; सहृष्टयो निखिलविघ्नविधातदक्षाः ॥ ७ ॥

पछी जलदेवयाए करेभि काउ० वि. कही :—

मकरासनसमासीनः, कुलिशाङ्गिञ्चक्रपाद्यापाणिशयः ।

आशामाशापालो, विकिरतु दुरितानि वरुणो वः ॥ ८ ॥ पछी

करोतु शान्ति जलदेवताऽसौ, मम प्रतिष्ठाविधिमाचरिष्यतः

आदास्यतो वा मम वारि तत्कृते, प्रसन्नचित्ता प्रदिशत्वनुज्ञाम् ॥ ९ ॥

ए श्लोक बोलवो पछी १ नक्कार कही नमुत्थुणं श्री जयवीथराय सुधी कहेहुं

पछी कुवाकांटे जइ करवानो विवि :—

मंत्र युक्त वास कुंकुम अने चंदनना छांटा नाखवा त्यार बाद नीचेना मंत्रथी त्रणवार आचमन करवुं,

ॐ गुरुतत्त्वाय नमः, ॐ (अहं) आत्मतत्त्वाय स्वाहा, ह्रीं विद्यातत्त्वाय स्वाहा, ह्रीं पार्श्वतत्त्वाय स्वाहा,

ॐ मुक्तितत्त्वाय स्वाहा ।

त्यारबाद अङ्गन्यास करवा ते नीचे प्रमाणे—

ॐ ह्रीं नमो अरिहंताणं ह्रीं शीर्षे रक्ष रक्ष स्वाहा, ॐ ह्रीं नमो सिद्धाणं ह्रीं वदनं रक्ष रक्ष स्वाहा,

ॐ ह्रीं नमो आयरियाणं ह्रीं हृदयं रक्ष रक्ष स्वाहा, ॐ ह्रीं नमो उवज्झायाणं ह्रीं नामिं रक्ष रक्ष स्वाहा,

ॐ ह्रीं नमो लोए सब्बसाहूणं ह्रीं पादा रक्ष रक्ष स्वाहा, ॐ ह्रीं नमो ज्ञानदर्शने-चारित्रात् ह्रीं सर्वांग

रक्ष स्वाहा ।

पछी क्षेत्रपाल पूजननो मन्त्र बोलवो.

ॐ ह्रीं श्रां क्षेत्रपालं गन्धाक्षतजलपुष्पतैलसिन्दुरैः दीपधूपौघैः पूजयामि ।

पछी ॐ ह्रीं दिक्पालाय नमः ॐ ह्रीं नवग्रहेभ्यो नमः

ए मन्त्र बोलया पछी नीचेना श्लोकथी भूतोने दजे दिशामां बलिदान आपवुं.

उपसर्पन्तु ये भूता, ये भूता भूमिसंस्थिताः ।

ये भूता विघ्नकर्तारस्ते नश्यन्तु जिनाज्ञया ॥ १ ॥

पछी 'ॐ ह्रीं अत्रतर अत्रतर सोमे सोमे कुरु कुरु वल्यु नित्रल्यु नित्रल्यु सुमणे सोमणसे महु महुरे ॐ कवलि कः क्षः स्याहा'

ए मन्त्रथी मीढल नाडाछडी आदि मन्त्रीने जमणे हाथे कलजे विन्वे देवालये अने घेर मंगल माटे बांधवा पछी

ॐ ह्रीं अर्हद्भ्यो नमः, ॐ ह्रीं सिद्धेभ्यो नमः ॐ ह्रीं आचार्येभ्यो नमः, ॐ ह्रीं उपाध्यायेभ्यो नमः
ॐ ह्रीं सर्वसाधुभ्यो नमः, ॐ ह्रीं सम्यग्दर्शनेभ्यो नमः, ॐ ह्रीं सम्यग्ज्ञानेभ्यो नमः, ॐ ह्रीं
सम्यक्चारित्र्येभ्यो नमः ॐ ह्रीं सम्यक्त्तपोभ्यो नमः ।

मंगल पाठ बोली +मूलमंत्र पूर्वक मंगल कलश स्थापन करवो पछी वांस ८ अने शरावला ८ मां जवारा वाववा ॥

+ (मूलमंत्र पहलेलां आवी गयेल छे ।

॥ इति प्रथम दिन विधिः ॥

कुंभस्थापनना दिवसनो विधि :—

प्रथम नावाना पाणीनो मंत्र कही पाणी मंत्रबु. पछीथी शरीरे आमळा, पीठी, कंकोळी चोळी नाबु पछी वस्त्र पेहरवां केसर मंत्री तीलक करबु नाडु अने मीढळ मंत्री बांधवा पछी भूमि शुद्ध करवी पछी वासचोखाना फुल मंत्री करवा. पछी कुंभने गेवासूत्र बांधबु कुंभ उपर मंत्र लखवो. “ ॐ ह्रीं श्रीं सवापद्रव नासय नासय स्वाहा. ” कुंभमां चंदननो साथियो कराववो रु. १) तथा पंचरत्ननी पोटली नं. १ तथा सोपारी नं. ५ ब्रह्मचर्यवाळा पुरुषनी पासे मूकाववा जो ब्रह्मचर्यवाळो पुरुष न मळे तो तेने ब्रह्मचर्यनी बाधा कराववी पछी कुवाबु थोडु पाणी लई तथा बीजुं शुद्ध पाणी लई अखंडधाराथी शुभ सुहूर्ते घडो भराववो (निर्विघ्ने) थाळी वेलण साथे. पछी घडा उपर पान श्रीफळ वस्त्र मीढळ मरडासिंग बांधी फुलनो हार पेहराववो पछी ज्यां स्थापवो होय त्यां चंद्रवो प्रथम बंधाववो पछी घडो भरनार ब्हेन पासे कंकुनो साथियो कराववो तेना उपर डांगरनो साथियो करावी सोपारी मूकाववी पछी त्रण प्रदक्षिणा देवराववी पछी ते घडो मंत्र कहीने स्थापवो, पछी गुरू पासे मंत्र कही वासक्षेप कराववो. प्रभुनी जमणी बाबु कुंभ स्थापवो. तांवाना कोडियामां साथियो करावी रुपियो १ तथा पंचरत्ननी पोटली नंग-१ तथा सोपारी मूकाववी तेमज १०८ तारनी दीवेट पण मूकाववी पछी घीनी वाडीथी घीनो मंत्र कही घी अखंडधाराथी पुरावबुं ने दीपनो मंत्र कही दीप प्रगटाववो पछीथी अंदर माटीचुं खामणुं करावी तेना पर दीपने स्थापन करवो उपर फानस ढांकबुं. गुरू पासे वासक्षेप पण कराववो पछी सरावलां नंग ४ जवाराना भराववा दरेक सरावलां पर कंकु सोपारी तथा पैसो चढाववो कंकुना छांटा नंखाववा. अडायानो भूको, माटी, जार, जब, घउं, सरसव अने डांगर मेळवी जवारा ववडाववा ते घडानी चारे खुणे मूकाववा पछी बाइ पासे

गहुली कराववी ते कुंभ पासे पाटलो मूत्री कुंकुनो साथीयो, चोखा श्रीफल तथा सोपारी मूकाववी पछीथी स्मरण +सात गणाववां त्रण टंक हमेश गणयां पछीथी स्नात्र भगवती अष्टप्रकारी पूजा करी आरती मंगल दीवो उतारवो कुंभस्थापनना मुहूर्तनी जो वार होय तो स्नात्र पहलें भगवती शकाय.

अखंडधाराथी धी पुराववानो मंत्र :—

ॐ धृतमायुर्वृद्धिकरं, भवतु परं जिनदृष्टिसंपकार्त्वं ।
तत्संयुक्तः प्रदीपः, पातु सदा भावदुःखेभ्यः ॥ स्वाहा ॥

दीप प्रगटावतां बोलवानो मंत्र :—

ॐ अहं पंचज्ञान-ज्योतिर्मयोऽयं ध्वांतघातने ।
द्योतनाय प्रतिमाया, दीपो भूयात् सदाहृतः ॥

(१) कुंभ स्थापवानो मंत्र वार ७ :—

“ ॐ ह्रीं ठः ठः ठः स्वाहाः ” ॥

(२) पंचरत्ननी पोटली मूकावलो मंत्र :—

“ ॐ ह्रीं श्रीं नानारत्नौघयुतं, सुगंधपुष्पाधिवासितं नीरम् ।
पततात् विचित्रवर्णं, मंत्राख्यं स्थापनाविम्बे स्वाहा ॥

+सात स्मरण—सवारे तथा वपोरे नवकार, उवसगग०, संतिकरं, तिजयपहुत्त, अजितशांति, भक्ततामर अने बृहच्छान्ति ।

सांजे—उपर प्रमाणेज पण तिजयपहुत्त ने बदले नमिऊण ।

(३) सोनाचाणीनो मंत्र चार ७ नवकार साथे :--

“ ॐ ह्रीं श्रीं जीरावलीपार्श्वनाथ रक्षां कुरु कुरु स्वाहा ” ।

प्रतिष्ठाने लगतो कार्यक्रम :--

सुगंधि जळथी प्रतिष्ठानी भूमिचुं सिंचन करुं, पुष्पनी वृष्टि करवी धूप करवो, प्रतिष्ठामंडपने यक्षकर्दमथी लिंपवो, वेदिकांमां स्वस्तिकादिक करवां चित्रविचित्र वस्त्रोना चंद्रवा बांधवा तथा शुभ मुहूर्ते-प्रतिष्ठाना स्थाने नवीन विम्बोने लावी सिंहासन उपर पूर्व अगर उत्तर सन्मुख स्थापवां तथा चारे दिशाओमां श्वेत १२ वरघड मुकवां, चार जवारिया अने आठ शरावलां भरवां प्रतिष्ठामां जोइतां उपकरणोनी यादी परिशिष्ट नं. २ मांथी जोइ लेवी. विम्बनी हथेलीमां-प्रियंगु, कपूर अने गोरोचंदन मूकळुं, पंचरत्ननी पोटली विम्बनी आंगलीये बांधवी.

अथ द्वितीयदिनविधिः याने नन्दावर्तपूजन :--

प्रथम नंदावर्तनुं आलेखन :--

नन्दावर्तनी पट तैयार मले तो ठीक-नहिं तो नीचे प्रमाणे आलेखन करुं :--

कपूर केसर अने सुखड विंगेरे सात लेपनथी लिप्त करेला श्रीर्षण (सेवन)ना पाटला उपर अगर सुशोभित वस्त्रना पट्ट उपर मध्यभागथी सूत्रभ्रमण करवा पूर्वक आठ वलय करवां तेमां :--

पहेला वलयमां :—

अष्टगंधधी नवबुणी प्रदक्षिणाए नन्द्यावर्त आलेखवो तेना मध्यभागमां जिन प्रतिमाने स्थापवी अथवा चिन्तववी अने तेनी जमणी बाजुए इन्द्र (शक्र) अने श्रुतदेवता अने डावी बाजुए इशानेन्द्र अने शान्तिदेवतानुं आलेखन करबुं,

त्रीजा वलयमां :—

आठे दिशाओमां अचुक्रमे नीचे प्रमाणे लखबुं :—

१ ॐ नमोऽर्हद्भ्यः २ ॐ नमः सिध्देभ्यः ३ ॐ नमः आचार्यभ्यः ४ ॐ नमः उपाध्यायेभ्यः
५ ॐ नमः सर्वसाधुभ्य ६ ॐ नमो ज्ञानेभ्यः ७ ॐ नमो दर्शनेभ्यः ८ ॐ नमश्चारित्र्येभ्यः ।

त्रीजा वलयमां :—

चोवीश पत्रो आलेखवां तेमां चोवीश तीर्थकरोनी माताओना मंत्राओरो लखवा ते आ प्रमाणे :—

१ ॐ मरुदेवाए + नमः २ ॐ विजयाए नमः ३ ॐ सेणाए नमः ४ ॐ सिद्धथाए नमः
५ ॐ मंगलाए नमः ६ ॐ सुसीमाए नमः ७ ॐ पुहवीए नमः ८ ॐ लक्षणाए नमः
९ ॐ रामाए नमः १० ॐ नंदाए नमः ११ ॐ विष्णुए नमः १२ ॐ जयाए नमः १३ ॐ सामाए नमः
१४ ॐ सुजसाए नमः १५ ॐ सुब्बयाए नमः १६ ॐ अचिराए नमः १७ ॐ सिरीए नमः १८ ॐ देवीए नमः
१९ ॐ पभावइए नमः २० ॐ पडभावइए नमः २१ ॐ वप्पाए नमः २२ ॐ सिवाए नमः २३ ॐ वामाए नमः
२४ ॐ तिसलाए नमः ।

एवी रीतना उच्चारपूर्वक चोवीसे जिनेश्वरनी माताओनी पूजा करवी :—

+नवधे आगतो “नमः” शब्द पूजाना अर्थमां छे मात्र प्रणामार्थक नथी ।

चतुर्थ वलयमां :—

आठे दिशाओमां वब्बे गृह करवां अने तेमां १६ विद्यदेवीओना मंत्र लखवा ते आ प्रमाणे :—

- १ ॐ नमो रोहिण्यै सां त्मां स्वाहा २ ॐ प्रज्ञप्त्यै रां क्षां स्वाहा ३ ॐ वज्रशृङ्खलायै लीं स्वाहा
४ ॐ वज्राङ्कुशायै ल्मां वां स्वाहा ५ ॐ अग्रतिचक्रायै क्लौं स्वाहा ६ ॐ पुरुषदत्तायै ल्मां वां स्वाहा
७ ॐ काल्यै सों हे स्वाहा ८ ॐ महाकाल्यै ॐ क्ष्मीं स्वाहा ९ ॐ गौर्यैयुञ्जुः स्वाहा १० ॐ गान्धार्यै रं क्ष्मीं स्वाहा
११ ॐ सर्वास्रमहाज्वालायै लूं हां स्वाहा १२ ॐ मानव्यै वूं क्ष्मां स्वाहा १३ ॐ वैरुट्यायै सूं मां स्वाहा
१४ ॐ अञ्छुप्त्यै यूं मां स्वाहा १५ ॐ मानस्यै ग्लुं मां स्वाहा १६ ॐ महामानस्यै ह्यं सं स्वाहा.

वलय नं. ५

२४ भवन करी लोकात्तिकादि देवोना मंत्रो आलेखवा ते नीचे प्रमाणे :—

- १ ॐ सारस्वतेभ्यः स्वाहा २ ॐ आदित्येभ्यः स्वाहा ३ ॐ वह्निभ्यः स्वाहा ४ ॐ वरुणेभ्यः स्वाहा
५ ॐ गर्दतोयेभ्यः स्वाहा ६ ॐ तुषितेभ्यः स्वाहा ७ ॐ अव्यवायेभ्यः स्वाहा ८ ॐ अरिष्टेभ्यः स्वाहा
९ ॐ अग्न्यामेभ्यः स्वाहा १० ॐ सूर्यामेभ्यः स्वाहा ११ ॐ चन्द्रामेभ्यः स्वाहा १२ ॐ सत्यामेभ्यः स्वाहा
१३ ॐ श्रेयस्करेभ्यः स्वाहा १४ ॐ क्षेमंकरेभ्यः स्वाहा १५ ॐ वृषमेभ्यः स्वाहा १६ ॐ कामचारेभ्यः स्वाहा
१७ ॐ निर्वाणेभ्यः स्वाहा १८ ॐ दिशान्तरक्षितेभ्यः स्वाहा १९ ॐ आत्तरक्षितेभ्यः स्वाहा २० ॐ सर्वरक्षितेभ्यः स्वाहा
२१ ॐ मारुतेभ्यः स्वाहा २२ ॐ वसुभ्यः स्वाहा २३ ॐ अश्वेभ्यः स्वाहा २४ ॐ विश्वेभ्यः स्वाहा.

ए रीते चोवीस घरोमां २४ मंत्रो आलेखवा :—

वल्य नं. ६

आठेय दिशाओमां नीचेना मंत्रो आलेखवा :—

१ ॐ सौधमदीन्द्रादिभ्यः स्वाहा २ ॐ तद्देवीभ्यः स्वाहा ३ ॐ चन्द्रादीन्द्रादिभ्यः स्वाहा ४ ॐ तद्देवीभ्यः
स्वाहा ५ ॐ चमरेन्द्रादिभ्यः स्वाहा ६ ॐ तद्देवीभ्यः स्वाहा ७ ॐ किन्नरादीन्द्रादिभ्यः स्वाहा ८ ॐ तद्देवीभ्यः स्वाहा.

वल्य नं. ७

आठेय दिशाओमां नीचेना मंत्राधरो आलेखवा :—

१ ॐ इन्द्राय स्वाहा २ ॐ अग्नये स्वाहा ३ ॐ यमाय स्वाहा ४ ॐ नैऋतये स्वाहा ५ ॐ
वरुणाय स्वाहा ६ ॐ वायवे स्वाहा ७ ॐ कुबेराय स्वाहा ८ ॐ ईशानाय स्वाहा.

वल्य नं. ८

नीचेना आठमंत्र ग्रहोना आलेखवा :—

१ ॐ आदित्येभ्यः स्वाहा २ ॐ सोमेभ्यः स्वाहा ३ ॐ मंगलेभ्यः स्वाहा ४ ॐ बुधेभ्यः स्वाहा ५ ॐ
बृहस्पतिभ्यः स्वाहा ६ ॐ शुक्रेभ्यः स्वाहा ७ ॐ शनैश्चरेभ्यः स्वाहा ८ ॐ राहुकेतुभ्यः स्वाहा.

उपर प्रमाणेनां आठे वलयोनी बहार चार द्वारवाला तथा श्रीशान्ति, सूक्ति, बल अने आरोग्य नामनां तोरणो सहित तेमज-
वर्धमान, गज, सिंह अने ध्वजो सहित त्रण प्राकार (किल्लाओ) आलेखवा तेमांना पहिला प्राकारनां पूर्वादिक द्वारोमां अनुक्रमे
१ घर्म, २ दंड, ३ पाश अने ४ गदा युक्त हाथवाळा अनुक्रमे १ सोम, २ यम, ३ वरुण अने ४ कुबेर नामना द्वारपालोने आलेखवा।

बीजा प्राकारना द्वारांमां—१ जया, २ विजया, ३ अजिता अने ४ अपराजिता नामनी द्वारपालीओने आलेखवी.

त्रीजा प्राकारना द्वारोमां—हाथमां लाकडीवाला तुंबरुने आलेखवा. पछी पहेला गोल वप्रमां—आग्नेयादि विदिशाओमां त्रण एम वार सभाओमां अनुक्रमे १ साधु, २ साध्वी, ३ वैमानिकदेवी, ४ भवनपतिदेवी, ५ व्यंतरदेवी, ६ ज्योतिष्कदेवी । ७ भवनपतिदेव, ८ व्यंतरदेव, ९ ज्योतिष्कदेव । १० वैमानिकदेव, ११ मनुष्य अने १२ मनुष्यनी स्त्री आलेखवां.

त्रीजा प्राकारमां—तिर्यचो आलेखवा त्रीजा प्राकारमां अने बहारनी भूमिमां देव मनुष्योनां वाहन विगेरे आलेखवुं, प्राकारोना चारे दरवाजे वने बाजुपर कमलवनोथी शांभित वावो आलेखी.

पछी वज्रना चिह्नवाळुं इन्द्रपुर आलेखीने दिशाओमां “ परविद्या क्षः फुट् ” अने खुणाओमां “ परमंत्रा क्षः फुट् ” एम आलेखवुं.

चारे खुणामां चार पूर्णकलशो आलेखी तेनी बहार—वायुभुवन आलेखवुं, उपर ग्रमाणे नंदावर्तनी स्थापना करवी.

नंदावर्तपूजन नीचे प्रमाणे—

नंदावर्त उपर कुसुमांजलि प्रक्षेप करवी ते वखते बोलवानो श्लोकः—

कल्याणवल्लीकन्दाय, कृतानन्दाय साधुषु ।

सदा शुभविवर्ताय, नन्दावर्ताय ते नमः ॥ १ ॥

पहेला आवर्तमां—जिननी स्थापना करी तेमनी वास अने कपूर विगेरेथी पूजा करवी; पछी तेमनी दक्षिण भागमां रहेला इन्द्र शुक्र (अने) श्रुत देवतानी पूजा करवी पछी तेमना उत्तर भागमां रहेला ईशानेंद्र अने शान्तिदेवतानी पूजा करवी.

बीजा वलयं पूजनः—

नीचे आपेला पाठपूर्वक अनुक्रमे आठ पठनुं पूजन करतुंः—

१ ॐ नमोऽहंभ्यः २ ॐ नमो सिध्दभ्यः ३ ॐ नमो आचार्यभ्यः ४ ॐ नम उपाध्यायभ्यः ५ ॐ नमः
सर्वसाधुभ्यः ६ ॐ नमो दर्शनेभ्यः ७ ॐ नमो ज्ञानेभ्य ८ ॐ नमश्चारित्र्येभ्यः ।

बीजा वलयमां-२४ तीर्थकर⁺नी माताओनुं पूजन नीचेना मंत्राशरोधी करतुंः—

१ ॐ मरुदेवाए नमः २ ॐ विजयाए नमः ३ ॐ सेणाए नमः ४ ॐ सिध्दत्थाए नमः ५ ॐ मंगलाए
नमः ६ ॐ सुसीमाए नमः ७ ॐ पुहवीए नमः ८ ॐ लक्ष्मणाए नमः ९ ॐ रामाए नमः १० ॐ नंदाए नमः ११
ॐ विष्णुए नमः १२ ॐ जयाए नमः १३ ॐ सामाए नमः १४ ॐ सुजसाए नमः १५ ॐ सुव्ययाए नमः
१६ ॐ अचिराए नमः १७ ॐ सिरीए नमः १८ ॐ देवीए नमः १९ ॐ पभावईए नमः २० ॐ पउभावईए
नमः २१ ॐ वण्णाए नमः २२ ॐ सिवाए नमः २३ ॐ नामाए नमः २४ ॐ तिसलाए नमः

चोथुं वलयः—

नीचेना उच्चारपूर्वक सोल विद्यादेवीओनुं पूजन करतुंः—

१ ॐ रोहिणीए नमः २ ॐ पद्मिनीए नमः ३ ॐ वज्रसिंहाए नमः ४ ॐ वज्रकुसीए नमः ५ ॐ
अपडिचक्राए नमः ६ ॐ पुरिसदत्ताए नमः ७ ॐ कालीए नमः ८ ॐ महाकालीए नमः ९ ॐ गोरीए नमः

+अहि सर्व जग्याए 'नमः' शब्द पूजाना अर्थमां छे मात्र प्रणामनाज अर्थमां नथी.

१० ॐ गंवारीए नमः ११ ॐ स्वव्रतमहाजालाए नमः १२ ॐ साणवीए नमः १३ ॐ वेरुद्धाए नमः १४ ॐ
अच्छुत्ताए नमः १५ ॐ माणसीए नमः १६ ॐ महामाणसीए नमः ।

पछी पांचमा वलयमां नीचेना संज्ञाक्षरोथी पूजा करवीः—

१ ॐ सारस्वतेभ्यो नमः २ ॐ आदित्येभ्यो नमः ३ ॐ वह्नियेभ्यो नमः ४ ॐ वरुणेभ्यो नमः
५ ॐ गर्दतोयेभ्यो नमः ६ ॐ तुषितेभ्यो नमः ७ ॐ अव्याबाधेभ्यो नमः ८ ॐ अग्न्याभेभ्यो नमः
९ ॐ अरिष्टेभ्यो नमः १० ॐ सूर्याभेभ्यो नमः ११ ॐ चंद्राभेभ्यो नमः १२ ॐ सत्याभेभ्यो नमः
१३ ॐ श्रेयस्करेभ्यो नमः १४ ॐ क्षेमकरेभ्यो नमः १५ ॐ वृषभेभ्यो नमः १६ ॐ कामचारेभ्यो नमः
१७ ॐ निर्वाणेभ्यो नमः १८ ॐ दिशान्तरिक्षेभ्यो नमः १९ ॐ आत्मरक्षितेभ्यो नमः २० ॐ सर्वरक्षितेभ्यो
नमः २१ ॐ मरुतेभ्यो नमः २२ ॐ वसुभ्यो नमः २३ ॐ अश्वेभ्यो नमः २४ ॐ विश्वेभ्योनमः ।

पछी छहा वलयमां नीचेना पाठपूर्वक पूजा करवीः—

१ ॐ सौयमीदीन्द्रादिभ्यो नमः २ ॐ तद्देवीभ्यो नमः ३ ॐ चन्द्रादीन्द्रादिभ्यो नमः ४ ॐ तद्देवीभ्यो
नमः ५ ॐ चमरादीन्द्रादिभ्यो नमः ६ ॐ तद्देवीभ्यो नमः ७ ॐ किन्नरादीन्द्रादिभ्यो नमः ८ ॐ तद्देवीभ्यो नमः

पछी सातमां वलयमां नीचेना पाठथी पूजन करवुंः—

१ ॐ इन्द्राय नमः २ ॐ आग्नेयाय नमः ३ ॐ यमाय नमः ४ ॐ नैकत्याय नमः ५ ॐ वरुणाय नमः
६ ॐ वायवेयाय नमः ७ ॐ कुबेराय नमः ८ ॐ ईशानाय नमः

पछी आठमां वलयमां नीचेना पाठथी पूजन करवुंः—

१ ॐ आदित्येभ्यो नमः २ ॐ सोमभ्यो नमः ३ ॐ मंगलेभ्यो नमः ४ ॐ बुधेभ्यो नमः ५ ॐ
बृहस्पतिभ्यो नमः ६ ॐ शुक्रेभ्यो नमः ७ ॐ शनैश्वरेभ्यो नमः ८ ॐ राहुकेतुभ्यो नमः

पछी बहार रहेला त्रण प्राकारोमांना पहेला प्राकारमां-१ साधु २ साध्वी ३ वैमानिकदेवी । ४ भवनपतिदेवी
 ५ व्यंतरदेवी ६ ज्योतिष्कदेवी । ७ भवनपतिदेव ८ व्यंतरदेव ९ ज्योतिष्कदेव । १० वैमानिकदेव ११ मनुष्य
 १२ मनुष्यनी स्त्रीओतुं पूजन करबुं,

बीजा प्राकारमां—तिर्यचोतुं अने त्रीजा प्राकारमां वाहन आदिनुं पूजन करबुं

पछी पहेला वप्रमां-१ सोम २ यम ३ वरुण अने ४ कुबेर नामनां द्वारपालोतुं पूजन करबुं

बीजा वप्रमां-१ जया २ विजया ३ अजिता अने ४ अपराजिता द्वारपालीओतुं पूजन करबुं

त्रीजा वप्रमां-चार तुंवरुनी अने तोरणोनी पूजा करवी

पछी चार-१ वर्धमान २ गज ३ सिंह अने ४ ध्वजोनी तेमज दिशाओमां-‘परविद्या श्रः फुट् अने त्रिदिशाओमां ‘परमंत्रा क्षः
 फुट्’ तथा इंद्र आदिक सर्वनी पूजा करवी

इति श्रीनंदावर्चपूजनविधिः

पछी त्यां पांच प्रकारनां पक्कान्न भूक्यां, पछी दिशाओ अने त्रिदिशाओमां बलिवाकुला उडाडवा पछी त्यां चैत्य-
 बंदन करबुं पछी श्रुतदेवता आराधनार्थ का० करुं ! करेभि काउस्सणं बंदण० कही १ नवकारनो काउस्सण करी पारी
 नमो० कही नीचिनी स्तुति बोलवी

वद वदति न वाग्वादिनि, भगवति कः श्रुतसरस्वति गमेच्छुः ।

रंगत्तरंगमतिवर - तरणिस्तुभ्यं नम इतीह ॥ १ ॥

पछी “श्री शान्तिनाथ आराधनार्थ करेभि काउस्सण” वि० कही एक नवकारनो काउस्सण करी पारी नमो० कही-

शान्तिः शान्तिकरः श्रीमान्, शान्तिं दिशतु मे गुरुः ।
शान्तिरेव सदा तेषां, येषां शान्तिर्गृहे गृहे ॥ २ ॥

ए शोष कहेवी, पछी क्षेत्रदेवता आराधनार्थं क० का० अन्नत्य कही एक नवकारनो काउ० करी पारी नमो० कही-

यस्याः क्षेत्रं समाश्रित्य, साधुभिः साध्यते क्रिया ।
सा क्षेत्रदेवता नित्यं, भूयान्नः सुखदायिनी ॥ ३ ॥

पछी श्री शासन देवता आरा० क० का० एक नव० नमो० कही
उपसर्गवलयविलयन-निरता जिनशासनानैकरताः ।
द्रुतमिह समीहितकृते, स्युः शासनदेवता भवताम् ॥ ४ ॥

ए प्रमाणे करी पछी नवकार बोली प्रगट रीते नमु० जावंति० जावंत० नमो० स्तवन अने जयवीराराय कहेवा.

इति द्वितीयदिनविधिः

अथ तृतीयदिनविधिः—

पहेलां क्षेत्रपालनुं आह्वान करवुं अने ते आह्वान नीचेनो मंत्र भणी करवुं

ॐ क्लौं क्लौं स्वां लां ह्रीं भुवनपालाय, माणिभद्राय, क्षेत्रदेवताय, यक्षाधिपतये वज्रयाहनाय, स्वर्गहस्ताय,
पाशाघायुधाय सपरिच्छदाय अत्र श्री जबूद्वीपे, भरतक्षेत्रे, अमुकनगरे, अमुकगृहे, विन्ध्यप्रतिष्ठामहोत्सवे आगच्छ पूजां
गृह्ण गृह्ण पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा ।

पछी क्षेत्रपालनुं पूजन करवुं.

पूजननुं काव्य तथा मंत्रः—

भो क्षेत्रपाल ? जिनप्रतिमाङ्कभाल, दुष्टाकराल जिनशासनरक्षपाल ।
तैलाहिजन्मगुडचन्दनपुष्पधूपै-भोगं प्रतीच्छ जगदीश्वरस्नात्रकाले ॥ १ ॥
ॐ क्षो क्षौ क्षुं क्षौं क्षः क्षेत्रपालं पूजयामि ।

पछी आसनतुं काव्य तथा मंत्र बोलवो ते नीचे प्रमाणे :—

तीक्ष्ण दंष्ट्रमहाकाय - कल्पान्तदहनोपम ।

भैरवाय नमस्तुभ्य - मनुजां दातुमर्हसि ॥ २ ॥

“ ॐ ह्रीं आचारशक्त्ये कमलासनाय नमः ” ।

पछी श्रावकोए पण सेवना पाटला उषर दश दिक्पालोने स्थापवा दिक्पाल तथा ग्रहनी रचना माटे जुओ परिशिष्ट नं. ३ पछी तेमना नामोच्चारणपूर्वक ते ते दिशायां चंदन तिलक आदि करीने अने तेमने बोलावीने पत्र फल अक्षत विगोरेथी पूजन करतुं तेमां पहेलो—

१ सोम दिक्पालनो पूजनविधि —

आह्वान श्लोकः— ऐरावतसमारूढः, शक्रः पूर्वदिशि स्थितः ।

संघस्य शांतये सोऽस्तु, बलिपूजां प्रयच्छतु ॥

आह्वान मंत्र :—ॐ ह्रीं ॐ हां हुं हों श्रूं हूं क्ष. वज्राधिपतये इन्द्र संवौषद् ।

ॐ नमो भगवते इन्द्राय, पूर्वदिग्दलासिने, ऐरावणवाहनाय, सहस्रनेत्राय, वज्रायुषाय, सपरिच्छदाय, इह

अमुकनगरे अमुकगृहे विश्वप्रतिष्ठाविधौ आगच्छ आगच्छ पूजां गृह्ण गृह्ण पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा ।

पूजानो मंत्र :—“ ॐ ह्रीं सोमाय नमः ” ।

२ अग्नि दिक्पालनो पूजनविधि :—

आह्वान श्लोक :—

सदा वह्निदिशो नेता, पावको मेषवाहनः ।
संघस्य शान्तये सोऽस्तु, बलिपूजां प्रयच्छतु ॥

आह्वान मंत्र :—ॐ ह्रीं रौं रूं रैं रौं रः अग्नि संघौषद् ।

ॐ नमो भगवते आग्नेय दिक्पालाधीश महाज्वाल ज्वालाकराधीश, ॐ अग्निमूर्त्तये, शक्तिहस्ताय
मेषवाहनाय, सायुधाय, सपरिच्छदाय, इह अमुक नगरे, अमुकगृहे जिनेन्द्र-प्रतिष्ठामहोत्सवे आगच्छ, आगच्छ,
पूजां गृह्ण गृह्ण, पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा ।
पूजननो मंत्र :—ॐ ह्रीं अग्नेये नमः ।

३ यम दिक्पालनो पूजनविधि :—

आह्वान श्लोक :—

दक्षिणस्थां दिशि स्वामी, यमो महिषवाहनः ।
संघस्य शान्तये सोऽस्तु, बलिपूजां प्रयच्छतु ॥

आह्वान मंत्र :—ॐ क्षुं हुं हौं क्षः यम संघौषद् ।

ॐ नमो भगवते, यमाय, महिषवाहनाय, दक्षिणदिग्दलासनाय, महाकालदंडरूपधारिणे, कृष्णमूर्त्तये, सायुधाय,
सपरिच्छदाय इह अमुकनगरे, अमुकगृहे जिनेन्द्रप्रतिष्ठामहोत्सवे आगच्छ आगच्छ, पूजां गृह्ण गृह्ण पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा ।
पूजन मंत्र :—ॐ ह्रीं यमाय नमः ।

४ ऋत दिक्पालनो पूजनविधिः—

आह्वान श्लोकः—

यमापरान्तरालोऽसौ, नैऋतः शिववाहनः । संघस्य शान्तये सोऽस्तु, बलिपूजां प्रयच्छतु ॥

आह्वान मंत्रः—ॐ ग्लौँ होँ नैऋत संबोधद् ।

ॐ नमो भगवते नैऋताय तिथितिनिसृतिमहाराक्षसमूर्तीय खड्गहस्ताय, सवाह० सपरि० इह अमुक०

अमुक० जिनेन्द्रप्र० अत्र आगच्छ आगच्छ, पूजां गृह्ण गृह्ण पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा ।

पूजा मंत्रः—ॐ ह्रीँ नैऋतये नमः ।

५ वरुण दिक्पालनो पूजनविधिः—

आह्वान श्लोकः—

यः प्रतीचीदिशो नाथो, वरुणो मकरस्थितः । संघस्य शान्तये सोऽस्तु, बलिपूजां प्रयच्छतु ॥

आह्वान मंत्रः—ॐ श्लौँ होँ वरुण संबोधद् ।

ॐ नमो भगवते वरुणाय, पश्चिमदिग्दलाधीश्वराय, पात्रहस्ताय, मकरवाहनाय, परशुहस्ताय, सवाह०

सपरि० इह अमुक० अमुक० जिनेन्द्रप्र० आगच्छ आगच्छ, पूजां गृह्ण गृह्ण पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा ।

पूजन मंत्रः—ॐ ह्रीँ वरुणाय नमः ।

६ वायुदिक्पालनो पूजनविधिः—

आह्वान श्लोकः—

हरिणो वाहनं यस्य, वायव्याधिपतिर्मरुत् । संघस्य शान्तये सोऽस्तु, बलिपूजां प्रयच्छतु ॥

आह्वान मंत्र :—ॐ क्लौँ हौँ वायु संवौषद् ।

ॐ नमो भगवते वायव्याधिपतये, त्रिभुवनव्यापकमूर्त्तये, जगज्जीवनाय, ध्वजहस्ताय, मृगवाहनाय सायु० सपरि० इह अमुक० अमुक० जिनेन्द्रप्र० आगच्छ आगच्छ, पूजां गृह्ण गृह्ण पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा ।
पूजन मंत्र :—ॐ ह्रीँ वायवेयाय नमः ।

७ कुबेर दिक्पालनो पूजनविधि :—

आह्वानश्लोक :—

निधाननवकारूढ, उत्तरस्यां दिशि प्रभुः । संघस्य ज्ञान्तये सोऽस्तु, बलिपूजां प्रयच्छतु ॥

आह्वान मंत्र :—ॐ ब्लौँ हौँ कुबेर संवौषद् ।

ॐ नमो भगवते धनदाय नरवाहनाय नवनिधिकराय, उत्तरदिग्दलासनाय गदायुधाय निधानमूर्त्तये, सायु० सपरि० इह अमुक० अमुक० जिनेन्द्रप्र० आगच्छ आगच्छ, पूजां गृह्ण गृह्ण पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा ।
पूजन मंत्र :— ॐ ह्रीँ कुबेराय नमः ।

८ ईशान दिक्पालनो पूजनविधि :—

आह्वान श्लोक :—

सिते वृषेऽधिरूढश्च, ऐशान्याश्च दिशो विभुः । संघस्य शांतये सोऽस्तु, बलिपूजां प्रयच्छतु ॥

आह्वान मंत्र :—ॐ हौँ ह्रौँ हः ईशान संवौषद् ।

ॐ नमो भगवते, ईशानाधिपतये, वृषाधिरूढाय, त्रिशूलहस्ताय, सवाह० सायु० सपरि० इह अमुक० अमुक०

जिनेन्द्रप्र० आगच्छ आगच्छ पूजां गृह्ण गृह्ण पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा ।
पूजनमंत्रः—ॐ ह्रीं ईशानाय नमः ।

९ नागलोक दिक्पालनो पूजनविधिः—

आह्वान श्लोकः—

पातालार्धाधिपतिर्योऽस्ति, सर्वदा पद्मवाहनः । संघस्य शान्तये सोऽस्तु, बलिपूजां प्रयच्छतु ॥

आह्वान मंत्रः—ॐ ओं ह्रीं क्रौं ऐं ह्रौं पद्मावतीसाहिताय धरणेन्द्र संवौषद् ।

ॐ नमो भगवते पद्मावतीधरणेन्द्राय, पातालार्धाधिपतये, पद्मवाहनाय, समस्तफलावलिभास्कर-रत्नावलिविभूषिताय,
नवकुलनागलोकचन्द्रपरिवृताय सपरि० इह अमुक० अमुक० जिनेन्द्रप्र० आगच्छ आगच्छ, पूजां गृह्ण गृह्ण,
पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा ।

पूजन मंत्रः—ॐ ह्रीं नागकुमाराय नमः ।

१० ब्रह्मलोकदिक्पालनो पूजनविधिः—

आह्वान श्लोकः—

ब्रह्मलोकविभुसुर्मस्तु, राजहंससमाश्रितः । संघस्य शान्तये सोऽस्तु, बलिपूजां प्रयच्छतु ॥

आह्वान मंत्रः—ॐ ह्रीं क्षुं ब्रह्म चंद्रः ब्रह्म संवौषद् ।

ॐ नमो भगवते ब्रह्मदेवलोकै अप्रतिहतये, कृतस्थितये, परमानन्दिने देवमूर्तये ऊर्ध्वलोकाधिष्ठायकाय, राजहंस-
वाहनाय, सायु० सपरि० इह अमुक० अमुक० जिनेन्द्रप्र० आगच्छ आगच्छ, पूजां गृह्ण गृह्ण, पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा ।

पूजन मंत्र :—ॐ ह्रीं ब्रह्मणे नमः ।

उपर प्रमाणे दिक्पालचुं पूजन करी वलि वाहुल नाखवा,
नीचिनो मंत्र बोली सफेद ध्वजा चढाववी.

मंत्र :—ॐ ह्रीं इन्द्रादयो दिक्पाला स्वस्वदिशि विघ्नशान्तिकरा भगवदाज्ञायां सावधाना भवन्तु स्वाहा ।

। इति दिक्पालपूजनविधिः ।

पही नीचेना मंत्रे भैरवचुं पूजन करबुं. मंत्र :—ॐ ह्रीं क्षां क्षः भैरवाय नमः ।

पही सोळ विघादेवीचुं नीचेनी त्रिबिधी पूजन करबुं.

“ रोहिणी प्रथमा ताम्रु, प्रज्ञप्तिर्वज्रशृङ्खला । वज्राङ्कुशाऽप्रतिचक्रा, समं पुरुषदत्तया ॥१॥

काली तथा महाकाली, गौरी गान्धार्यथापर । ज्वालामालिनी मानवी, वैरोटया चाच्युता मता ॥२॥

मानसी महामान - स्येतास्ता देवता मताः । अभिबेकोत्सवे जैने, यथास्थानमनिन्दिताः ॥३॥

ए प्रमाणे श्लोको बोली आह्वान करबुं.

आह्वान मंत्र :—

“ॐ ऐं क्लीं ह्रीं आं ह्रीं क्रौं पौडशमहादेव्यो, हंसगजकमलरसिंहाहनाय, छत्रचामरधराय, सायु०
सवाह० सपरि० इह अमुक० अमुक० जिनैद्रप्र० आगच्छ आगच्छ पूजां गूल गूल पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा”

पही नीचेना मंत्रथी पूजा करवी :—

“ ॐ ह्रीं पौडशमहादेवीभ्यो नमः ”

पछी श्रावके बीजा सेवनना पाटला उपर ग्रहमंडल करवुं अने तेमां ग्रहोजी स्थापना करवी तेनी रचना अने उपकरणो माटे जुओ परिशिष्ट नं. ४

नवग्रहपूजन विधि:—

१ सूर्यपूजन:—

आह्वान श्लोक:—

सूर्यो द्वादशरूपेण, माठरादिभिरावृतः । अशुभोऽपि शुभस्तेषां, सर्वदा भास्करो ग्रहः ॥

मंत्र:—“ॐ ह्रीं आदित्य, पञ्चप्रभजिनशासनवासिन्? श्रीसूर्याय, सहस्रकिरणाय, गज-वृषभ-सिंह-तुरगवाहनाय, रक्तवर्णाय, दिव्यरूपाय, द्युतिरूपाय, सायुधाय, सवाहनाय, सपरिच्छदाय, इह अमुकनगरे अमुकगृहे, जिनेन्द्रप्रतिष्ठा-महोत्सवे, आगच्छ आगच्छ, पूजां गृह्ण, पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा”

पूजनमंत्र:—ॐ सूर्याय नमः

२ चंद्रपूजननो विधि

आह्वानश्लोक:—

अत्रिनेत्रसमुद्भूत - क्षीरसागरसंभवः । जातो यवनदेशे तु, चित्रायां समदृष्टिकः ॥

आह्वान मंत्र:—

ॐ ह्रीं चन्द्र प्रभजिनशासनवासिन् प्रतीचीदिग्दलोद्भूत ? अक्षमालाकमलाभुषणये, अमृतात्मने, श्रीसोमाय, धवलद्युतिक्राय, सुगवाहनाय, सायुं सपरि० सवाह० इह अमुक० अमुक० जिनेन्द्रप्र० आगच्छ आगच्छ, पूजां

गृह गृह, पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा” ।

पूजनमंत्रः—ॐ सोमाय नमः ।

३ मंगलपूजनो विधिः—

आह्वानश्लोकः—

सर्वदा वासुपूज्यस्य, नाम्ना शान्तिकरो भवेत् । रक्षां कुरु धरापुत्र, अशुभेऽपि शुभेऽपि वा ॥

आह्वान मंत्रः—

“ॐ ह्रीं भौम श्रीवासुपूज्यजिनशासनवासिन् ? वारुणदिग्दलासिने, रक्तप्रभाक्षस्रत्रलयकुण्डिकालंकृते, श्रीभौमाय, गजवाहनाय, सायुं सपरिं इह असुकं अमुकं जिनेन्द्रप्र० आगच्छ आगच्छ, पूजां गृह गृह, पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा” ।
पूजन मंत्रः—ॐ भौमाय नमः ।

४ बुधपूजन विधिः—

आह्वान श्लोकः—

कर्कटिरूपरूपद्यौः, धूपपुष्पानुलेपनैः । दुग्धाद्वैर्वरनारिणै - स्तर्पितः सोमनन्दनः ॥

अह्वान मंत्रः—

ॐ ह्रीं बुध शान्तिजिनशासनवासिन् ? ह्रीं पूर्वोत्तरदिग्दलासिने, हेमप्रभाक्षकमण्डलुप्रप्रणये ॐ बुधाय
केसरिवाहनाय, गदाधराय, स्वाह० सायुं सपरिं इह असुकं अमुकं जिनेन्द्रप्र० आगच्छ आगच्छ, पूजां
गृह गृह, पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा ।

पूजन मंत्रः—ॐ बुधाय नमः ।

५ गुरुपूजनविधि :--

आह्वान श्लोक :--

उत्तराफाल्गुनीजातः, सिन्धुदेशसमुद्भवः । दध्यन्नमतुल्लिङ्गैश्च, तुष्टः पुष्पैर्विलिपनैः ॥

आह्वान मंत्र :--

ॐ ह्रीं वृहस्पते श्रीश्रादिनाथजिनशासनवासिन् । उत्तरदिग्दलासिने, पीतद्युत्यक्षस्रक्कुण्डिकायुतपाणये ॐ त्रिदशाचार्यवृहस्पतये, पुस्तकहस्ताय हंसगरुडवाहनाय, सायु० सवाह० सपरि० इह असुक० असुक० जिनेन्द्रप्र० आगच्छ आगच्छ, पूजां गृह्ण गृह्ण पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा ।

पूजन मंत्र :--ॐ वृहस्पतये नमः ।

६ शुक्रपूजनविधि :--

आह्वान श्लोक :--

शुक्रभ्वेतमहापद्मं, षोडशार्चिकदाक्षहृद् । सुगन्धचन्दनलेपैः श्वेतपुष्पैश्च धूपनैः ॥

आह्वान मंत्र :--

ॐ ह्रीं शुक्र, श्रीसुविधियजिनशासनवासिन् । पूर्वदिग्दलासिने, धवलवर्णाक्षस्रकमण्डलुपाणये, असुरमन्त्रिणे, ॐ शुक्राय शूकरवाहनाय, सायु० सवाह० सपरि० इह असुक० असुक० जिनेन्द्रप्र० आगच्छ आगच्छ, पूजां गृह्ण गृह्ण पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा ।

पूजन मंत्र :--ॐ शुक्राय नमः ।

७ शनश्चरपूजनविधि :—

आह्वान श्लोक :—

नीलपत्रिकया प्रीति-स्तैलेन कृतलेपनम् । उत्पत्तिः काच-कांसार-पङ्गुलो भेषवाहनः ॥

आह्वान मंत्र :—ॐ ह्रीं क्रौं शने श्रीमुनिमुत्रतजिनशासनवासिन् । अपरदिग्दलासिने, श्याममूर्त्तये, श्रीशनैश्चराय, भेषवाहनाय, सायुं सवाहं सपरिं इह अमुकं अमुकं जिनेन्द्रं आगच्छ आगच्छ, पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा ।
पूजन मंत्र :—ॐ शनैश्चराय नमः ।

८ राहुपूजनविधि :—

आह्वान श्लोक :—

संजातो बव्वरे कूले, सुधूपैः कृष्णलेपनैः । तिलपुष्पैर्नालिकेरै-स्तिलमाषैस्तु तर्पितः ॥

आह्वान मंत्र :—ॐ ह्रीं राहो श्रीनेमिजिनशासनवासिन् । ? दक्षिण (परा) दिग्दलासिने, अतिकृष्णवर्णपाण्यवहिस्थमुद्र-महातमस्वभावात्मने श्रीराहवे सवाहं सपरिं इह अमुकं अमुकं जिनेन्द्रं आगच्छ आगच्छ, पूजां गृह्ण, पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा ।

पूजन मंत्र :—ॐ राहवे नमः ।

९ केतुपूजनविधि :—

आह्वान श्लोक :—

राहुः सप्तमराशिस्थः, कारणे दृश्यतेऽम्बरे । दाडिमस्य विचित्राक्षै-स्तृप्यते चित्रपूजया ॥

अह्वान मंत्र :—ॐ ह्रीं केतो श्रीपार्श्वजिनशासनवासिन् । अपरोत्तरदिग्दलासिने, धूमवर्णाअक्षस्रत्रकुण्डिकालङ्कृत-
पाणिद्वयानेकस्वभावात्मने, श्रीकेतवे, सवाह० सायु० सपरि० इह असुक० असुक० जिनेन्द्रप्र०
आगच्छ आगच्छ, पूजां गृह्ण गृह्ण, पूजायामवतिष्ठतु स्वाहा ।
पूजन मंत्र :—ॐ केतवे नमः ।

पृष्ठी “ जगद्गुरुं नमस्कृत्य ” इत्यादि नवेय ग्रहो माटे ग्रहशान्तिस्तोत्र बोलवुं.

पृष्ठी नीचेतुं काव्य तथा मंत्र बोली वली वाकुला उडाडवा.

जिनेन्द्र भक्त्या जिनभक्तिभाजां, जुषन्तु पूजात्रलियुष्पधूपान् ।

ग्रहागता ये प्रतिकूलतां च, सदानुक्कुला वरदा भवन्तु ॥
अहीं पंचवर्णनी नवे ग्रहोनी नव नवकारवाली गणवी पृष्ठी शान्ति जिनेश्वरनो कलश कहेवो ।

॥ इति तृतीयदिन विधिः ॥

॥ अथ चतुर्थदिन विधिः ॥

पहेलां नीचेना मंत्रोथी अनुक्रमे क्षेत्रपाल, दिक्पाल, ग्रह अने शासनदेवीतुं पूजन करवुं.

क्षेत्रपाल पूजन मंत्र :—ॐ क्षौ क्षौ क्षौ क्षौ क्षौ क्षौ अहं जिनशासनवासिन् क्षेत्रपालाय नमः ।

दिक्पालपूजन मंत्र :—ॐ ह्रीं ह्रीं दिक्पालाय नमः ।

ग्रहपूजन मंत्र :—ॐ ह्रीं ह्रीं ग्रहाय नमः ।

जिनशासनदेवीपूजन मंत्र :—ॐ ऐं क्लीं ह्रौं भगवते, श्रीजिनशासनेश्वरीचतुर्विंशतिशासनदेव्यः—चक्रेश्वरी-

पछी नीचे प्रमाणेना मंत्रोपूर्वक अंग न्यास करवो :—
बोलवानो मंत्र

- १ “ॐ नमः सिद्धम्”
- २ “ॐ ओं ह्रीं क्रीं वद वद वाग्वादिनि अहन्मुखकमल
निवासिनि नमः”
- ३ “ॐ ह्रीं ह्रीं ह्रः अहं नमः”
- ४ “ॐ ह्रीं ह्रीं सर्वसाधुभ्यो नमः”
- ५ “ॐ ह्रीं ह्रीं असिआउसा नमः”
- ६ ॐ ह्रीं धर्माय नमः
- ७ ॐ नमो अरिहंताणं
- ८ ॐ नमो सिद्धाणं
- ९ ॐ नमो आयरियाणं
- १० ॐ नमो उवज्झायाणं
- ११ ॐ नमो लोए सव्वसाहूणं
- १२ ॐ नमो धम्माणं

उपर प्रमाणे अंगन्यास करवा पछी करन्यास करवो ते आ प्रमाणे :—

न्यास करवा माटेनुं अंग

मस्तकपर

मुखपर

हृदयपर

नाभिपर

पणे

शरीरपर

हृदयपर

मस्तकपर

शिखापर

नाभिपर

पगपर

शरीरपर

करन्यास विधि :-

बोलवाना मंत्रो :-

- १ ॐ नमो अरिहंताणं अंगुष्ठाभ्यां नमः
- २ ॐ नमो सिद्धाणं तर्जनीभ्यां नमः
- ३ ॐ नमो आयरियाणं मध्यमाभ्यां नमः
- ४ ॐ नमो उवज्झायाणं अनामिकाभ्यां नमः
- ५ ॐ नमो लोए सब्बसाहूणं कनिष्ठाभ्यां नमः
- ६ ॐ नमो आगासगामीणं करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः

न्यासस्थान :-

बंने	अंगुष्ठापर
”	तर्जनी आंगलीओपर
”	मध्यमा ”
”	अनामिका ”
”	कनिष्ठा ”
”	हथेली अने हाथना पाछला भागपर

उपर प्रमाणे करन्यास विधि कर्या बाद सिद्धचक्रपूजन करवुं तेनो विधि :-

आठ पांखडीवाला कमलनो आकार करवो (सिद्धचक्रमंडप भरवो) तेमां नीचे आपेल अनुक्रमे एक श्लोक बोली स्थापना करवी तेमज बीजो श्लोक अने मंत्र बोली पुष्प, अक्षत, फल, दीप अने धूपथी पूजन करवुं ते श्लोको अने मंत्र आ प्रमाणे :-

(१) अरिहंतपद (मध्यभागमां स्थापना करवी)

स्थापना श्लोक :-

अथाष्टदलमध्याब्ज-कर्णिकायां जिनेश्वरान् । आविर्भूतोऽहसद्दोत्रा-नावृतः स्यात्पयाम्यहं ॥ १ ॥

पूजन श्लोक तथा मंत्र :—

निःशेषदोषेन्दधनधूमकेतू-नपरसंसारसमुद्रकेतून् ।

यजे समस्तातिशयैकहेतून्, श्रीमज्जिनानम्बुजकर्णिकायाम् ॥ २ ॥

ॐ ह्रीं अर्हद्भ्यो नमः स्वाहा ।

(२) सिद्धपद (पूर्वपत्रमां स्थापना करवी)

स्थापना श्लोक :—

तस्य पूर्वदले सिद्धान्, सम्यक्त्वादिगुणायकान् । निःश्रेयसं पदं प्राप्तान्, निदधे भक्तिनिर्भरः ॥ १ ॥

पूजन श्लोक तथा मंत्र :—

तत्पूर्वपत्रे परितः प्रणष्ट-दुष्टाष्टकर्माभिधिगम्य शुद्धिम् ।

प्राप्तान्नरान् सिद्धिमनन्तबोधान्, सिद्धान् यजे ज्ञान्तिकरान्नराणाम् ॥ २ ॥

ॐ ह्रीं सिद्धेभ्यो नमः स्वाहा ।

(३) आचार्यपद (दक्षिण तरफना पत्रमां स्थापन करतुं)

स्थापना श्लोक :—

स्थापयामि ततः सूरीन्, दक्षिणेऽस्मिन् दलेऽमले । चरतः पञ्चघाचारं, षट्त्रिंशद्गुणैर्युतान् ॥ १ ॥

पूजन श्लोक तथा मंत्र :—

सूरीन् सदाचारविचारसारा-नाचारयन्तः स्वपान् यथेष्टम् ।

उग्रोपसर्गकनिवारणार्थ-मभ्यर्चयाम्यक्षतगन्धपुष्पैः ॥ २ ॥

ॐ ह्रीं स्त्रिभ्यो नमः स्वाहा ।

(४) उपाध्यायपद (पश्चिमपत्रमां स्थापन करबुं)

स्थापना श्लोक :—

द्वादशाङ्गश्रुताधारान्, शास्त्राध्ययनतत्परान् । निवेशयाम्युपाध्यायान्, पवित्रे पश्चिमे दले ॥१॥

पूजन श्लोक तथा मंत्र :—

श्रीधर्मशास्त्राण्यनिशं प्रशान्त्यै, पठन्ति धेऽन्यानपि पाठयन्ति ।

अध्यापकांस्तानपराब्जपत्रे, स्थितान् पवित्रान् परिपूजयामि ॥२॥

ॐ ह्रीं उपाध्यायेभ्यो नमः स्वाहा ।

(५) साधुपद (उत्तरपत्रमां स्थापन करबुं)

स्थापना श्लोक :—

त्रयाख्यादिकर्म कुर्वाणान्, शुभध्यानैकमानसान् । उदक्पत्रगतान्नित्यं, साधूनर्चामि सुव्रतान् ॥१॥

पूजन श्लोक तथा मंत्र :—

वैराग्यमन्तर्वचसि प्रसिद्धं, सत्यं तपो द्वादशधा शरीरे ।

येषामुदक्पत्रगतान् पवित्रान्, साधून् सदा तान् परिपूजयामि ॥२॥

ॐ ह्रीं सर्वसाधुभ्यो नमः स्वाहा ।

(६) दर्शनपद (ईशानदिशां स्थापना करवी)

स्थापना श्लोक :—

जिनेन्द्रोक्तमतश्रद्धा-लक्षणं दर्शनं यजे । मिथ्यात्वमथनं शुद्धं, न्यस्तमीशानसद्वले ॥१॥

पूजन मंत्र :—(दर्शनादि चारेमां पूजननो श्लोक बोलवानो नथी मात्र मंत्रज बोलवो)

ॐ ह्रीं सम्यग्दर्शनाय नमः स्वाहा ।

(७) ज्ञानपद (अग्निगुणामां स्थापना करवी)

स्थापना श्लोक :—

अशेषद्रव्यपर्याय-रूपमेवावभासकम् । ज्ञानमाग्नेयपत्रस्थं, पूजयामि हितावहम् ॥१॥

पूजन मंत्र :—ॐ ह्रीं सम्यग्ज्ञानाय नमः स्वाहा ।

(८) चारित्रपद (नैऋत्यदिशाना पत्रमां स्थापन करवुं)

स्थापना श्लोक :—

सामायिकादिभिर्भेदै-श्चारित्रं चारु पञ्चधा । संस्थापयामि पूजार्थं, पत्रे हि नैऋते क्रमात् ॥१॥

पूजन मंत्र :—ॐ ह्रीं सम्यक्चारित्राय नमः स्वाहा ।

(९) तपपद (वायव्यदिशाना पत्रमां स्थापन करवुं)

स्थापना श्लोक :—

द्विधा द्वादशधा भिन्नं, पूते पत्रे तपः स्वयम् । निधापयामि भक्त्याऽत्र, वायव्यां दिशि शर्मदम् ॥१॥

पूजन मंत्र !—ॐ ह्रीं सम्यक्तपसे नमः स्वाहा ।

पत्नी नवेय पदनी स्तुतिरूप नीचेनुं काव्य बोलवुं.

निःस्वेदत्वादिदिव्यातिशयमयतनुन् श्रीजिनेन्द्रान् सुसिद्धान्,

सम्यक्त्वादिप्रकृष्टा-ष्टकगुणभृत्सदा-चारसारांश्च सूरीन् ।

शास्त्राणि प्राणिरक्षा-प्रवचनरचना-सुन्दराण्यादिशान्त-

स्ततसिद्ध्यै पाठकान् श्री-यतिपतिसहिता-नर्चयाम्यर्घदाने ॥

पत्नी “ ॐ ह्रीं पंचपरमेष्ठिने सम्यक्दर्शनादिचतुरन्वितेभ्यो नमः स्वाहा ”

ए मंत्र बोली-चंदन, पुष्प, फल, धूप, दीप, नैवेद्य आदिथी पूजन करवुं, रत्नो मुक्त्वां. पत्नी पहेलां प्रतिष्ठित करेल प्रतिमानी आगल स्नात्रकारक श्रावकोए-कुमुमांजलि, जन्माभिषेक तथा कलश कहेवा पूर्वक स्नात्र करवुं, पत्नी नमस्कार अने चैत्यवंदन तेमज आठ थोयनुं देववंदन करवुं.

॥ इति चतुर्थदिन विधि ॥

॥ अथ पंचमदिनविधिः ॥ (विश्वस्थानकपूजन)

शरुआतमां नीचेना मंत्र बोली शान्तिघोषणाना १० श्लोको बोलवा :—

ॐ क्षौं क्षेत्रपालाय नमः ॐ ह्रीं दिक्पालाय नमः ॐ ह्रीं ग्रहाय नमः

ॐ ह्रीं षोडशमहादेव्यै नमः ॐ ह्रीं जिनशासनदेवीदेव्यो नमः ।

रोगचोकादिभिर्दोषै-रजिताय जितारथे । नमः श्रीशान्तये तस्मै, विहितानन्तशान्तये ॥१॥

श्रीशान्तिजिनभक्ताय, भव्याय सुखसम्यदम् । श्रीशान्तिदेवता देया-दशान्तिमपनीय ते ॥ २ ॥
 अम्ना निहितडिम्भा मे, सिद्धबुद्धसमन्विता । सिते सिंहे स्थिता गौरी, वितनोतु समीहिनम् ॥ ३ ॥
 धराधिपतिपत्नी या, देवी पद्मावती सदा । धुद्रोपद्रवतः सा मां, पातु फुल्लत्फणावली ॥ ४ ॥
 चञ्चक्रधरा चारु, - प्रवालदलदीधितिः । चिरं चक्रेश्वरी देवी, नन्दतादवताञ्च माम् ॥ ५ ॥
 स्वर्णखेटककोदण्ड - बाणपाणिस्तडिद्भुतिः । तुरङ्गगमनच्छुप्ता, कल्याणानि करोतु मे ॥ ६ ॥
 मथुरापुरीसुपार्थ - (श्री)सुपार्थस्तूपरक्षिका । श्रीकुबेरा नरारूढा, सुतांकावतु वोभयात् ॥ ७ ॥
 ब्रह्मगान्तिः स मां पाया-दपायद्वीरसेवकः । श्रीमत्सत्यपुरे सत्या, येन कीर्तिः कृता निजा ॥ ८ ॥
 श्रीशक्रप्रमुखा यक्षा, जिनशासनसंस्थिताः । देवदेव्यस्तदन्येऽपि, सङ्घं रक्षत्वपायतः ॥ ९ ॥
 श्रीमद्विमानमारूढा, यक्षमातङ्गसंगता । सा मां सिध्दायिका पातु, चक्रचापेषुधारिणी ॥ १० ॥

पद्यी “चत्तारि मंगलं” इत्यादि नमस्कार पाठ कहेवो. पद्यी “वज्रपंजर” स्तोत्र कहेवुं.

पद्यी श्रावके वीजा पट्टे उपर कुंकुम अने चंदनथी वीश स्थानक (खाना) करवां, पद्यी अनुक्रमे नीचे आपेला
 २० मंत्रोथी वीशे स्थानकोनुं चंदन, पत्र, पुष्प, फल, सोपारीना टुकडा तथा अक्षतथी पूजन करवुं.

वीशस्थानक मंत्रोः—

१ ॐ ह्रीं नमो अरिहंताणं । २ ॐ ह्रीं नमो सिद्धाणं । ३ ॐ ह्रीं नमो पवयणस्स ।
 ४ ॐ ह्रीं नमो आयरियाणं । ५ ॐ ह्रीं नमो उवज्जायाणं । ६ ॐ ह्रीं नमो श्रेयाणं ।

७	ॐ ह्रीं नमो लोए सब्बसाहूणं ।	८	ॐ ह्रीं नमो नाणस्स ।	९	ॐ ह्रीं नमो दंसणस्स ।
१०	ॐ ह्रीं नमो विणयस्स ।	११	ॐ ह्रीं नमो चरित्तस्स ।	१२	ॐ ह्रीं नमो वंभवयथारीणं ।
१३	ॐ ह्रीं नमो किरियाणं ।	१४	ॐ ह्रीं नमो तवस्स ।	१५	ॐ ह्रीं नमो गोयमस्स ।
१६	ॐ ह्रीं नमो जिणाणं ।	१७	ॐ ह्रीं नमो चरित्तधरस्स ।	१८	ॐ ह्रीं नमो नाणधरस्स ।
१९	ॐ ह्रीं नमो सुयधरस्स ।	२०	ॐ ह्रीं नमो तित्थस्स ।		

पछी उत्तम पुष्प, गंध, अक्षत, प्रदीप, फल, धूप, जल अने पत्रथी श्रीजिनेश्वरप्रभुनी अष्टप्रकारी पूजा करवी ।
पछी श्रीआदिनाथजीनो कलश बोलवापूर्वक स्नात्र करवुं । पछी चैत्यवंदन करी आठ थोयनुं देववंदन करवुं अने वीशे
स्थानकना नामोच्चारणपूर्वक वीश नमस्कार गणवा अने नैवेद्य मूकवुं ॥ इति विशस्थानकपूजनविधिः ॥

॥ इति पंचमदिनविधिः ॥

॥ अथ षष्ठदिनविधिः ॥ (च्यवनकल्याणकविधिः)

ॐ षलौं बलौं स्वां लां धां क्षेत्रपालाय नमः । ॐ दिक्पालाय नमः । ॐ ग्रहाय नमः । ॐ ह्रीं पोडशमहादेव्य
नमः । ॐ ह्रीं जिनशासनदेवीदेव्यो नमः । ए मंत्रोनो उच्चार करी प्रतिष्ठाकारकनी नीचेनी विधिए इंद्र तरीकेनी
कल्पना करवी.

सदृष्टिः प्रविकल्पितोऽतिविशदप्राग्भारभासामुरः, ज्ञानस्यापि विकल्पनात्तत्पुनश्चारित्रतत्त्वस्य च ।

यत्पूर्वोपरिकल्पितं जिनमहे रत्नत्रयाराधकं, चिह्नं तन्निदधे महेशकलितं यज्ञोपवीतं परम् ॥१॥

ए काव्य बोली प्रतिष्ठा करावनारे “सोनानी सांकली” पहेरवी । पछी—

रत्नप्ररोहरुचिरैर्यदुत्थै - राकाममङ्गीकृतमाविभाति ।

तच्छेखरं शेषविधिविधिज्ञो, मौलौ मयूषाद्यमहं दधामि ॥२॥

ए काव्य बोली “मुकुट अने तिलक” धारण करवुं ।

दिव्यं दिव्यै रत्नजालैरनेकै-र्नद्धं धुन्वन्ध्वान्तमन्तःस्फुरद्भिः ।

हैमं हेम्ना निर्मितं विश्वपाणौ, पुण्यं पुण्यैः कङ्कणं स्वीकरोमि ॥३॥

ए काव्य बोली “कंकण” पहेरवुं ।

प्रद्योतयन्ती निखिलं स्वकान्त्या, प्रकोष्ठमङ्गद्युतिराधिगम्य ।

मुद्रैव जैनी वरमुद्रिकाया-मलंकरोत्वङ्गुलीपर्वमूले ॥४॥

ए काव्य बोली “मुद्रिका” पहेरवी तेमज केयूर, हार, कडां, कुंडल विगरे सोले प्रकारनां आभूषणो प्रतिष्ठा करावनारे पहेरवां. पछी

“ॐ ह्रीं अहं सुं हुं इंद्रं इंद्रं परिकल्पयामि स्वाहा” ए मंत्र बोलीवो अने वासक्षेप मंत्री प्रतिष्ठा करावनारना मस्तकपर नाखवी.

॥ इति इंद्रस्थापनविधिः ॥

॥ अथ इंद्राणीस्थापनविधिः ॥

“ ॐ औं ह्रीं क्रौं ऐं ह्रौं सौं ” इन्द्राणीं परिकल्पयामि स्वाहा ”

॥ अथ करन्यासविधिः ॥

— मंत्रो —

१	ॐ	ह्रीं	अहं	अंगुष्ठाभ्यां	नमः
२	"	ह्रीं	सिद्धाः	तर्जनीभ्यां	"
३	"	ह्रीं	आचार्या	मध्यमाभ्यां	"
४	"	ह्रीं	उपाध्याया	अनामिकाभ्यां	नमः
५	ॐ	हः	सर्वसाधवः	कनिष्ठिकाभ्यां	"
६	ॐ	ह्रीं	दर्शनज्ञान-		

चारित्र्यतपोधर्म करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः

पछी “ॐ ह्रीं नमो अरिहंताणं ॐ ह्रीं नमो अहं नमो हंस नमो हंस गुरुपादुकाभ्यां नमः”
ए मंत्र बोली गुरुपूजन करबुं.

॥ इति गुरुपूजनविधिः ॥

पछी “ॐ ह्रीं नमो अहं हंस धर्माचार्याय नमः” एम मंत्र बोली धर्माचार्यानुं पूजन करबुं.

पछी—“ॐ ह्रीं नमो अहं हंस स्वाहा” ए मंत्र बोली अरिहंतप्रभुना
सिंहासनादिकनी पूजा करवी ।

न्यास योग्य हाथना विभागो

अंगुठाओ पर	“
तर्जनी आंगलीओ पर	“
बचली	“
अनामिका	“
टचली	“
हाथना उपर तथा नीचेना	“
भागपर	“

पृष्ठी नीचे प्रमाणेना मंत्रोथी ललनवलनना ते ते अंगोपर मातुन्यास करवो.

मंत्रो

“ ॐ ह्रीं अर्ह ॐ ह्रीं मोक्षद्वारे ”
“ ॐ ह्रीं अर्ह श्रीं अ आ ललटे दक्षलणतः ”
“ ॐ ह्रीं अर्ह, श्रीं ईई दक्षलणेतरनेत्रयोः ”
“ ” ” ” उऊ कर्णयोः ”
“ ” ” ” ऋऋ नासापुटयोः ”
“ ” ” ” लृलृ गल्लयोः ”
“ ” ” ” एऐ ऊर्ध्वाधोदंतपङ्क्त्योद्यौ ”
“ ” ” ” ओऔ स्कन्धयोः ”
“ ” ” ” क ख सुखमण्डले ”
“ ” ” ” ग घ कण्ठे ”
“ ” ” ” ङ हनुस्थाने ”
“ ” ” ” च छ ज झ दक्षलणमुजे ”
“ ” ” ” ञ वाममुजे ”
“ ” ” ” ट ठ ड ढ ण दक्षलणकुक्षौ ”

अंगन्यास

मस्तकपर
ललटपर
आंखोपर
कानोपर
नासिकापर
गालोपर
उपर नीचे दांत तथा होठोपर
खभापर
मुखपर
कंठपर
दाढीपर
जमणा हाथपर
डाया हाथपर
जमणी कुखपर

“ ॐ ह्रीं अहं, श्रीं त थ द ध न वामकुक्षौ ”
 “ ” ” ” प दक्षिणोरो ”
 “ ” ” ” फ वामोरो ”
 “ ” ” ” व गुह्ये ”
 “ ” ” ” भ नाभिमंडले ”
 “ ” ” ” म स्फिजोः इन्द्रियोभयपार्श्वयोः ”
 “ ” ” ” य शरीरस्थाने उदरे ”
 “ ” ” ” र ऊर्ध्वरोमाञ्चे ”
 “ ” ” ” ल ष्ठे ”
 “ ” ” ” व ग्रीवाकक्षादिसन्धिषु ”
 “ ” ” ” श जानुयुग्मयोः ”
 “ ” ” ” प गुल्फमूलयोः ”
 “ ” ” ” स पादयोः ”
 “ ” ” ” ह हृदये ”
 ए रीते विंचना सर्वे अंगे मातृन्यास करवा.

पष्ठी “ ॐ ह्रीं ह्रीं ह्रीं शान्तिं कुरु कुरु स्वाहा, ॐ ह्रीं नमो अरिहंताणं, ॐ ह्रीं नमो अरिहंताणं, ॐ ह्रीं नमो

डावी कुखपर
 जमणा साथलमां
 डावा साथलमां
 गुह्यस्थानमां
 नामिपर
 इन्द्रियना वन्ने पडखे
 शरीर स्थानने उदर
 ऊर्ध्वस्थानना रोमांच एटले मस्तकादिना बालोपर
 पीठपर
 कंठ तथा कक्षा (काल) विंगेरे सांथाओमां
 वन्ने जानु (घुटण) उपर
 घुंणना मूल (ढांकणी) पर
 वन्ने पग उपर
 हृदयपर

॥ अथ सप्तमदिनविधिः ॥

“ॐ नमो अरिहंताणं हृदये” “ॐ नमो सिद्धाणं मस्तके” “ॐ नमो आयरियाणं शिखायां”
“ॐ नमो उवज्जायाणं सन्नेहे” “ॐ नमो लोए सब्बसाहूणं दिव्यासं”

ए आत्मरक्षाने लगतां पदो बोलवापूर्वक ते ते प्रमाणे हस्तन्यास करवो.

पछी नीचेना मंत्रोथी शुचिकरण करवुं (सर्व अंगे त्रणवार स्पर्श करी पवित्र करवां) :—

“ॐ नमो अरिहंताणं, ॐ नमो सिद्धाणं, ॐ नमो आयरियाणं, ॐ नमो उवज्जायाणं,
ॐ नमो लोए सब्बसाहूणं, ॐ नमो आगासगामीणं, ॐ नमो हः क्षः अशुचिः शुचीभवामि स्वाहा” ।
ए रीते गुरुए पण स्नात्रीआओने अभिमंत्रित करवा.

पछी “क्षिप ॐ स्वाहा, हा स्वा ॐ पक्षि” ए रीते आरोह (चढवुं) अवरोह (उतरवुं) ना क्रमे पण, नाभि,
हृदय, मुख अने भालपर पोतावुं सकलीकरण करवुं.

पछी—“ॐ ह्रीं क्ष्वीं सर्वोपद्रवं विम्बस्य रक्ष रक्ष स्वाहा” ए मंत्रथी बलिवाहुला मंत्री प्रतिष्ठास्थानथी जल
सहित उडाडवा तेमज धूप, चंदन, पुष्प, अक्षत वि. उछालवां श्रावकोए दरेक नवीन विंबोपर कुसुमांजलि प्रक्षेप करवो
अने नीचेनो श्लोक बोलवो.

अभिनवसुगन्धिविकसित—पुष्पौघवृता सुगन्धधूपाढ्या ।

विम्बोपरि निपतन्ती, सुखानि पुष्पाञ्जलिः कुरुताम् ॥

१ अधोलोकवासिनी आठ दिक्कुमारीओनां नाम-(तेओए आबी प्रभु तथा माताने नमन करी भूमि तेमज स्रुतिकागृह शुद्ध करवुं.)

भोगंकरा भोगवती, सुभोगा भोगमालिनी । सुवत्सा वत्समित्रा च, पुष्पमाला त्वनिन्दिता ॥१॥
नत्वा प्रभुं तदम्त्रां च-शाने सूतिगृहं व्यधुः । संवर्तेनाशोधयन् क्षमा-मायोजनमितां गृहात् ॥२॥

“ ॐ ह्रीं अष्ट अधोलोकवासिन्यः देव्यः, योजनमण्डलं स्रुतिकागृहं शोधयन्ति स्वाहा ”

२ ऊर्ध्वलोकवासिनी आठ दिक्कुमारीका-(तेओए सुगंधी जल तथा पुष्प वरसाववां)
मेघंकरा मेघवती, सुमेघा मेघमालिनी । तोयधारा विचित्रा य, वारिषेणा बलाहका ॥१॥
अष्टोर्ध्वलोकदेव्यैता, नत्वाऽर्हन्तं समातृकम् । तत्र गन्धाम्बुपुष्पौघ-वर्षा हर्षाद्धितेनिरे ॥

“ ॐ ह्रीं अष्ट ऊर्ध्वलोकवासिन्यः देव्यः योजनमण्डलगन्धाम्बुपुष्पौघं वर्षयन् स्वाहा ”

३ पूर्वरुचकवासिनी आठ दिक्कुमारिका - (तेओए दर्पण धरवां)

अथ नन्दोत्तरा नन्दा, आनन्दानन्दवर्धने । विजया वैजयन्ती च, जयन्ती चापराजिता ॥

“ ॐ ह्रीं अष्टौ पूर्वरुचकवासिन्यः देव्यः विलोकनार्थं दर्पणानि अग्रे धरन्ति स्वाहा ”

४ दक्षिणरुचकवासिनी आठ दिक्कुमारिका - (तेओए पूर्णकलश लड् अभिषेक करवा अने गीतगान करवां).

समाहारा सुप्रदत्ता, शुद्धबुद्धा यशोधरा । लक्ष्मीवती शेषवती, चित्रगुप्ता वसुन्धरा ॥

“ ॐ ह्रीं अष्टौ दक्षिणरुचकवासिन्यः देव्यः स्नानार्थं करे पूर्णकलशान् धृत्वा अभिषेकं कुर्वन्ति, गीतगाने विदधति स्वाहा ”

- ५ पश्चिमरुचक्रासिनी आठ दिक्कुमारिका - (तेओए पंखा वीझवा).
 इलादेवी सुरादेवी, पृथिवी पद्मवत्यपि । एकनाशा नवमिका, भद्राशीतेति नामतः ॥
 “ ॐ ह्रीं अष्टौ पश्चिमरुचक्रासिन्यः देव्यः बीजनार्थं व्यंजनानि व्यंजयन्ति स्वाहा ”
- ६ उत्तररुचक्रासिनी आठ दिक्कुमारिका - (तेओए चामर वीझवा).
 अलम्बुपा मितकेशी, पुण्डरिका च वारुणी । हासा सर्वप्रभा श्री ह्री-रष्टौ दिशुचिकाद्रितः ॥
 “ ॐ ह्रीं अष्टौ उत्तररुचक्रासिन्यः देव्यः बालव्यजनानि चामराणि व्यंजयन्ति स्वाहा ”
- ७ चार विदिशाओमां रहेली रुचक्रासिनी चार दिक्कुमारिका (दीपकनो प्रकाश आपे).
 चित्रा च चित्रकनका, सुतारा वसुदामिनी । दीपहस्ता विदिश्वेताः, स्युर्विदिगरुचकाद्रितः ॥
 “ ॐ ह्रीं चतस्रो विदिगरुचक्रासिन्यः देव्यः प्रदीपहस्ता उद्योतं कुर्वन्ति स्वाहा ”
- ८ चार रुचकद्वीपवासिनी दिक्कुमारिका (चार आंगलनी नाल छेदी भूमिमां खोदि नाखे)
 रूपा रूपासिका चापि, सुरूपा रूपकावती । चतुरङ्गलतो नालं, छित्त्वा खान्तोदरेऽक्षिपन् ॥
 “ ॐ ह्रीं चतस्रो रुचकद्वीपवासिन्यः चतुरङ्गलतो नालं छित्त्वा भूखान्तोदरेऽक्षिपन् स्वाहा ”
 ए प्रमाणे करी नीचेना मंत्रो बोलाया—
 “ ॐ ह्रीं पूर्वोत्तरदक्षिणेणु रम्भागृहत्रयं व्यधुः स्वाहा ”

“ॐ रौं शौं ह्रौं रौं रः उत्तरे अरुणिकाष्ठाभ्यां अग्निमुत्पाद्य चन्दनाद्यैर्बुध्यात् ऋषद्”
 ए मंत्र बोली अरुणिनां लाकडांथी अग्नि उत्पन्न करीने तेमां चंदन विगेरेनो होम करी रक्षा पोटली बांधवी.
 पळी अनुक्रमे नीचे प्रमाणेना मंत्रोथी पवित्र १ जलकलश २ चंदन ३ पुष्प अने ४ स्नात्रपुटिका (घूप)चुं

अभिमंत्रण करवुं ते मंत्रोः—

१ जलमंत्र—“ ॐ नमो यः सर्वशरीरावस्थिते महाभूते अपः जलं गृह्ण गृह्ण स्वाहा ”

२ चंदनमंत्र—“ ॐ नमो यः सर्वशरीरावस्थिते प्रयु प्रयु गन्धान् गृह्ण गृह्ण स्वाहा ”

३ पुष्पमंत्र—“ ॐ नमो यः सर्वतो मेदिनी पुष्पवती पुष्पं गृह्ण गृह्ण स्वाहा ”

घूपमंत्र—“ ॐ नमो यः सर्वतो बलिं दह दह महाभूते तेजोधिपतिधूपं गृह्ण गृह्ण स्वाहा हाथनी

पळी दृष्टिदोष निवारण माटे नीचेना मंत्रथी मंत्रित पंचरत्ननी रक्षापोटली नवीन विवना जमणा

आंगलीओमां बांधवी तेमज कंठमां अरीठामाला अने जवमाला नाखवी.

मंत्र—“ॐ क्षौं क्षौं ह्रौं स्वाहा”

पळी जलयात्राथी लावेला जलने पवित्र जलकुंडीमां भरी तेमां वास, चंदन, पुष्प आदि नाखी “ॐ ह्रौं नमः”

ए मंत्रथी जलदर्शन करवुं तथा घूप, दीप, गीत, नाटक विगेरे करवुं.

इति दिक्कुमार्युत्सवः

। अथ इन्द्राणीमहोत्सव ।

नीचेना श्लोको बोल्या—

श्रीरिन्द्राण्याद्यग्रसहिषी, सामानिका च संयुतैः । अंगरक्षिका सदेव्या, समागता जिनगृहे ॥

तारा तिलोत्तमा तारु-र्मनोवेगा च मोहिनी । सुन्दरी त्रिपुरा चैव, माना मानवती सुदा ॥ १ ॥

पछी “ॐ नमो जिणाणं, सरणाणं, मंगलाणं, लोगुत्तमाणं ह्रीं ह्रीं ह्रूं ह्रौं ह्रौं ह्रः असियाउसा त्रैलोक्यललाम-
भूताय अर्हते नमः स्वाहा”

ए मंत्रथी ंद्राणीए कुंकुमथी नवीन विद्यना भाल उपर तिलक करबुं पछी ंद्राणीए गीत, गायन, नाटक आदि करबुं.

। इति इन्द्राणीमहोत्सवः ।

। अथ इन्द्रमहोत्सव ।

पहेलं नीचेना श्लोको बोल्या—

नतः सिंहसनं शाक्रं, चचालाचलनिश्चलम् । प्रयुज्याथावधिं ज्ञात्वा, अहंजन्माभिषचितुम् ॥ १ ॥

वज्रैकयोजनां घण्टां, सुघोषां नेगमेधिणा । अवाद्यत्ततो घण्टा, रेणुः सर्वविमानगाः ॥ २ ॥

प्रचलुः सुरासुरेन्द्रा, विविधैर्वाहिनैर्धनैः । समागत्य जिनाम्वां च, नत्वा रूपं च पञ्चधा ॥ ३ ॥

एको गृहीततीर्थेणः, पार्श्वौ द्वावात्तचामरौ । एको गृहीतातपत्र, एको वज्रधरः पुरः ॥ ४ ॥

शक्रः सुमेरुशृङ्गस्थं, गत्वाऽथः पाण्डुकं वनम् । मेरुचूलादक्षिणेना-तिपाण्डुकम्बलासने ॥ ५ ॥
 अभिषेकोत्सवे जैने, चतुःषष्टिपुरन्दरान् । सुमेरुचेष्टिते स्थाने, सुरेन्द्राप्ती यथाक्रमम् ॥ ६ ॥
 चमरेन्द्रो बलीन्द्रश्च, धरणेन्द्रस्तृतीयकः । भूतानेन्द्रश्च वेणुवन्द्रो, वेणुबालिस्तथैव च ॥ ७ ॥
 हरिकान्तो हरिसखः, अग्निसिंहोऽग्निमानवः । पूर्णेन्द्रोऽथ विशिष्टश्च, जलकान्तो जलप्रभः ॥ ८ ॥
 अमृतगतिर्भवेन्द्रो, -ऽमृतवाहननामतः । वेलम्बकः प्रभञ्जनः, घोषो महाघोषहरिः ॥ ९ ॥
 कालिन्द्रोऽथ महाकालः, स्वरूप प्रतिरूपकः । पूर्णभद्रो माणिभद्रो, भीमो महाभीमनामकः ॥ १० ॥
 किन्नरः किंपुरुषेन्द्रः, सत्पुरुषस्तथैव हि । महपुरुषव्यन्तरेन्द्रो, अयकायस्तथापरः ॥ ११ ॥
 महाकायो गीतरुचि-र्गीतयशोति षोडश । सन्निहितः समानितः, धाता विधानामरः ॥ १२ ॥
 ऋषिइन्द्रो ऋषिपालः, ईश्वरमहेश्वरोऽपि च । सं(सु)वत्स विशालेन्द्रश्च, हासो हासरतिः पुनः ॥ १३ ॥
 श्वेतइन्द्रो महाश्वेतः, पयगोपयगयतीश्वरौ । चन्द्रादित्यौ ज्योतिषिन्द्रो, कल्पेन्द्राप्ती तथा पुनः ॥ १४ ॥
 सौधमेन्द्र ईशानेन्द्रः, सन्तकुमारपुरन्दरः । माहेन्द्रो ब्रह्मेन्द्रश्च, लान्तकेन्द्रस्तु वज्रिणः ॥ १५ ॥
 गुक्रेन्द्रश्च सहस्वारः, आनतप्राणताभिधः । आरणाव्युत्तशक्रश्च, इतिन्द्राचतुः पष्टिकाः ॥ १६ ॥

एवी रीतना श्रोहो भर्णाने

“ॐ ह्रीं ह्रीं हुं मीयमेन्द्राद्रिचतुःपादिः इन्द्रा अस्मिन् प्रतिष्ठापदोन्मये, सर्वविद्यप्रगोतकरा भगवद्राजया
सात्माना भवन्तु स्वाहा”

एवी रीतनो मंत्र भणवो. पद्यी.

श्रीमन्मन्दरमस्तके शुचिजलैर्योत्प्रे मन्मोक्षतैः । पीठे मुक्तिचरं नियाय रचितं तत्पटाद्युत्पन्नज्जा ।
इन्द्रोऽहं निजभूषणार्थममलं यजोपर्वानं दधे, मुद्राकंठगण्डोत्तरापयपि तथा जैनाभियेकोत्सवे ॥१॥
विश्वैश्वर्यैकवर्यैस्त्रिदशपतिशिरःजोत्तरमृष्टपादाः,

प्रक्षीणाडोपदोयाः सकलगुणगणग्रामशामान एव ।

जायन्ते जन्तवो यत्रगणसरस्मिजद्रन्द्रपजान्चनः श्रीः-

रत्नं स्नात्रकान्ति करुणजलभृतेरेभिगण्ड्यावयेत्तम् ॥२॥

एवी रीतनां हाव्यो भर्णाने

“ ॐ ह्रीं ह्रीं हुं ह्रीं ह्रीं ह्रीं अहंते तीर्थोदकेन अष्टोत्तमशतैरपथिना मह पटिलशकोद्यैः कप्रमाणकल्यैः
स्नापयामीति स्वाहा ”

एवी रीतनो मंत्र भणवो. पद्यी.

चतुर्भुपभरूपणि, अक्रः कुन्वा ततः स्वयम् । शृङ्गाप्रकक्षरन्दीर्घं - रकरोदभिषेचनम् ॥१॥

ए श्लोक बोली—

“ ॐ ह्रीं ह्रीं अर्हते क्षीरेण स्नापयामीति स्वाहा ” एमंत्र बोली प्रभुने स्नान करावबुं,

पछी प्रतिष्ठा करावनारे रूपाना चोखाथी प्रभु पासे अष्टमंगल पुरी नीचे प्रमाणे स्तुति करवी—

सन्मङ्गलप्रदीपं ते, विद्यायारार्त्तिकं पुनः । सन्ध्यागीतवाद्यादि, त्र्यधुर्विविधस्तुतसवम् ॥१॥

तत्र पूर्वमच्युतेन्द्रो, विदधाल्यभिषेचनम् । ततोऽनुपरिपाठीतो, यावच्चन्द्रार्यमादयः ॥२॥

ए प्रमाणे स्तुति करी आठथोयनुं देव वंदन करबुं,

पछी इन्द्र जिनेश्वरने लावी माता पासे मूकी ३२ क्रोड रत्न सुवर्ण अने रूपानी दृष्टि करे, तेने लगतो श्लोक—

शक्रस्तु जिनमानीय, विमुच्याम्बानिकेतने । द्वात्रिंशद्रत्नरैरूप्य - कोटिवृष्टिं विरच्य सः ॥

॥ इति इन्द्रमहोत्सवः ॥

॥ इति जन्मकल्याणक सप्तमदिन पूजाविधिः ॥

अष्टमः दिक्सुक्तो पूजाविधिः (अठार अभिषेकविधि)

जन्मकल्याणकना विधान वाद् प्रियंवदा दासी राजा पासे जाय त्यां पुत्रजन्मनो वृत्तान्त जणावे ल्यारे राजा (अहिं श्राव्हो) पण महोत्सवपूर्वक चार दिवस सुधी पुत्रजन्मसंबंधी क्रिया करे तेमां पहेला अठार प्रकारनां स्नात्रथी शुद्धि करे एटले के एक नवी हुंडीमां पवित्र जल नाखडुं तेमां वास, चंदन, पुष्प त्रिणेरे थोडां नाखी जे जे प्रकारनुं स्नात्र करवाडुं होय ते स्नात्रचूर्ण नाखी तेना चार कलशो भरवा. पछी जिनमुद्राथी⁺ देवसन्मुख उभा रहीने दरेक स्नात्र माटे नीचे आपेलां काव्यो तेमज गीत, गान, पंचशब्द वाजिंतो साथे मंत्रथी अभिमंत्रित करायेला स्नात्रजलथी अठार स्नात्रो करवां ते आ प्रमाणे—

॥ ५९ ॥

पहेलुं (हिरण्योदक) स्नात्र

सुवर्णना चूर्णथी (सोनाना बरख मिश्रित न्हवणथी) चार कलशो भरी 'नमोऽर्हत्' कही नीचेनो श्लोक बोल्यो—
पवित्रतीर्थनीरेण, गन्धपुष्पादिसंयुतैः । पतज्जलं विम्बोपरि, हिरण्यं मन्त्रपूतनम् ॥ १ ॥

सुवर्णद्रव्यसम्पूर्णा, चूर्ण कुर्यात्सुनिर्मलम् । ततः प्रक्षालनं चाभिः, पुष्पचन्दनसंयुतैः ॥ २ ॥^{६६}

+ मुद्राओनी आकृतिओ परिशिष्ट नं. १ थी जुओ ।

६६ केटलीक जग्याय नीचेनो मात्र एकज श्लोक पण बोलाय छे—

सुपवित्रतीर्थनीरेण, संयुतं गन्धपुष्पसंमिश्रम् । पततु जलं विम्बोपरि, सहिरण्यं मन्त्रपरिपूतम् ॥

“ ॐ ह्रीं ह्रीं परम अर्हते गन्धपुष्पाक्षतधूपसम्पूणेः स्वर्णेन स्नापयामीति स्वाहा ”
ए मंत्रोच्चारपूर्वक स्नात्र करी विंबने तिलक, पुष्प, वास, धूप विगेरेथी पूजन करयुं.

॥ इति प्रथम हिरण्योदकस्नात्रम् ॥

ए रीते दरेक स्नात्र बखते करता रहेयुं.

बीजुं (पंचरत्न चूर्ण) स्नात्र

मोती, सोनुं, रूयुं, प्रवाल अने तांबु. ए पंचरत्ननुं चूर्ण करी उपरनी जेमज कुंडीमां वास चंदन पुष्प वाला पाणीमां नाखी चार कलशो भरी ‘ नमोऽर्हव ’ नो पाठ कही नीचेना श्लोको अने मंत्र बोली न्हवण करयुं.

यन्नामस्मरणादपि श्रुतवशादप्यक्षरोच्चारतो, यत्पूर्णे प्रतिमा प्रणामकरणात्संदर्शनात्स्पर्शनात् ।
भव्यानां भवपङ्कहानिरसकृत्स्यात्तस्य किंसत्पयः, स्नात्रेणापि तथा स्वभक्तिवशतो रत्नोत्सवे तत्पुनः ॥१॥
नानारत्नौघसंचुतं, सुगन्धपुष्पाभिवासितं नीरम् । पतताद्विचित्रचूर्णं, मन्त्राढ्यं स्थापनाविम्बे ॥२॥

“ ॐ ह्रीं ह्रीं परम अर्हते सुव्रतस्वर्णरौप्यप्रवालज्यम्बकपञ्चरत्नैः स्नापयामीति स्वाहा ”

आम दरेक स्नात्र काव्यो अने मंत्र बोलवापूर्वक ते ते स्नात्र करी तिलक, पुष्प, वास, धूप विगेरेथी पूजन करयुं.

॥ इति द्वितीयस्नात्रम् ॥

त्रीजुं (कषाय) स्नात्र

कषायचूर्णयुक्त पाणीना कलशो भरी 'नमोऽर्हत्' कही
प्लक्षाम्बुदयोदशोक - आम्रच्छल्यादिकल्कसंमिश्रम् । विम्बे कषायनीरं, पततादधिवासितं जैने ॥१॥
पिप्पली पिप्पलश्चैव, शिरीषोम्बरकः पुनः । वटादिकं महाछल्ली, स्नापयामि जिनेश्वरम् ॥२॥

“ ॐ ह्रीं ह्रीं परमअर्हते पिप्पल्यादिमहाछल्लैः स्नापयामीति स्वाहा ”

॥ इति तृतीयस्नात्रम् ॥

चोथुं (मंगलमृत्तिका) स्नात्र

आठ जातिनी माटीनुं चूर्ण करी कलश भरवाना पाणीमां नाखी चार कलश भरवा—
'नमोऽर्हत्' कही

परोपकारकारी च, प्रवरः परमोज्वलः । भावनाभयसंयुक्तै - मृच्छूर्णेन च स्नापयेत् ॥१॥
पर्वतसरोनदीसंगमादि - मृद्धिश्च मन्त्रपूताभिः । उद्धर्त्य जैनविभ्रं, स्नापयाम्यधिवासनासमये ॥२॥
“ ॐ ह्रीं ह्रीं परम अर्हते नदीनगतीर्थादिमृच्छूर्णैः स्नापयामीति स्वाहा ”

। इति चतुर्थस्नात्रम् ।

पांचमुं (सदोषधि) स्नात्र

औषधिओनुं चूर्ण करी कलश भरवाना जलमां नाखनुं, 'नमोऽर्हत्' कही

सहदेवी शतमूली, शतावरी शंखपुष्पिका । कुमारी लक्ष्मणा चैव, स्नापयामि जिनेश्वरम् ॥१॥
सहदेव्यादिसदौषधि-वर्गेणोद्धर्तितस्य विम्बस्य । गन्धतन्मिश्रं विम्बो-परि तज्जलं हरतु दुरितानि ॥२॥

“ ॐ ह्रीं ह्रौं परम अर्हते सहदेव्यादिसदौषधिना सह स्नापयामीति स्वाहा ”

। इति पंचमस्नात्रम् ।

छट्टुं (प्रथमाष्टकवर्ग) स्नात्र

उपलोट वि० आठ वस्तुओतुं चूर्ण करी कलश भरवाना जलमां नाखनुं,
'नमोऽर्हत्' कही

सुपवित्रमूलिकावर्ग-मर्दिते तदुदकस्य शुभधारा ।

विम्बेऽधिवाससमये, यच्छतु सौख्यानि निपतन्ती ॥१॥
उपलोटत्रचालोद्-हीरवर्णीदेवदारवः । ज्येष्ठीमधुक्छिर्वा, स्नापयामि जिनेश्वरम् ॥२॥

“ ॐ ह्रीं ह्रौं परम अर्हते उपलोटोद्यष्टकवर्गेण स्नापयामीति स्वाहा ”

। इति षष्ठस्नात्रम् ।

सातमुं (द्वितीयाष्टकवर्ग) स्नात्र

पतंजारी वि० आठ वस्तुओतुं चूर्ण करी कलश भरवाना पाणीमां नाखनुं,
'नमोऽर्हत्' कही—

नवमुं (पंचगव्य अथवा पंचामृत) स्नात्र

पंचामृतना कलश भरी ' नमोऽर्हत् ' कही.

जिनबिम्बोपरि निपतत्, घृतदधिदुग्धादिद्रव्यपरिपूतम् । दध्नादकसन्मिश्रं, पंचगव्यं हरतु दुरितानि ॥१॥
वरपुष्पचन्दनैश्च, मधुरैः कृतनिःखनैः । दधिदुग्धघृतमिश्रैः, स्नापयामि जिनेश्वरम् ॥२॥
“ ॐ ह्रीं ह्रीं परमअर्हते पञ्चामृतेन स्नापयामीति स्वाहा ”

। इति नवमस्नात्रम् ।

दशमुं (सुगंधीषधि) स्नात्र

अंवर वि० सुगंधी वस्तुओतुं चूर्ण करी कलश भरवाना जलमां नाखबुं, ' नमोऽर्हत् ' कही—

सर्वचिह्नप्रशमनं, जिनस्नात्रसमुद्भवम् । वन्दे सम्पूर्णपुण्यानां, सुगन्धैः स्नापयेज्जिनम् ॥१॥

सकलौषधिसंयुक्त्या, सुगन्ध्या वर्धितं सुगतिहेतोः । स्नपयामि जैनचिम्बं, मन्त्रिततन्नीरनिवहेन ॥२॥
“ ॐ ह्रीं ह्रीं परम अर्हते अम्बरउशीरादिसुगन्धद्रव्यैः स्नापयामीति स्वाहा ”

॥ इति दशमस्नात्रम् ॥

अगीयारमुं (पुष्प) स्नात्र

१ सेवंत्रा २ चमेली ३ मोगरा ४ गुलाब ५ जुई ए जातनां फुलो कलश भरवाना पाणीमां नाखयां,
' नमोऽर्हत् ' कही

अधिवासितं सुमन्त्रैः, सुमनः किञ्चलकराजितं तोयम्,

तीर्थजलादिसुपुक्तं, कलशान्मुक्तं पततु विम्बे ॥ १ ॥

सुगन्धपरिपुष्टपौघै-स्तीर्थोदकेन संयुतः । भावनाभव्यसन्देहैः, स्नापयामि जिनेश्वरम् ॥ २ ॥

“ ॐ ह्रीं ह्रीं परम अर्हते पुष्पौघैः स्नापयामीति स्वाहा ” । इति एकादशस्नात्रम् ।

वारमुं (गन्ध) स्नात्र

१ केसर २ कपूर ३ कस्तूरी ४ अगर ५ चंदन ए घसी जलमां नाखी ' नमोऽर्हत ' कही
गन्धाङ्गुलानिकया, सन्मृष्टं तदुदकस्य धाराभिः । स्नपयामि जैनविम्बं, कर्मोघच्छिच्छये शिवदम् ॥ १ ॥
कुंकुमादिकर्पूरश्च, मृगमदेन संयुतः । अगरश्चन्दनमिश्रैः, स्नापयामि जिनेश्वरम् ॥ २ ॥

“ ॐ ह्रीं ह्रीं परम अर्हते गन्धेन स्नापयामीति स्वाहा ” । इति द्वादशं स्नात्रम् ।

तेरमुं (वास) स्नात्र

१ चंदन २ केशर अने ३ कपूरमुं चूर्ण करी कलश भरवाना जलमां नाखुं, ' नमोऽर्हत ' कही—
हृद्यैराह्लादकरैः, स्पृहणीयैर्मन्त्रसंस्कृतैर्जैनम् । स्नपयामि सुगतिहेतो-र्वासैरधिवासितं विम्बम् ॥ १ ॥
शिश्निकरकराभैश्चन्दनैश्चन्द्रमिश्रै-चहुलपरिमलौघैः प्रीणितं प्राणगन्धैः ।

विनमदमरमौलिः प्रोक्तरत्नांशुजालैः, जिनपतिवरशृङ्गे स्नापयेद्भवभक्त्या ॥ २ ॥
“ ॐ ह्रीं ह्रीं परम अर्हते सुगन्धवासचूर्णैः स्नापयामीति स्वाहा ” । इति त्रयोदशं स्नात्रम् ।

चौदसुं (चन्दनदुग्ध) स्नात्र

चंदनने दुग्धना कलशमां नाखी ' नमोऽर्हत् ' कही
शीतलसरससुगन्धि-र्मनोमतश्चन्दनद्रुमसमुत्थः ।

चन्दनकल्कः सजलो, मन्त्रयुतः पततु जिनविम्बे ॥ १ ॥
क्षीरेणाक्षतमन्मथस्य च महत् श्रीसिद्धिकान्तापतेः, सर्वज्ञस्य शरच्छशाङ्गविशदज्योत्स्नारसस्पर्द्धिना।
कुर्मः सर्वसमृद्धयस्त्रिजगदानन्दप्रदं भूयसा, स्नानं सद्द्विकसत्कुशेशयपदन्यासस्य शस्याकृतेः ॥ २ ॥
“ ॐ ह्रीं ह्रीं परम अर्हते क्षीरचन्दनान्भ्यां स्नापयामीति स्वाहा ” । इति चतुर्दशस्नात्रम् ।

पंदरसुं (केशर साकर) स्नात्र

केशर अने साकरने जलमां नाखी कलश भरी ' नमोऽर्हत् ' कही
काश्मीरजसुविलिप्तं, धिम्बं तच्छिरसि धारयाभिनवम् ।

सन्मन्त्रयुक्तयाशुचि-जैनं स्नापयामि सिद्ध्यर्थम् ॥ १ ॥
वाचः स्फारविचारसारसपरैः स्याद्वादशुद्धामृत-स्यन्दिन्या परमार्हनः कथमपि प्राप्यं न सिद्धात्मनः।
मुक्तिश्रीरसिकस्य यस्य सुरसस्नात्रेण किं तस्य च, श्रीपादद्वयभक्तिभावितधिया कुर्मः प्रभोस्तत्पुनः ॥ २ ॥

“ ॐ ह्रीं ह्रीं परम अर्हते काश्मीरजशर्कराभ्यां स्नापयामीति स्वाहा ” । इति पञ्चदशस्नात्रम् ।

(उपर प्रमाणेनी बाबत पहेला दिवसनी कुलमर्यादारूप छे पछी त्रीजे दिवसे चंद्र-सूर्यतुं दर्शन करानाय एटले
विबोने आरीसो देखाडवो; पछी छे दिवसे धर्मजागरण एटले धर्मस्तुति करवी; पछी दसुठण करबुं.)

पढी 'सुयदेवयाए करे० काउ० अन्तथ १ नव० काउ० नमोऽर्हत' कही स्तुति
वदवदति न वाग्वादिनि ? , भगवति ? कः श्रुतसरस्वति ? गमेच्छुः ।

रङ्गतरङ्गमतिवर-तरणितुभ्यं नम इतीह ॥२॥

पढी सासनदेवयाए करे० अन्तथ० १ नव० काउ० नमोऽर्हत' कही स्तुति
उपसर्गवलयविलयन-निरता जिनशासनान्वनैकरता ।

द्रुतमिह समीहितकृते स्यु-जिनशासनदेवता भवताम् ॥३॥

पढी 'श्रीश्रिक्त्यायै करे० काउ० अन्तथ १ नव० काउ० नमोऽर्हत' कही स्तुति
अम्बाधालाङ्किताङ्कासौ, सौख्यख्यातिं ददातु न । साणिक्यरत्नालङ्कार-चित्रसिंहासनस्थिता ॥७॥

पढी 'अच्छुत्ताए करे० काउ० अन्तथ १ नव० काउ० नमोऽर्हत' कही स्तुति
चतुर्भुजा तडिद्वर्णा, कमलाक्षी वरानना । भद्रं करोतु सङ्घस्या, -च्छुप्ना तुरगवाहना ॥८॥

पढी 'खित्तदेवयाए करे० काउ० अन्तथ १ नव० काउ० नमोऽर्हत' कही स्तुति०
यस्याः क्षेत्रं समाश्रित्य, साधुभिः साध्यते क्रिया । सा क्षेत्रदेवता नित्यं, भूयात्तः सुखदायिनी ॥९॥

पढी 'समस्त वेया० क० का० अन्तथ १ नव० का० नमोऽर्हत' कही स्तुति—
सङ्घेऽत्र चे गुरुगुणौघनिधे सुवैया-वृत्यादिकृत्यकरणैकनिबन्धकक्षाः ।

ते शान्तये सह भवन्तु सुराः सुरीभिः, सदृष्टथो निखिलविघ्नविघातदक्षाः ॥१०॥
पढी 'नवकार० नमुत्थुणं जावति चे० जावंत के० नमोऽर्हत' कही नीचे आपेल स्तवन बोलवुं—

ॐमिति नमो भगवते-रिहंतसिद्धायरिय उवज्झाए। वरसब्बसाहुसुसंघ-धम्मतित्थप्पवयणस्स ॥१॥
 सप्पणवनमो तह, भगवई सुअदेवयाए सुहयाए । सिवसंतिदेवयाए, सिवपवयणदेवयाणं तु ॥२॥
 इंदागणिजमनेरइय-वरुणवाउकुवेरईसाणा । बंभो नागुत्तिदसण्ह, -भविय सुदिसाणपालाणं ॥ ३ ॥
 सोमथमवरुणवेसमण-वासवाणं तहेव पंचण्हं । तह लोणपालयाणं, सुराइगहाण य नवण्हं ॥ ४ ॥
 साहंतस्स समक्खं, मज्झमिणं चैव धम्मणुट्ठाणं । सिद्धिमविग्घं गच्छउ, जिणाइनवकारओधणियं ॥५॥

पत्नी 'जयवीयराय' कही नामस्थापन, पत्रदान अने केशरानां छांटणां करावां.

पत्नी नीचेतुं काव्य तथा मंत्र बोली वस्त्राभरणथी पूजन करतुं—

चञ्चचारुशुचि प्ररोहविसरत्प्रद्योतिताशासुखे, दिव्यश्रीकदिवाकरद्युतिभरादालुप्तदृगोचरे ।
 निर्मूलेतीशुचीशुचौ जिनमहे दिव्यैकदेवाङ्गना-ऽऽनीतैराभरणैरलंकृतमहादेहे दधे वाससी ॥

“ ॐ ह्रीं ह्रीं परमअर्हते वस्त्राभरणेन चर्चयामीति स्वाहा ”

पत्नी नीचेतुं काव्य तथा मंत्र बोली नैवेद्यपूजन करतुं—

सज्जैः प्राज्याज्ययुक्तैः परिमलबहुलैर्मोदकामिश्रखण्डैः, खाद्याद्यैर्लेप्पनश्रीघृतचरपृथुलांपूपसारैरुदारैः ।
 स्निग्धैर्धोभिर्नितान्तं चरुभिरभिनरैः कर्मवल्लीकुठारान्,

चापे निर्माय धूर्यान् स्तरनरमहितान् चर्चयेदहवर्गान् ॥ १ ॥

“ ॐ ह्रीं ह्रीं परमअर्हते नैवेद्येन चर्चयामीति स्वाहा ” पत्नी वलिवाकुल उडाववा. । इति अष्टमदिनपूजाविधिः ।

— अढार स्नात्रमांनी खास खास औपधिओनी यादी —

- (३) कयाथ चूर्ण :—१ पीपर २ पीपली ३ क्षिरिप ४ उंवर ५ वड ६ चंपक ७ अशोक ८ आम्र ९ जंबु १० बकुल ११ अर्जुन १२ पाटल १३ वीली १४ दाडम १५ केसूडां १६ नारिंग.
- (४) मंगलमृत्तिका :—१ हाथीना दांतांनी २ वळडना शिंगडानी ३ पर्वतनी ४ उडेहीनी ५ नदीना कांठानी ६ नदीओना संगमनी ७ सरोवरनी ८ तीर्थनी.
- (५) सदैपधि :—१ सहदेवी २ सतावरी ३ कुंआर ४ वालो ५ मोटी नानी रिंगणी ६ मोरशिखा ७ अंकोल ८ रांखावली ९ लक्ष्मणा १० आजोकजो ११ थोर १२ तुलसी १३ मखो १४ कुंभी १५ गली १६ सरपंखो १७ राजहंसी १८ पीठवणी १९ शालवणी २० गंधनोली २१ महानीली.
- (६) अष्टवर्ग १ लो :—१ उपलोट २ वज्र ३ लोड ४ हीरवणीनां मूल ५ देवदार ६ जेठीमथ ७ दुर्वा ८ ऋद्धिघृद्धि.
- (७) अष्टवर्ग २ जो :—१ पतंजारी २ विदारिकंद ३ कचूरो ४ कपूरकाचली ५ नखला ६ कंकोडी ७ खीरकंद ८ मुसली-काळी (घोळी).
- (८) सर्वौपधि :—१ प्रियंगु २ हलदर ३ वज्र ४ सूचा ५ वालो ६ मोथ ७ अतिकली ८ मुरमांसी ९ जटामांसी १० उपलोट ११ एलची १२ लवंग १३ तज १४ तमालपत्र १५ नागकेसर १६ जायफल १७ जावंची १८ कंकोल १९ सेलारस २० चंडन २१ अगर २२ पत्रज २३ छड २४ नखला २५ घडंला २६ कचुरो २७ विरहाली २८ छडोली २९ मरचकंकोल ३० वरधारो ३१ आसंधि ३२ वडीऔपधि ३३ सहखमूली.
- (१०) सुगंधौपधि :—१ अंवर २ वालो ३ उपलोट ४ कुष्ट ५ देवदार ६ मुरमांसी ७ वास ८ चंडन ९ अगर १० कस्तूरी ११ कपूर १२ एलची १३ लवंग १४ जायफल १५ जावंची १६ गोरौचन १७ केसर.

नवमा दिवसनी पूजाविधि

“ॐ मिति नमः वनलिवीए ॐ ह्रीं ह्रीं परमअर्हते लेखकशालाकरणमिति स्वाहा”

ए मत्र बोली गोलु थाणा, लेखिनी अने मपीभाजननुं प्रदान करवुं. पछी विवाहमहोत्सव करवो.

पछी प्रतिष्ठा करनार श्रावकोए पोताना डावा हाथथी जिनना जमणा हाथमां 'साही' प्रदान करवुं. पछी जमणे हाथे सर्वे विवोना सर्वे अंगे प्रथमथीज अभिमंत्रित जाडी सुखड अने केसरथी अर्चन करवुं अने दरेक विवो पासे फुल, धूप, वास वि० सूकवां.

पछी गुरुए जिनविं व प्रत्ये सुरभिमुद्रा, पद्ममुद्रा + अने अंजलिमुद्रा देखाडवी.

अधिवासनामंत्र :—

पछी—१ “ॐ नमः शान्तये हुं क्षुं हूं सः” अथवा

२ ॐ नमो रवीरासवलद्वीणं, ॐ नमो पयाणुसारीणं, ॐ नमो कुट्टबुद्धीणं, जमियं विज्जं पडंजामि मा मे विज्जा परिज्जओ, ॐ अवतर अवतर, सोमे सोमे, कुरु कुरु, वग्गु वग्गु, सुमणे सोमणसे, महुमहुरे ॐ कविले क क्ष स्वाहा”

ए वेमांथी गमे ते एक मंत्रथी त्रणवार मंत्री, ऋद्धिद्विसहित सघला देवोने हाथे भीडलनुं कंकण बांधवुं. तथा वीजा अधिवासमंत्रथी—‘सुक्रायुक्ति’ अने ‘चक्रमुद्रा’ करीने श्रावकोए विवोनां—मस्तक, वने स्कंध अने वने घुंण एम पांचे अंगोपर स्पर्श करवो तथा धूप उखेववो. पछी गुरुए ‘परमेष्ठिमुद्रा’थी फरीथी नीचे प्रमाणे जिनाह्वान करवुं.

+ सुद्राओ मांटे जुओ परिशिष्ट नं ५, ६, ७, ८, ९, १०

“ ॐ नमोऽर्हत्परमेश्वराय, चतुर्मुखपरमेश्चिने, त्रैलोक्यगताय, अष्टदिक्कुमारीपरिपूजिताय, देवाविदेवाय, दिव्यशरीराय, त्रैलोक्यमहिताय आगच्छ आगच्छ स्वाहा ”

ए मंत्रथी त्रणवार आह्वान करी ‘ आसनसुद्रा ’⁺ देखाडी वास, कपूर आदिथी पूजन करबुं. श्रावकोए पण चंदन, फल, फुल, धूप, वास वि० थी पूजन करीने दशीवालां वस्त्र ढोकवां ते उपर नव श्रीफल मूकवां. तेमज श्रावकोए जुडी जुडी जातनां फल, फुल, बलि, जंवीर, रायण, दाडम, करणां, केलां, द्राख, खारोक, सिंघोडां, अखरोट वदाम, कमलकाकडी, पस्तांनां बीज वि० ढोकवां. पछी फुलेकुं चडावबुं. स्त्रीओए प्रभुने पोंखवा ते निमित्ते यथाशक्ति सुवर्णहुं दान देबुं. पछी श्रावकोए नवकार भणीने प्रियंगु, वरास, कपूर तथा गोरोचनथी बने हाथे विवने हस्तलेप करवो.

पछी “ ॐ आदित्य ” इत्यादिक कहीने नवे ग्रहोने बलिदान देबुं; बांट, खीर, करंबो, सेव, कूर, लापसी, पुडला, बडां तथा भजीआंना थाल भरीने आगल मूकवां. पछी ग्रीवाम्बत्र तथा केसरथी रंगेला सूत्रथी वेष्टित चोरी बांधवी. तोरण सहित मंडप करवो. तेनी नीचे सिंहासन स्थापन करीने, ते पर प्रतिमा स्थापन करवी. सोनानो कलश प्रतिमा पासे मूकवो. धी गोल सहित चारे मंगलेवा स्थापवा. पछी बांट, खीर, कंसार, घेवर, करंबो, कूर, धी, मेवा, पुरी, सुखडी एटलां वानां थालमां भरीने सधवा स्त्री त्यां लवीने मूके. ओवारणां ल्ये तेमज त्यां धान्य अने जल मूके; चार नाना बडा त्यां स्थापे. सुंवालीनां कांकरणां करवां. ते बडा उपर चार जवारानां शरावलां मूकवां; तेमज ते बडाओने ग्रीवाम्बत्र बांधबुं.

पछी गुरुए शक्रस्तवपूर्वक चैत्यवंदन करबुं. तथा चंदन, वास, धूप अने फुल सहित कसुंबी वस्त्रथी तेओहुं मुख

+ सुद्रा माटे परिशिष्ट नं. १.

ढांकवुं. पछी गुरुए सूरिमंत्री मंत्रित वासक्षेप विंवनऱ मस्तकपर अधिवासित करवु. अने ते वखते उपर कखा प्रमाणेना १ “ ॐ नमः शान्तये हूँ क्षुं हुं सः अथवा २ “ ॐ खीरासवलद्धीणं ” इत्यादि अधिवासना मंत्रो भणवा.

पछी लनन समये—
संसारे भोगयोग्यश्रीः, गृहिधर्मश्च कारणम् । भोगफलसाधनार्थं, तस्माच्च करपीडनम् ॥ १ ॥
ए श्लोक भणीने हथेवालामां कद्विद्विद्धि, सोपारी, केसर, सुखड आदिक मूकवां, तेमज ते वखते “ ॐ ह्रीं ह्रीं ऐं क्लीं ह्रीं अव्यक्ताव्यक्तसम्पन्नाय, संसारभोगकारणाय, मंगलार्थं पाणिपीडनमिति स्वाहा ” ए मंत्र पण बोलवु. वाजिंत्र वगडाववां, धवलमंगल गवडाववां, पोडशांश होम करवु. टीको कराववु. विंवने वल्लाभूपण पहेराववां. पछी पांच जातना २५ लाडवा मूकवा. मेवो व्हेंचवु पछी राज्याभिषेफ करवु. पछी

जयति जगति यस्य प्राग्भवं सम्यगात्मो-दयविजितविपक्षं विश्वकल्याणवीजम् ।

सुरसरिदमलाम्भोधारया धारणीया-द्वहुगुणजिननाथं स्थापयेत्पट्टभोग्यः ॥ १ ॥
ए काव्य भणी “ ॐ ह्रीं ह्रीं सिंहासनच्छत्रचामराद्यलंकृतैः राज्याभिषेकोऽयं पट्टस्थापनामिति स्वाहा ” ए मंत्र भणी प्रभुनु पट्टस्थापन करवु. इति पट्टस्थापनविधिः ॥

अथ दीक्षामहोत्सवः

संवत्सरं दानवरं वराणां-माधारसारैकवचश्चरित्रम् ।

परं पवित्रं पुरुषं पुराणं, पदप्रकृष्टं सुगरिष्ठज्येष्ठम् ॥ १ ॥
ए काव्य भणी “ ॐ ह्रीं ह्रीं परम अर्हते जिननाथाय स्नापयामीति स्वाहा ” ए मंत्र भणी प्रभुने दीक्षास्नान कराववु.

पछी महोत्सवपूर्वक इन्द्र इन्द्राणीथी परिचरित दान देता अशोऋक्षनी नीचे जई सर्व अलंकारोथी रहित करी पंचमुष्टि लोच करवो. पछी “ ॐ नमो सिद्धाणं ” ए पाठ भण्या वाद चारित्रचक्रदधतं सुवनैकपूज्यं, स्याद्वादातोयनिधिवर्धनबालचन्द्रम् ।

तत्त्वार्थभावपरिदर्शनबोधदीप-मैश्वर्यवर्धसुमनं विगताभिमानम् ॥ १ ॥
निर्ग्रन्थनाथममलं मददर्पनष्टं, सर्वाङ्गभासुरमनन्तचतुष्टयाद्यर्धम् ।

मिथ्यात्वपङ्कपरिशोषणचासरेशं, क्रोधादिदोषरहितं वरपुण्यकायम् ॥ २ ॥
ए काव्यो भणीने “ ॐ ह्रीं ह्रीं परम अर्हते पञ्चमहाव्रत-पञ्चसमितित्रिगुप्तिधराय, मनःपर्यवज्ञान-विपुलमत्यात्माय जिननाथाय नमः स्वाहा ” ए मंत्र भणवो. इति दीक्षाकल्याणकम् ॥

पछी गुरुए चैत्यवंदनथी प्रारंभी त्रण थोय सुधी कही. सिद्धाणं कही अधिवासनादेवीए करेमि काउ० अन्नत्थ कही १ लोगस्सनो काउ० करी नमो० कही— थोय—
पातालमन्तरिक्षं, सुवनं वा या समाश्रिता नित्यम् । साऽत्रावतरतु जैनीं, प्रतिमामधिवासनादेवी ॥ ४ ॥

पछी ‘ सुअदेवयाए क० का० अन्नत्थ० १ नवकार० नमो० ’ कही थोय—
वदवदति न वाग्वादिनि, भगवति कः श्रुतसरस्वति गमेच्छुः । रङ्गतरङ्गमतिवर-तरणिस्तुभ्यं नम इतीह ॥५॥

पछी ‘ संतिदेवयाए क० का० अन्नत्थ० १ नव० नमो० कही थोय—
श्रीचतुर्विधसंघस्य, शासनोन्नतिकारिणी । शिवशान्तिकरी भूया-च्छ्रीमती शान्तिदेवता ॥६॥
पछी ‘ अंबयाए देवयाए क० का० अन्नत्थ० १ नव० नमो० कही. ’ थोय—

अम्बा चालाङ्किताङ्गाऽसौ, सौख्यह्यातिं ददातु नः । माणिक्यरत्नालङ्कार-चित्रसिंहासनस्थिता ॥७॥

पछी ' खितदेवयाए क० का० अन्नत्थ० ? नव० नमो० कही. ' थोय—

यस्याः क्षेत्रं समाश्रित्य, साधुभिः साध्यते क्रिया । सा क्षेत्रदेवता नित्यं, भूयान्नः सुखदायिनी ॥८॥

पछी ' सासनदेवयाए क० का० अन्नत्थ० ? नव० नमो० कही. ' थोय—

या पति शासनं जैनं, सद्यः प्रत्यूहनाशिनी । साऽभिप्रेतसंसृद्ध्यर्थं, भूयाञ्छासनदेवता ॥९॥

पछी ' समस्तवेयावच्च० संति० सम्म० क० का० अन्नत्थ० ? नव० नमो० कही. ' थोय—

संधेऽत्र धे गुरुगुणौघनिधौ सुवैया-वृत्त्यादिकृत्यकरणैकनिबद्धकक्षाः ।

ते शान्तये सह भवन्तु सुराः सुरीभिः, सदृष्टयो निखिलविघ्नविघातदक्षाः ॥१०॥

पछी प्रगट नवकार, नमुत्थुणं, जवंतिचे०, जावंत, उवसगहंरं तथा जयवीराराय कहेया. ॥ इति देववंदनम् ॥

पछी गुरु वेसी नीचे प्रमाणे धारणा करे अने ते अधिवासना रात्रे थाय " स्वागता जिनाः सिद्धाः प्रसादं सुधियां कुर्वन्तु अनुग्रहपरा भवन्तु भव्यानां स्वागतमनुस्वागतम् " ॥ इति दीक्षाकल्याणकनवमदिनपूजाविधिः ॥

दशमा दिवसनो पूजाविधि

प्रथम स्नात्रीयाओने कंकण, मीढल, मरडाशींग, बहुफली बांधवां.

नीचेना श्लोकपूर्वक दश दिक्पालसुं पूजन करवुं—

रोगजलज्वलनविषधरदुष्टज्वरव्यन्तराक्षसिपुमारीचौरैतिश्चापदोगसर्गादिभयेभ्यो रक्ष रक्ष, शिवं कुरु कुरु, तुष्टिं कुरु कुरु, पुष्टिं कुरु कुरु ॐ नमो नमः ह्रीं ह्रीं ह्रूं ह्रूं ह्रः यः क्षः ह्रीं ह्रूं फुद् फुद् स्वाहा ” ।

पछी देववंदन करबुं तेमां चैत्यवंदनथी त्रण स्तुति सुथी कह्या त्राद सिद्धाणं० प्रतिष्ठादेवयाए क० का० अन्नत्थ १ लोगस्वनो काउ० नमो० कही— थोय—

यदधिष्ठिताः प्रतिष्ठाः सर्वाः सर्वास्पदेषु नन्दन्ति । श्रीजिनधिम्बं सा दिशतु, देवता सुप्रतिष्ठितमिदम् ॥४॥

शासनदेवयाए क० का० अन्नत्थ० १ नव० नमो० कही थोय—
या पति शासनं जैनं, सद्यः प्रत्यूहनाशिनी । साभिप्रेतसमृद्ध्यर्थ, भूयाच्छासनदेवता ॥ ५ ॥

खित्तदेवयाए क० का० अन्नत्थ १ नव० नमो० कही थोय—

यस्याः क्षेत्रं समाश्रित्य, साधुभिः साध्यते क्रिया । सा क्षेत्रदेवता नित्यं, भूयान्नः सुखदायिनी ॥६॥

सतिदेवयाए क० का० अन्नत्थ० १ नव० नमो० कही थोय—

श्रीचतुर्विधसंघस्य, शासनोन्नतिकारिणी । शिवशान्तिकरी भूया-च्छ्रीमती शान्तिदेवता ॥ ७ ॥

समस्तवेया० संति० सम्म० समा० क० का० अन्नत्थ १ नव० नमो० कही थोय—

संघेऽत्र धे गुरुगुणौघनिधौ सुवैया-वृत्त्यादिकृत्यकरणैकनिबद्धकक्षाः ।

ते ज्ञान्तये सह भवन्तु सुराः सुरीभिः, सदृष्टयो निखिलविघ्नविघातवक्षाः ॥ ८ ॥

पछी प्रगट नक्कार नमु० जावंति चे० जावंत० नमो० उवसग्ग० जय० कहेया. ॥ इति देववन्दनम् ॥

पृथी फुलवासनी दृष्टि करवी, धूप करवो पृथी देववन्दन करवुं. तेना चैत्य०नां काव्यो-
आकाशगामित्वचतुर्मुखत्वं, विद्येश्वरत्वामितवीर्यताद्यम् ।

प्रिया हिता वागपि यत्र नित्यं, नमोनमस्तीर्थकराय तस्मै ॥ १ ॥

देवेन्द्रवन्द्यमुनिसेवितपादपद्मं, सत्प्रातिहार्यविभवाङ्कितमक्षयं च ।

नाभेयमात्मगुणधूरितसर्वलोकं, चिद्रूपरूपविवर्जितं प्रणमामि भक्त्या ॥ २ ॥

सिंहासने रत्नमशूखचित्रे, ह्यशोकवृक्षाश्रितदिव्यकायम् ।

छत्रत्रयं भाति जिनस्य सूक्ष्मि, सच्चामरैर्निलविराजमानम् ॥ ३ ॥

नित्योदयं दलितमोहमहान्धकारं, संसारतापतरणं शिवदं प्रकामम् ।

नष्टाष्टकर्मनिचयं च हिरण्यगर्भं, चिद्रूपरूपविवर्जितं प्रणमामि भक्त्या ॥ ४ ॥

गजेन्द्रसिंहादिभयास्सामुद्र-सङ्गामसर्पादिमहोदराद्याः ।

यतः प्रणाशं ह्युपयान्ति सद्य-स्तस्मात्तमर्चं प्रवरं जिनेन्द्रम् ॥ ५ ॥

जांकिंचि० नमु० अरि० अन्नस्थ० जे तीर्थकरनी प्रतिष्ठा होय ते स्तुतिथी मांडी चार थोय सुधी कही नमु०
जावंति० जावंत० ते जिननुं स्तवन० जय० कहेवा. । इति देववन्दनम् ।

पृथी नीचेनां काव्यो तथा मंत्र भणी स्नात्र (न्हवण) करावुं. काव्यो—

सर्वापायव्यपायादधिगतविमलं ज्ञानमानन्दसारं, योगीन्द्रं ध्येयमुग्रं त्रिभुवनमहितं यत्तथाव्यक्तरूपम् ।
नीरन्ध्रं दर्शनाद्यं शिवमशिवहरं छिन्नसंसारपाशं,

चित्ते संचिन्तयामि प्रकरमविक्रमं सुक्तिकान्तासुकान्तम् ॥ १ ॥
इत्थं सिद्धं प्रसिद्धं सुरनरमहितं द्रव्यभावे द्विकर्म-पर्यायध्वंसलयाक्षयकरविलसत्पूज्यमानन्दरूपम् ।
ध्यायेद्विध्यातकर्मा सकलमविकलं सौख्यमप्यैहिकं सद् ,

ब्रह्मोपैति प्रमोदादसमसुखमयं शाश्वतं हेलयैव ॥ २ ॥
मंत्र— “ ॐ ह्रीं परमार्हन् अष्टकर्मरहितं सिद्धिपदं प्राप्ताय पांगताय स्नापयामीति स्वाह ” पछी “ ॐ ह्रीं
अहं सिद्धाय नमः ” ए मंत्र भणी नव अंगे पूजन करबुं, पछी उदार अने उदात्त स्वरथी नीचेबुं काव्य १०८ वार बोलतां
१०८ स्नात्र करवां, काव्य—

चक्रे देवेन्द्रराजैः सुरगिरिशिखरे चोऽभिषेकः पयोभि-

कर्ता तस्यानुकारं शिवसुखजनकं मन्त्रपूतैः सुकुम्भै-
र्नृत्यन्तीभिः सुरीभिर्ललितपदगमं तूर्यनादैः सुदीप्तैः ।

र्द्धिम्भं जैनं प्रतिष्ठाविधिवचनपरः स्नापयाम्यत्र काले ॥ १ ॥

पछी चैत्य० करबुं, पछी नीचेना भूतवलिमंत्रथी बलिदान मंत्रबुं,
भूतवलिमंत्र—“ ॐ नमो अरिहंताणं, ॐ नमो सिद्धाणं, ॐ नमो आयरियाणं, ॐ नमो उवज्जायाणं,
ॐ नमो लोए सब्बसाहूणं, ॐ नमो आगासगामीणं, ॐ नमो चारणाइलद्धीणं, जे इमे किन्नरकिंपुरुसमहोरगगल-

सिद्धगंधव्यजकखरअस्त्रसपिसायपेयडाधिगिप्यभिइओ जिणघरनिवासिणो नियनियनिलयठियापवियारिणो सन्निहिया असान्निहिया य ते सव्वे विलेवण-धुव-धुप्फ-फल-पईव-सणाहं वलिं पडिच्छंता, तुट्टिकरा भवन्तु, शिवंकरा भवंतु, संतिकरा भवंतु, सव्वं जणं कुव्वंतु, सव्वजिणाणं सन्निहाणपभावओ पसन्नभावत्तणेण सव्वत्थ रक्खं कुणंतु, सव्वत्थ दुरियाणि नासंतु, सव्वासिवसुवसमंतु संति-तुट्टि-पुट्टि-सिब-सुत्थयणकारिणो भवंतु स्वाहा”

पछी ते वलि धूप, वास अने फल सहित करी दश दिक्पाल अने नवग्रहनां नाम लइ लइ नाखवो. पछी श्रावकोए वंने हाथमां फुल लइ नीचेना मंत्रो भणी वलिदान करवुं.

“ॐ हर्म्यौ गंधाहः प्रतीच्छन्तु स्वाहा, ॐ हर्म्यौ धूपं भजंतु स्वाहा, ॐ हर्म्यै भूतवलिं जुपन्तु स्वाहा.” पछी कुसुमांजलि लइ नीचेना मंत्रथी त्रणवार विंव सामे नाखवी.

“ॐ हर्म्यै सकलसत्त्वलोकमवलोकय भगवन्नवलोकय अवलोकय स्वाहा.”

पछी श्रावकोए पहेलां करेली सर्व पूजा दूर करवी; तेमज चंदन, केसर, फुल, आंगी, वस्त्र, आमरण आदिकथी सधली नवी पूजा करवी. तेमज आपल करेलुं सर्व वलिदान पण दूर करवुं. दान देवुं. तथा बीजोरां आदि फल, लाड, सुखडी, मेवो सुखवास वि० नैवेद्य मूकवुं. पछी लूण उतारण विधिपूर्वक कपूर, वी अने साकरथी आरति अने मंगलदीवो करवो.

। इति निर्याणकल्याणकम् ।

पछी गुरुए संघ साथे चैत्य० थी त्रण शोय सुधी कख्या बाद ‘प्रतिष्ठादेवताविसर्जनार्थं का० करुं’ इच्छं प्र. दे. वि. क० का० वंदण० अन्त्य० ? लोगस्सनो चंदेसु निम्मलयरा सुधी काउ० नमो कही. शोय—

यदधिष्ठिताः प्रतिष्ठाः, सर्वाः सर्वास्यपदेषु नन्दन्ति । श्रीजिनविम्बं सा विशतु, देवता सुप्रतिष्ठमिदम् ॥४॥

जह सिद्धाण पइडा, समगलोगस्स मज्झयारंमि । आचंदस्सरिचं तह, होउ इमा सुप्पइइत्ति ॥१॥
 जह सग्गस्स पइडा, समगलोगस्स मज्झयारंमि । ” ” ” ” ” ” ॥२॥
 जह मेरुस्स पइडा, दीवससुद्दाण मज्झयारंमि । ” ” ” ” ” ” ॥३॥
 जह जंबूस्स पइडा, समत्थदीवाण मज्झयारंमि । ” ” ” ” ” ” ॥४॥
 जह लवणस्स पइडा, समत्थउदहीण मज्झयारंमि । ” ” ” ” ” ” ॥५॥
 धम्ममाधम्मागासा-त्थिकायमइगस्स सन्वलोगस्स । जह सासया पइडा, एसा वि य होउ सुपइडा ॥६॥
 पंचणह वि सुपइडा, परमिड्डीणं जहा सुए भणिया । नियया अणाइनिहणा, तह एसा होउ सुपइडा ॥७॥

पछी गुरुए ' प्रवचनसुद्राथी ' नीचे प्रमाणे प्रतिष्ठाना गुणोत्तुं वर्णन करवा पूर्वक धर्मदेशना आपवी.
 राया बलेण वड्डह, जसेण धवल्लेइ सयलदिसिभाए । सो पुण वड्डेइ विउलं, सुपइडा जस्स देसंमि ॥१॥
 उवहणइ रोगमारिं, दुड्ढिभक्खं हणइ कुणइ सुहभावे । भावेण कीरमाणा, ” ॥२॥
 जिणबिंबपइडं जे, करिंति तह कारविंति भत्तीए । अणुमदंति पइदिणं, सव्वेसुहभाइणो हुंति ॥३॥
 दव्वं तमेवमत्ते, जिणबिंबपइड्डणाइक्खेसु । जं लग्गइ तं सहलं, दुग्गइजणणं हवइ सेसं ॥४॥
 एवं नाऊण सया, जिणबिंबस्स कुणइ शुपइडं । पवेह जेण जरमरण-वल्लियं सासयं ठाणं ॥५॥

पछी विंब आगल पडदो करी श्रीसंघना मुखमां तंबोल आपवां. पछी श्रीसंघे विंबनां मुख उघाडवा
 फल वि० ढोक्खां. पछी चैत्य० करवुं. पछी प्रतिष्ठा करावनार श्रावके मोटो मीठो लाडवो मूक्खो.
 ए रीते दश दिवस सुधी महोत्सवविधि करवो.

१० प्रकारनां नैवेद्यः—कूरखांडधी, खीरखांडधी, घेवर, दहीकूरखांड, लापसी, गोलघुघरी, मीठोवाट(मीठीशूली), पक्वान्न, गुंजा सिंधोडां अने नारंगी नालीएर वि० फल धराववां.

पछी “ ॐ विसर विसर स्वस्थानं गच्छ गच्छ ” ए मंत्रथी नंद्यावर्त्तुं विसर्जन करबुं.

पछी नीचेनो श्लोक तथा मंत्र भणी अंजलिमुद्राथी प्रतिष्ठादेवबुं विसर्जन करबुं.

देवदेवार्चनार्थं ये, पुराऽऽहूताश्चतुर्विधाः । ते विधायार्हतां पूजां, यान्तु सर्वे यथागताः ॥ १ ॥

मंत्र—“ ॐ विसर विसर प्रतिष्ठादेवते स्वस्थानं गच्छ गच्छ यः यः यः स्वाहा ”

पछी नीचेनो श्लोक तथा मंत्र भणी सर्व देवताओबुं विसर्जन करबुं.

ये देवदेवीगणनागयक्षाः, समागतास्ते कृतशान्तिकृत्याः ।

जिनेश्वरं-विम्बविधानपूर्णं, मनोरथाः स्वं सदनं प्रयान्तु ॥ १ ॥

मंत्र—“ ह्रीं विसर विसर सर्वे सुराः स्वस्थानं गच्छत यः यः यः स्वाहा ”.

पछी ‘ मोटीशान्ति ’ बोलबी शान्तिधारा देवी, चंदन, पुष्प अने धूप वि. विधि करवो पछी कंकण छोडबुं अने नीचेनी गाथा बोलबी.

शुद्धाणमंतनासा, आहवणं तह जिणाण दिसिबधो । नेत्तुम्मीलणदेसण-गुरुअहिगारा छ इह कप्पे ॥

॥ इति दशमदिन पूजाविधिः ॥

ए रीते प्रतिष्ठित करेलां नवीन जिनविंभोने देवालयमां स्थापन करां पण ते पेहेलां चाकनी माटी अने दर्भेनो स्वस्तिक करवो. बवी जगाए बलिक्षेप करवो तेमज आठ थोयडुं देवदंडन करी क्षेत्रदेवतानी स्तुति कहेवी.

विंभनी स्थापना अने दृष्टि—वारशाखना आठ भाग करी तेमां उपरनो आठमो भाग छोडी सातमा भाग पर मूलनायक विंभनी स्थापना करवी अने ए सातमा भागना आठ भाग करी आठमो भाग छोडी सातमा भाग पर दृष्टि स्थापवी.

“ ॐ कूर्म निजपृष्ठे जिनविंभं धारय धारय स्वाहा ” ए मंत्रथी सात वार पृथ्वी मंत्री विंभने स्थापन करां अने “ ॐ स्यात्रे तिष्ठ तिष्ठ स्वाहा ” ए मंत्र सात वार भणवो. पछी सुगंधधूप वि. श्री अष्टप्रकारी पूजन करडुं पछी चैत्य० करडुं अने स्तवतनी जग्याए शान्ति कहेवी.

पछी पक्वान्न वि. नैवेद्य अने फलादिथी चित्रविचित्र पूजा करवी अने प्रतिमास्थापन पछी ‘लघुशान्ति, म्होटीशान्ति, अजितशान्ति, भयहरउत्रसगहरं, थुणिभोकेवलि अने तिजयपहुच स्तोत्र भणवां अने अड्डाइमहोत्सव करवो.

चौदपूर्वी—पंचमथुतकेवली श्रीभद्रबाहुस्वामीए विद्याप्रवादापूर्वसांथी उद्धृत प्रतिष्ठा कल्पमांथी श्री जगच्चन्द्र-सूरीश्वरे जे प्रतिष्ठाकल्प उद्धर्यो हतो तेना आधारे आ प्रतिष्ठाकल्प वाचक श्री सकलचन्द्रगणिए रच्यो अने ते पेहेलांना - भडारक श्री हरिभसूरीकृत - हेमाचार्यकृत - श्यामाचार्यकृत - भडारकगुणरत्नाकरसूरीकृत प्रतिष्ठाकल्पोनी साथे श्री विजयदानसूरीश्वर समक्ष मेलवी शोधन कर्तुं.

। समाप्तः श्रीसकलचन्द्रजीकृतप्रतिष्ठाकल्पः ।

सकलीकरणविधि :—“ ॐ नमो अरिहंताणं हृदये रक्ष, ॐ नमो सिद्धाणं ललाटं रक्ष, ॐ नमो आयरियाणं शिखां रक्ष, ॐ नमो उवज्झायाणं कवचं सर्वशरीरं रक्ष, ॐ नमो लोए सव्वसाहूणं अक्षम् ” आ प्रमाणे सर्वं ठेकाणे त्रण वार आचार्ये मंत्रन्यास करवो.
इति सकलीकरणविधिः

शुचिविद्या :—“ ॐ नमो अरिहंताणं, ॐ नमो सिद्धाणं, ॐ नमो आयरियाणं, ॐ नमो उवज्झायाणं, ॐ नमो लोए सव्वसाहूणं, ॐ नमो आगासगामीणं, ॐ नमो चारणलद्धीणं, ॐ हः क्षः नमः, ॐ अशुचिः शुचिर्भवामि स्वाहा ” आ मंत्रथी आचार्ये सर्वं अंग पवित्र करां. केटलाकना सते स्नात्रीयाओ पण आनाथीज अंगरक्षा करे.
गुरुए बलि मंत्रवानो मंत्र :—“ ॐ ह्रीं क्ष्वीं सर्वोपद्रवं विभवस्य रक्ष रक्ष स्वाहा ” आ मंत्र २१ वार बोलवो.

— प्रतिष्ठा विधि —

अथातः संप्रवक्ष्यामि, प्रतिष्ठालक्षणं स्फुटम् । जिनशास्त्रानुसारेण, नत्वा वीरं जिनोत्तमम् ॥ १ ॥
इह तावदादौ निष्पन्नविभवस्य महोत्सवेन शुभवारतिथिनक्षत्रयोगेषु आयतने प्रतिष्ठास्थाने कृतविचित्रवस्त्रोल्लोचे

+ सकलीकरणविधि, शुचिविद्या अने बलिमंत्रण जो के प्रतिष्ठाकल्पमां आवी जाय छे पण वारंवार आवतां होवाथी ख्याल माटे अलग पाडी आपवामां आवेल छे.

+ निर्वाणकलिका, आचारदिनकर, विधिमार्गप्रपा, सुबोधा (चान्द्रीय) समाचारी, तिलकाचार्य प्रतिष्ठाकल्प, गुणरत्नसूरि-प्रतिष्ठाकल्प तथा नामोल्लेख शिवायना अन्य घणा प्रतिष्ठाकल्पोमां वास्तविक आ प्रमाणेनी अजनशलाका—प्रतिष्ठाविधि हती ते आपवामां आवेल छे.

पूर्वोत्तरदिगभिमुखस्य स्थापना, जघन्यतोऽपि हस्तशतप्रमाणक्षेत्रशुद्धिः, तत्र च गन्धोदकपुष्पप्रकरादिभिः सत्कारः, अमारि-
 घोषणं, राजपृच्छनं, विज्ञानिकसन्माननं, सङ्घाह्वानं, महोत्सवेन पवित्रस्थानाञ्जलानयनं, वेदिकारचना, वेदिकपालस्थापनं;
 स्नपनकाराश्च समुद्राः, सकङ्कणा, अक्षताङ्गा, दक्षा, अक्षतेन्द्रियाः; कृतविम्बस्थापनानन्तरं श्रीखण्डरसेन ललाटे 'ॐ ह्रीं',
 हृदये 'ॐ ह्रीं', जान्वो; 'ह्रीं', पादयोः 'ह्रीं', इति बीजाक्षरा न्यसनीयाः 'ॐ नमोऽर्घ्यं प्रतीच्छन्तु पूजां गृह्णन्तु जिनैः स्वाहा'
 इति कवचरक्षा, अखण्डितोज्ज्वलेषा, उपोषिता, धर्मबहुमानिनः, कुलजाश्चत्वारः करणीयाः; तत्रैव मङ्गलाचारपूर्वकमविध-
 वाभिश्चतुःप्रभृतिभिः प्रधानोज्ज्वलेनपथ्याभरणभिर्विशुद्धशीलाभिः सकङ्कणहस्ताभिर्नारीभिः पञ्चरत्नकपायमाङ्गल्यमृ-
 चिकामूलिकाऽष्टवर्गसर्वोपध्यादीनां वर्त्तनं कारणीयं क्रमेण, ततो भूतबलिपूर्वकं विधिना पूर्वप्रतिष्ठितप्रतिमास्नानं, ततः
 सूरिः प्रत्यग्रवस्त्रपरिधानः स्नात्रकारयुक्तः शुचिरुपोषितो भूत्वा पूर्वं प्रतिमाग्रतश्चतुर्विधश्रमणसङ्घसहितोऽविकृतस्तुल्या
 देववन्दनं करोति, ततः शान्तिनाथ-श्रुतदेवी-शासनदेवी-अम्बिका-ऽच्छुम्भा-समस्तवैयावृत्यकराणां कायोत्सर्गं, ततः सूरिः
 कङ्कणमुद्रिकाहस्तः सदशवस्त्रपरिधानः आत्मनः सकलीकरणं शुचिविधां चारोपयति, तच्चेदम्—“ॐ नमो अरिहंताणं
 हृदये ॐ नमो शिरसि ॐ नमो आयरियाणं शिखायां ॐ नमो उवज्झायाणं कवच ॐ नमो लोए सब्वसाहूणं
 अत्तं” इति सकलीकरणम् । ततः—“ॐ नमो अरिहंताणं ॐ नमो सिद्धाणं ॐ नमो आयरियाणं ॐ नमो उवज्झायाणं
 ॐ नमो लोए सब्वसाहूणं ॐ नमो आगासगामीणं ॐ हः क्षः नमः” इति शुचिविद्या, अनया त्रिपञ्चसत्त्वारानात्मानं
 परिजपेत्, ततः स्नपनकारानभिमन्थ्याभिमन्त्रितदिशा बलिप्रक्षेपणं धूपसहितं सोदकं क्रियते, “ॐ ह्रीं
 क्ष्मीं सर्वोपद्रवं विम्बस्य रक्ष रक्ष स्वाहा” इत्यनेन बल्यभिमंत्रणं, कुसुमाञ्जलिक्षेपः—

अभिनवसुगन्धिविकसित-पुष्पौघभृता सुधूपगन्धाढ्या । विम्बोपरि निपतन्ती, सुखानि पुष्पाञ्जलिः कुरुताम् ॥१॥

तदनन्तरमाचार्येण मध्याङ्गुलीद्वयोर्ध्वीकरणेन तर्जनीमुद्रा रौद्रदृष्ट्या देया, तदनन्तरं वामकरे जलं गृहीत्वा प्रतिमा छण्टनीया, ततस्तिलकं पूजनं च प्रतिमायाः सुदूरमुद्रादर्शनम् अक्षतभृतस्थालदानं वज्रगरुडादिमुद्राभिर्विम्बस्य वज्ररक्षामन्त्रेण “ॐ ह्रीं श्वीं” इत्यादिना कवच करणीयं दिग्बन्ध्याश्चानेनैव, ततः श्रावकाः सप्तधान्यं (मुष्टिप्रायेण) सण १ लज २ कुलत्थ ३ यव ४ कज्जू ५ उडद ६ सर्पप ७ रूपं प्रतिमोपरि क्षिपन्ति, जिनमुद्रया कलशाभिमन्त्रणं जलाद्यभिमन्त्रणम् । जलाद्यभिमन्त्रणमन्त्राश्चैते—

“ ॐ नमो यः सर्वशरीरावस्थिते महाभूते आ ३ आप ४ ज ४ जलं गृह्ण ३ स्वाहा ” इति जलाभिमन्त्रणमन्त्रः ।

“ ॐ नमो यः सर्वशरीरावस्थिते पृथु २ गन्धान् गृह्ण ३ स्वाहा ” इति गन्धाधिवासनमन्त्रः ।
सर्वौषधिचन्दनसमालम्भनमन्त्राश्च ।

“ ॐ नमो यः सर्वतो मे मेदिनी पुष्पवती पुष्पं गृह्ण २ स्वाहा ” इति पुष्पाधिवासनामन्त्रः ।

“ ॐ नमो यः सर्वतो वलिं दह २ महाभूते तेजोऽधिपति शुभुधूपं गृह्ण २ स्वाहा ” धूपाभिमन्त्रणमन्त्रः ।
ततः पञ्चरत्नक्यन्थिरङ्गुल्यां (दक्षिणस्यां) वध्यते ततः पञ्चमङ्गलसूचकं मुद्रामन्त्राधिवासितैर्जलादिद्रव्यैर्गीततूर्यपूर्वकं

सुकुशलस्वात्रकारैः स्नात्रकरणं, तद्यथा हिरण्यकलशचतुष्टयस्नानम्—

सुपवित्रतीर्थनीरेण, संयुतं गन्धपुष्पसम्भिन्मम् । पततु जलं चिम्बोपरि, सहिरण्यं मन्त्रपरिपूतम् ॥ १ ॥

१ मुद्राओ माटे जुओ परिशिष्ट नं. १

सर्वस्नात्रेष्वन्तरा शिरसि चन्दनटिकककं पुष्पारोपणं धूपथ १ । पञ्चरत्नजलस्नानम्—

नानारत्नौघयुतं, सुगन्धिपुष्पाधिवासितं नीरम् । पतताद्विचित्रवर्णं, मन्त्राहयं स्थापनाविम्बे ॥ २ ॥

कषायस्नानम्—

स्रक्ष्वाथथोदुम्बर-शिरीषछल्ल्यादिकल्कसन्मृष्टे । विम्बे कषायनीरं, पततादधिवासितं जैने ॥ ३ ॥

मृत्तिकास्नानम्—

पर्वतसरोनदीसङ्गमादि-मृद्धिश्च मन्त्रपूताभिः । उद्धर्त्य जैनविम्बं, स्नपयाम्यधिवासनासमये ॥ ४ ॥

पञ्चगव्यस्नानम्—

जिनविम्बोपरि निपतद्-घृतदधिदुग्धादिद्रव्यपरिपूतम् । दर्भोदकसंमिश्रं, पञ्चगव्यं हरतु दुरितानि ॥ ५ ॥

सदौषधिस्नानम्—

सहदेव्यादिसदौषधि-वर्णेणोद्धर्तितस्य विम्बस्य । सन्मिश्रं विम्बोपरि, पतज्जलं हरतु दुरितानि ॥ ६ ॥

मूलास्नानम्—

सुपवित्रमूलिकावर्ग-मर्दिते तदुदकस्य शुभधारा । विम्बेऽधिवाससमये, यच्छतु सौख्यानि निपतन्ती ॥ ७ ॥

प्रथमाष्टकवर्गस्नानम्—

नानाकुशाद्यौषधि-सन्मृष्टे तद्युतं पतक्षीरम् । विम्बे कृतसन्मन्त्रं, कर्मौघं हन्तु भव्यानाम् ॥ ८ ॥

द्वितीयाष्टकवर्गस्नानम्—

भेदाद्यौषधिभेदो-ऽपरोऽष्टवर्गः सुमन्त्रपरिपूतः । निपतन् विम्बस्योपरि, सिद्धिं विदधातु भव्यजने ॥ ९ ॥

ततः स्वरिस्थाय गरुडमुद्रया मुक्ताशुक्तिमुद्रया परमेष्ठिमुद्रया वा प्रतिष्ठाप्य देवताऽऽह्वानं तदग्रतो भूत्वा ऊर्ध्वः
 सन् करोति—“ॐ नमोऽहत्परमेश्वराय चतुर्मुखपरमेष्ठिने त्रैलोक्यगतायाष्टदिग्भिर्भागकुमारीपरिपूजिताय देवाधिदेवाय
 दिव्यशरीराय त्रैलोक्यमहिताय आगच्छ २ स्वाहा” इत्यनेन । दिक्पालाश्चाहूयन्ते—“ॐ इन्द्राय सायुधाय सवाहनाय इह
 जिनेन्द्रस्थापने आगच्छ २ स्वाहा १, ॐ अग्नये सायुधाय आगच्छ २ स्वाहा” इत्यादिना, शेषाणामप्याह्वानं कुर्यात्,
 पुष्पाणामञ्जलिष्वथ ।

सर्वौषधिस्नानम्—

सकलौषधिसंयुक्त्या, सुगन्धया घर्षितं सुगतिहेतोः । सनपयामि जैनधिम्बं, मन्त्रिततन्त्रीरनिवहेन ॥१०॥

ततः—“सिद्धजिनादि” मन्त्रः स्वरिणा दृष्टिदोषघाताय दक्षिणहस्तामर्षेण तत्काले विम्बे न्यसनीयः, स चायम्—
 ‘इहागच्छन्तु जिनाः सिद्धा भगवन्तः स्वसमये महानुग्रहाय भव्यानां भः स्वाहा’, ‘हुं क्षौं ङ्ही क्ष्वी ङ्हं भः स्वाहा’
 इत्ययं वा । ततो लोहेनास्पृश्येतसिद्धार्थरक्षापोड्डलिका करे बन्धनीया, तदभिन्मत्रणमन्त्रः—‘ॐ क्षौं क्ष्वीं ह्रीं स्वाहा’, चन्दन-
 टिककं च, ततो जिनपुरतोऽञ्जलिं बद्ध्वा विज्ञप्तिकावचनं कार्यं, तच्चेदं—‘स्वागता जिनसिद्धाः प्रसाददाः सन्तु प्रसादधिया कुर्वन्तु
 अनुग्रहपरा भवन्तु भव्यानां स्वागतमनुस्वागतम्’ ततोऽञ्जलिमुद्रया सुवर्णभाजनस्थार्ध मन्त्रपूर्वकं निवेदयेत्, स च—‘ॐ भः
 अर्धे प्रतीच्छन्तु पूजां गृह्णन्तु जिनेन्द्राः स्वाहा’ सिद्धार्थदध्यक्षतद्वृत्तदर्भरूपस्थार्धमुच्यते । ततः—

इन्द्रमग्निं यमं चैव, निर्ऋतिं वरुणं तथा । वायुं कुबेरमीशानं, नागं ब्रह्माणमेव च ॥१॥

+ मुद्राभो माटे जुओ परिशिष्ट नं. १.

‘ॐइन्द्राय आगच्छ २ अर्थं प्रतीच्छ २ पूजां गृह २ स्वाहा’ एवमेव शेषाणामपि नवानामाह्वानपूर्वकमर्थनिवेदनं च कार्यम् । ततः कुसुमस्नानम्—

अधिवासितं सुमन्त्रैः, सुमनःकिंजल्कराजितं तोयम् । तीर्थजलादिसुष्टुक्तं, कलशोऽनुक्तं पततु विम्बे ॥११॥
ततो गन्धस्नानिकासानम्—

गन्धाङ्गलानिकया, सन्मृष्टं तदुदकस्य धाराभिः । स्नपयामि जैनविम्बं, कर्मोवाच्छित्तये शिवदम् ॥१२॥

गन्धा एव शुक्लवर्णा वासा उच्यन्ते, त एव मनाकृष्णा गन्धा इति, ततो वासस्नानम्—

हृद्दौराह्लादकरैः, स्पृहणीयैर्मन्त्रसंस्कृतैर्जैनम् । स्नपयामि सुगतिहेतो-र्विम्बमधिवासितं वासैः ॥१३॥
ततः चन्दनस्नानम्—

शीतलसरससुगन्धि-मनोमतश्चन्दनद्रुमससुस्थः । चन्दनकल्कःसजलो, मन्त्रयुतः पततु जिनविम्बे ॥१४॥

ततः कुङ्कुमस्नानम्—

कश्मीरजसुविलिप्तं, विम्बं तन्नीरधारयाऽभिनवम् । सन्मन्त्रयुक्तया शुचि, जैनं स्नपयामि सिद्धयर्थम् ॥१५॥

तत आदर्शकदर्शनं ततस्तीर्थोदकस्नानम्—

जलधिनदीहृद्कुण्डेषु, यानि तीर्थोदकानि शुद्धानि । तैर्मन्त्रसंस्कृतैरिह, विम्बं स्नपयामि सिद्धयर्थम् ॥१६॥

ततः कपूरस्नानं—

शशिकरतुषारधवला, उज्ज्वलगन्धा सुतीर्थजलमिश्रा । कर्पूरोदकधारा, सुमन्त्रपृता पततु विम्बे ॥१७॥

ततः कस्तूरिकास्नानम्—

मन्त्रपवित्रितपयसा, प्रकृष्टकरतूरिकासुगन्धयुजा । विहितप्रणताभ्युदयं, विम्बं स्नपयामि जैनेन्द्रम् ॥

अतिसुरभिचहुलपरिसल-वासितपानेन मृगमदस्नानैः ।

मन्त्रैः कृतैः पयोभिः, स्नपयामि शिवाढ्यजिनविम्बम् ॥१८॥

तत पुष्पाञ्जलिधेयः—

नानासुगन्धपुष्पौ-घरञ्जिता चञ्चरीककृतनादा । धूपामोदविमिश्रा, पततात्पुष्पाञ्जलिर्विम्बे ॥ १८ ॥

ततः शुद्धजलकलशैः अष्टोत्तरशत-१०८ स्नानविधिः—

चक्रे देवेन्द्रराजैः सूरगिरिशिखरे योऽभिषेकः पयोभिर्दृत्यन्तीभिः सुरीभिर्ललितपदगमं तूर्यनादैः सुदीप्तैः ।
कर्तुं तस्यानुकारं शिवसुखजनकं मन्त्रपूतैः सुकुम्भैर्विम्बं जैनं प्रतिष्ठाविधिवचनपरःस्नापयाम्यत्र काले ॥

ततोऽभिमन्त्रितचन्दनेन स्वरिर्वामधृतदक्षिणकरेण प्रतिमां सर्वाङ्गमालेपयति, कुसुमारोपणं, धूपोत्पादनं, वासनिक्षेपः,

सुरभिमुद्रादर्शनं, पद्ममुद्रा ऊर्ध्वा दृश्यते, अञ्जलिमुद्रादर्शनं च ततः प्रियङ्गुर्गुरोरोचनाहस्तलेपः अधिवासनामंत्रेण करे ऋद्धि-
वृद्धिसमेतमदनफलाख्यकंकणवन्दनं, स चायम्—“ ॐ नमो खीरासवलद्वीणं ॐ नमो मह्यासवलद्वीणं ॐ नमो संभिन्नसोड्डीणं
ॐ नमो पयाणुसारीणं ॐ नमो कुड्डुवुद्वीणं जमियं विज्रं पञ्जामि सा मे विज्जा पसिज्जउ ॐ अवतर २ सोमे २ कुरु २
ॐ वगु निवगु सुमणे सोमणसे महुमहुरए कविल ॐ कधः स्वाहा ” अधिवासनामन्त्रः यद्वा “ ॐ नमः शान्तये हूं शं हूं सः ”

कंकणमन्त्रः ५ । अधिवासनमन्त्रेणैव मुक्ताशुक्रत्या विम्बे पञ्चाङ्गस्पर्शः—मस्तक १ खांथ २ जानु २ वार ७, चक्रमुद्रया
वा । धूपश्च निरन्तरं दातव्यः, परमेष्ठिमुद्रां स्मरिः करोति, पुनरपि जिनाह्वानं, ततो नियध्यायापुपविश्य नन्द्यावर्त्त

+ सुद्राओ माटे लुओ परिशिष्ट १.

मध्यात्प्रभृति पूजयेत्, सदशाद्यज्ञवस्त्रेण तमाच्छादयेत्, तदुपरि नालिकेरप्रदानं कार्यं तदुपरि प्रतिष्ठाप्यत्रिम्बस्थापनं, चक्रप्रतिष्ठाख्यापनाय विचित्रबलिविधानं, यथा-जम्बीर-बीजपूरक-नालिकेर-पनसा-Sअ-डाडिमादिशस्तफलकन्दमूलढौकनं, ततश्चतुःकोणेषु वेदिकायाः पूर्वन्यस्तायाश्चतुस्तन्तुवेषु चतुर्दिशं श्वेतवारकोपरि गोधूमव्रीहियवानां यववारकाः स्थाप्याः, वादुषीरिकरम्बककीसरकूरुससिद्धविडिपूयली इति सप्त बलिशरावाणि दीयन्ते, पुनस्तन्तुसहितसहिरण्यचन्दनचर्चित-कलशाश्चत्वारः प्रतिमानिकटे स्थाप्यन्ते, घृतगुडसमेतमङ्गलप्रदीपाः ४ स्वस्तिकपट्टस्य चतसृष्वपि दिक्षु सक्रपर्देकसहिरण्य-सजलसथान्यचतुर्वारकस्थापनं, तेषु च सुकुमालिकाकङ्कणानि करणीयानि यववाराश्च स्थाप्याः, पूर्णचतुःस्रवेण वेष्टनं वारकाणाम्, ततः शक्रस्तवेन चैत्यवन्दनं चैत्यवन्दनं कृत्वाऽधिवासनालक्षसमये पुष्पसमेतकाद्भिष्टुद्धियुतमदनफलारोपणपूर्वकं चन्दनयुक्तेन पुष्पवासधूपप्रत्यग्राभिसासितेन वस्त्रेण वदनच्छादनं माइसाडी चारोप्यते, तदुपरि चन्दनच्छटा स्वरिणा स्वरिमन्त्रेणाधिवासनं च वारत्रयं कार्यं, ततो गन्धपुष्पयुक्तसप्तधान्यस्नपनमञ्जलिभिः, तच्चैदम्-सालि-यव-गोधूम-मुद्ग-बह्म-चनक-चवलका इति, पुष्पारोपणं धूपोत्पादनं, ततः स्त्रीभिरविधवाभिश्चतसृभिरविकाभिर्वा प्रोक्षणकं यथाशक्त्या हिरण्यदानं च, ताभिरेव पुनः प्रचुरलङ्कुकादिवलिकरणं, पुटिकाः ३६० दीयन्ते, ततः श्राद्धा आराविकाऽवतारणं मङ्गलदीपं च कुर्वन्ति, चैत्यवन्दनं कायोत्सगाऽधिवासनादेव्याः चतुर्विंशतिस्तवचिन्तनम्, तस्या एव स्तुतिः—

विश्वान्शेषसुवस्तुषु मन्त्रैर्याऽजस्रमधिवसति वसतौ। सेसामवतरतु श्री-जिनतनुमधिवासनादेवी ॥१॥
यद्वा—पातालमन्तरिक्षं, भवनं वा या समाश्रिता भवने। साऽत्रावतरतु जैनीं, प्रतिमामधिवासनादेवी ॥२॥

१ बृहद्विम्बस्याधो बलकवियुक्तोऽपि तन्ध्यावर्त्तः स्थाप्यते इति कस्यचिदाशयः (ता ही)

चिंकाश्रीखण्डतन्दुलयुतपञ्चयातुकं कुम्भकारचक्रमृत्तिकासहितं पूर्वमेव विम्बं निवेशसमये न्यसेत्, ततः "ॐ श्यारे तिष्ठ २
 स्वाहा" इति स्थिरीकरणमन्त्रो न्यसनीयः चलप्रतिष्ठायां तु नैः, नवरं चलप्रतिमाथः सशिरस्कदर्भो⁺ वालुका च प्रथमत
 एव वामाङ्गे न्यसनीया, तत्र च- "ॐ श्रींहीं सुमद्रे नम" इति मन्त्रश्च न्यस्यः ततः पद्ममुद्रया रत्नासन-
 स्थापनं कार्यमिति वदता यथा इदं- 'रत्नमयमासनमलङ्कुर्यन्तु इहोपविष्टा भव्यानवलोकयन्तु हृष्टदृष्टया जिनाः स्वाहा,
 ततः 'ॐ ह्यये गन्वात्र प्रतीच्छन्तु स्वाहा ॐ ह्यये पुष्पाणि गृह्णन्तु स्वाहा ॐ ह्यये धूपं भजन्तु स्वाहा ॐ ह्यये भूतवलिं
 जुपन्तु स्वाहा ॐ ह्यये सकलसत्त्वलोककर अवलोकय भगवन् ! अवलोकय स्वाहा' इति पठित्वा पुष्पाञ्ज-
 लित्रयं क्षिपेत्, ततो वस्त्रालङ्कारादिभिः समस्तपूजा माइसाडी कङ्कणिकारोपश्च पुष्पारोपणं वल्यादिश्च मौरिंडासुहा-
 लियप्रभृतिको दीयते, ततो लवणावतारणं आरात्रिकस्यावतारणं मङ्गलप्रदीपस्य च कारणं, ततः सङ्केतः चैत्यवन्दनं
 कायोत्सर्गाः श्रुतदेव्यादीनां 'सुयसंतिलेत्तपवयणाईणं' तिचचनात् शक्रस्तवपाठः शान्तिस्तवभणनं, ततोऽखण्डाक्षताञ्ज-
 लिभृतलोकसमेतेन मङ्गलगाथापाठः कार्यः नमो ऽहृत्सिद्धाचार्येत्यादिपूर्वकं यथा—

जह सिद्धाण पइहा, तिलोयचूडामणिंमि सिद्धिपए । आचंदसूरियं तह, होउ इमा सुप्पइइत्ति ॥ १ ॥
 जह सग्गस्स पइहा, समत्थलोयस्स मज्झयारंमि । ॥ २ ॥
 जह मेरुस्स पइहा, दीवससुदाण मज्झयारंमि । ॥ ३ ॥
 जह जंबुस्स पइहा, जंबुहीवाण मज्झयारंमि । ॥ ४ ॥
 जह लवणस्स पइहा, समत्थउइहीण मज्झयारंमि । ॥ ५ ॥

+ मुद्राओ माटे जुओ परिशिष्ट १.

इति पठित्वाऽक्षताच् त्रिः क्षिपेत्, पुष्पाञ्जलींश्च क्षिपेत्, ततः प्रवचनमुद्रया स्वरिणा धर्मदेशना कार्या, ततः सङ्घदानं मुखोद्घाटनं दिनत्रयं पूजा अष्टाह्निकापूजा ना, तत्रापि प्रशस्तदिवसे ३।५। स्नात्रं कृत्वा जिनबलिं त्रिधाय भूतबलिं प्रक्षिप्य चैत्यवन्दनं विधाय कङ्कणमोचनाद्यर्थं प्रतिष्ठादेवताविसर्जनकार्योत्सर्गः चतुर्विंशतिस्तवचिन्तनं तस्यैव पठनं, श्रुतदेवी १, शान्ति० —

उन्मुष्टरिष्टदुष्ट-ग्रहगतिदुःस्वप्नदुर्निमित्तादि । संपादितहितसम्पन्नामग्रहणं जयतु शान्तेः ॥ १ ॥
 क्षेत्र०, वैया० कार्योत्सर्गः, ततः सौभाग्यमन्त्रन्यासपूर्वकं मदनफलोत्तरणं, स च—‘ॐ अत्रतर २’ इत्यादि, ततो नन्द्यावर्तपूजनं विसर्जनं च, ‘ॐ विसर २ स्वस्थानं गच्छ २ स्वाहा,’ नन्द्यावर्तविसर्जनमन्त्रः । ‘ॐ विसर २ प्रतिष्ठादेवते ! स्वाहा’ इति प्रतिष्ठादेवताविसर्जनमन्त्रः । प्रतिष्ठाद्युक्तौ द्वादशमासिकस्नपनानि कृत्वा पूर्णे वत्सरे अष्टाह्निकाविशेषः, पूजां च विधाय आयुर्ग्रन्थि निवन्थयेत्, उत्तरोत्तरपूजा च यथा स्यात्तथा विधेयम्, एवम्—

लेप्पाइमए वि विही, विवे एसेव किन्तु सविसेसं । कायन्वं णहाणाई, दप्पणसंक्रंतपडिबिबे ॥ १ ॥
 ‘ॐ क्षिं नमः’ अश्विकादीनामधिवासनामन्त्रः । ‘ॐ ङ्ही क्षूं नमो वीराय स्वाहा,’ तेषामेव प्रतिष्ठामन्त्रः, यद्वा ‘ॐ ङ्ही क्षमी स्वाहेति’ देवीप्रतिष्ठामन्त्रः । पश्चान्नन्द्यावर्तलेखनं पूजनं च कार्यम् ।

॥ समाप्तः संक्षिप्तप्रतिष्ठाविधिः ॥

* पृष्ठ १४ श्री जुओ - मुद्राओ माटे जुओ परिशिष्ट नं १

— अथ जिनविम्ब-परिकर-प्रतिष्ठाविधिः —

यदि जिनविम्बेन सह परिकरो भवति तदा जिनविम्बप्रतिष्ठायामेव वासक्षेपमात्रेण परिकरप्रतिष्ठा पूर्यते । प्रथमभूते परिकरे पृथक्प्रतिष्ठा विधीयते ।

परिकराकरो यथा—विम्बायो गजसिंहकीचरूपाङ्कितं सिंहासनं पार्श्वयोश्चमरयौ तयोर्वहिश्चाञ्जलिकरौ मस्तकोपरि क्रमोपरिस्थं छत्रत्रयं तत्पार्श्वयोरुभयोः काञ्चनकलशाङ्कितशुङ्गां श्वेतगजद्वयं गजोपरि शञ्जराद्यधकराः पुरुषाः तदूर्ध्वयोर्द्वयोः मालाकारौ शिखरे शङ्खवीयाः तदुपरि कलशः मतान्तरे—सिंहासनमध्यभागे हरिणद्वयतोरणाङ्कितं धर्मचक्रं तत्पार्श्वयोरुभयोः ग्रहमूर्तयः एवं निम्बन्ने परिकरे विम्बप्रतिष्ठोचिते लग्ने—भूमिशुद्धि-करणं, अमारिघोषणं, संघाह्वानम्, बृहत्स्नात्रविधिना जिनस्नात्रं, लघुपञ्चवलयनद्यावर्त्तस्थापनम्, तत्पूजनम्, कलश प्रतिष्ठायात् । ततः परिकरे सप्तधान्यपूर्वकं वर्द्धापनं अङ्गुलीद्वयोर्ध्वीकरणेन रौद्रदृष्ट्या वामहस्तचुलकेन जलाच्छोटनम्, अक्षतघृतपात्रदानम्, ततः “ॐ ह्रीं श्रीं जयन्तु जिनोपासकाः सकला भवन्तु स्वाहा” इति मन्त्रेण परिकरस्य गन्याक्षत-पुष्पधूपदीपनैवेद्यैः पूजनं सदसवक्षेणाच्छादनं ततश्च तिसृभिः स्तुतिभिश्चैत्यवन्दनं ततः शान्ति-श्रुत-क्षेत्र-भवन-शासन-वैयाघ्रत्यकर-प्रतिष्ठादेवताकायोत्सर्गस्तुतयः पूर्ववत् ततः सम्प्राप्तायां लग्नेवेलायां द्वादशभिर्मुद्राभिः सूरिमन्त्रेण वास-मभिमन्त्र्य सर्वजनं दूरतः कृत्वा एभिर्मन्त्रैर्वसक्षेपं विदध्यात् मन्त्रो यथा—

“ॐ ह्रीं श्रीं अप्रातिचक्रे धर्मचक्राय नमः” इति धर्मचक्रे वासक्षेपस्त्रिः ।

“ॐ ह्रीं श्रीं च द्रां ऐं ह्रौं ङः क्षां क्षीं सर्वग्रहेभ्यो नमः” इति ग्रहेषु वासक्षेपस्त्रिः ।

“ॐ ह्रीं श्रीं आधारशक्तिमल्लासनाय नमः” इति सिंहासने वासक्षेपस्त्रिः ।
 “ॐ ह्रीं श्रीं अर्हद्भक्तेभ्यो नमः” इति चामरकरद्वये वासक्षेपस्त्रिः ।
 “ॐ ह्रीं विमलवाहनाय नमः” इति गजद्वये वासक्षेपस्त्रिः ।
 “ॐ पुष्करेभ्यो नमः” इति मालाद्वये वासक्षेपस्त्रिः” “ॐ श्रीशाङ्खधराय नमः” इति शाङ्खधरे वासक्षेपस्त्रिः ।
 “ॐ पूर्णकलशाय नमः” इति कलशे वासक्षेपस्त्रिः ।

ततोऽनेकफलनैवेद्यढौकनम्, पुनर्जिनस्नानं बृहत्स्नानविधिना, ततश्चैत्यवन्दनम् । प्रतिष्ठादेवताविसर्जनकायोत्सर्गं चतुर्विंशतिस्त्वचिन्तनं भणनं च नन्दावर्चविसर्जनं पूर्ववत् । अष्टाह्निकामहोत्सवः । संघपूजनं । दीनमार्गणपोषणं । जलपट्ट-
 प्रतिष्ठायां तु जलपट्टोपरि बृहन्नन्दावर्चस्थापनम् । तत्पूर्ववत् जलपट्टे क्षीरस्नानं पञ्चरत्ननिक्षेपः वासमंत्रेण वासनिक्षेपः ।
 नन्दावर्चविसर्जनम् । इति जलप्रतिष्ठा-तोरणप्रतिष्ठायां तु बृहत्स्नानविधिना जिनस्नानं मुकुटमन्त्रेण तोरणे द्वादशशुद्धाभि-
 र्मन्त्रितवासक्षेपः । मन्त्रो यथा—“ ॐ अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ इत्यादि हकारपर्यन्त नमो जिनसुरपतिमुकुटकोटि-
 संघडितपदाय इति तोरणे समालोक्य समालोक्य स्वाहा ” । इति तोरणप्रतिष्ठा ।

इति प्रतिष्ठाधिकारे परिकरप्रतिष्ठाविधिः सम्पूर्णः ॥

॥ अथ कलशारोपणविधिः ॥

तत्र भूमिशुद्धिः गन्धोदकपुष्पादिसत्कारः, आदितः एव कलशाधः पञ्चरत्नं-सुवर्णं-रूप्यं-मुक्ता-प्रवाल-लोह-
 कुम्भकारप्रतिक्रासहितं न्यसनीयम् । पवित्रस्थानाज्जलानयनं प्रतिमास्नानं नन्दावर्चपूजनं शान्तिवलिः सोदक-

सवाषधिवर्चनं स्त्रीभिः ४ स्नात्रकाराभिमन्त्रणं सकलीकरणं शुचिविद्यारोपणं चैत्यवन्दनं शान्तिनाथादिकायोत्सर्गः । श्रुत १
 शान्ति २ शासन ३ क्षेत्र ४ समस्तवैया ० ५ । कलशे कुसुमाञ्जलिक्षेपः । तदनन्तरमाचार्येण मध्याङ्गलीद्वयोरुर्ध्वीकरणेन
 तर्जनीमुद्रा रौद्रदृष्ट्या देया । तदनु वामकरे जलं गृहीत्वा कलशः आच्छोटनीयः । तिलकं पूजनं च । मुद्गरमुद्रादर्शनम् ।
 “ ॐ ह्रीं क्ष्वीं सर्वोपद्रवं रक्ष रक्ष स्वाहा ” । चक्षूरुधाकलशस्य सप्तधान्यकप्रक्षेपः हिरण्यकलशचतुष्टयस्नानं सर्वोपधि-
 स्नानं मूलिकास्नानं गंधोदक-वासोदक-चन्दनोदक-कुङ्कुमोदक कर्पूरकुसुमजलकलशस्नानं पञ्चरत्नसिद्धार्थकसमेतग्रन्थि-
 वन्धः । वामधृतदक्षिणकरणे चन्दनेन सर्वाङ्गमालिप्य पुष्पसमेतमदनफलऋद्धिद्विद्विद्युतारोषणम् । कलशपञ्चाङ्गस्यर्शः,
 धूपदानं, कङ्कणवन्धः, स्त्रीभिः प्रोक्षणं, सुरभी-परमेष्ठि-गरुड-अञ्जलि-गणधर-मुद्रादर्शनम्, ह्यरिमन्त्रेण वारत्रयाधिवासनम् ।
 “ ॐ स्थावरे तिष्ठ तिष्ठ स्वाहा ” वस्त्रेणाच्छादनं, जम्बीरादिफलोहलिवलेनिक्षेपः । तदुपरि सप्तधान्यकस्य च आरात्रिका-
 वतारणं चैत्यवन्दनम् । स्तुतित्रिकानन्तरम् सिद्धा० अधिवासनादेव्याः कायोत्सर्गः । चतुर्विंशतिस्तवचिन्ता । तस्याः स्तुतिः :-
 पातालमन्तरिक्षं, भुवनं वा या समाश्रिता नित्यम् । साऽत्राऽवतरतु जैने, कलशेऽधिवासनादेवी ॥

शां० १ अं० २ समस्तवै० । तदनन्तरं नमु० तः जयवीरारयान्तं तदनु शान्तिबलिं क्षिप्त्वा शक्रस्तवेन चैत्यवन्दनं
 शान्तिभणनं प्रतिष्ठादेवताकायोत्सर्गः । चतुर्विंश० । यदधिष्ठिता० प्रतिष्ठास्तुतिदानम् । अक्षताञ्जलिमृतलोकसमेतेन
 मङ्गलगाथापाठः कार्यः । नमोऽर्हतसिद्धा०

+ आर.ति श्लोकः - दुष्टपुरासुररचितं, नरैः कृतं दृष्टिदोषजं विघ्नम् । तदृच्छत्व, तद्दूरं, भविककृतारात्रिकविधाने ॥

जह सिद्धाण पइहा० ॥ जह सगसस पइहा० ॥ जह मेरुसस पइहा० ॥ जह लवणसस
 पइहा, समत्थ उदहीणमज्झयारंमि० ॥ जह जंबुसस पइहा, जंबूदीवसस मज्झयारंमि ॥ आचंद० ॥
 पुष्पाञ्जलिप्रक्षेपः । धर्मदेशना ॥ ॥ इति कलशप्रतिष्ठाविधिः ॥

— अथ ध्वजारोपणविधि —

भूमिशुद्धिः, गन्धोदकपुष्पादिसत्कारः । अमारिघोषणम् । संघाहानम् । दिक्पालस्थापनम् । + वेदिका-
 विरचनम् । नन्दावर्तलेखनम् । ततः ह्यरिः कंभणमुद्रिकाहस्तः सदशत्रहपरिधानः सकलीकरणं शुचिविधां चारोपयति ।
 स्नापनकारानभिमन्त्रयेत् । अभिमन्त्रितदिशावलिप्रक्षेपणं धूपसहितं सोदकं क्रियते । “ॐ ह्रीं क्ष्मीं सर्वोपद्रवं रक्ष रक्ष स्वाहा”
 इति वलयभिमन्त्रणम् । दिक्पालाह्वानम्—ॐ इन्द्राय सायुधाय सवाहनाय सपरिजनाय ध्वजारोपणे आगच्छ आगच्छ
 स्वाहा । एवं-ॐ अग्नये-ॐ यमाय-ॐ नैऋतये-ॐ वरुणाय-ॐ वायवे-ॐ कुबेराय-ॐ ईशानाय-ॐ ब्रह्मणे-ॐ
 नागाय-आगच्छ आगच्छ स्वाहा । शान्तिवलिपूर्वकं विधिना मूलप्रतिमास्नानम् । तदनु चैत्यवन्दनं संघसहितेन
 गुरुणा कार्यम् । वंशे कुसुमाञ्जलिक्षेपः, तिलकं पूजनं च । हिरण्यकलशादिस्नानानि पूर्ववत् । कनक-पञ्चरत्न-रूपाय
 -सृष्टिका-मूलिका-अष्टवर्णा-सर्षपवि-गन्ध-वास-चन्दन-कुङ्कुम-तीर्थोदक-कपर्पूर (तत इक्षुरस-धृतदधिदुग्ध) स्नानम् ।

+ चार खुणे चार नव चंचनी वेदिकाओ वनाववी.

वंशस्य चर्चनम् । पुष्पारोपणम् । लग्नसमये सदशत्रुखेणच्छादनम् । सुद्रान्यासः । चतुःस्त्रीश्रीखणकम् । ध्वजाधिवासनं
 वासधूपादिप्रदानतः । ' ॐ श्रीं ठः '—ध्वजांशस्याभिन्मन्त्रणम् इत्यधिवासना । जवारक-फलोहलि-बलिदौकनम् ।
 * आरात्रिकावतारणम् । अविश्रुतजिनस्तुत्या चैत्यवन्दनम् । स्तुतित्रिकानन्तरम् शान्तिनाथकायोत्सर्गः । पश्चात् श्रुतदे० १
 शान्तिदे० २ शासनदे० ३ अंबिकादे० ४ क्षेत्रदे० ५ अधिवासनादे० ६ कायोत्सर्गः । चतुर्विंशतिस्तवचिन्तनं तस्या
 एव स्तुतिः—'पातालमन्तरिक्षं, भवनं वा० । समस्तवैयाघृत्यकरकायोत्सर्गः । स्तुतिदानम् । उपविश्य
 शक्रस्तवपाठः । शान्तिस्तत्रादिभणनम् । बलिसप्तधान्यफलोहलिवासपुष्पधूपादिवासनम् । ध्वजस्य चैत्यपार्श्वेण प्रदक्षिणा-
 करणम् । शिखरे पुष्पाञ्जलिः । कलशस्नानम् । ध्वजागृहे मर्कटिकारूपे पञ्चरत्ननिक्षेपः । इष्टांशे ध्वजानिक्षेपः । ' ॐ
 श्रीं ठः ' अनेन सूरिमन्त्रेण वासक्षेपः । इति प्रतिष्ठा । फलोहलि-सप्तधान्यवलि-मोरिंडक्रमोदकादिवस्तूनां प्रक्षेपणम् ।
 महाध्वजस्य ऋजुगत्या प्रतिमाया दक्षिणकरे बन्धनम् । प्रवचनसुद्रया सूरिणा धर्मदेशना कार्या । संवदानम् । अष्टा-
 द्विकापूजा विषमदिने ३, ५, ७, जिनचलिं प्रक्षिप्य चैत्यवन्दनं विधाय शान्तिनाथादिकायोत्सर्गान् कृत्वा महाध्वजस्य
 छोटनम् । संधादिपूजाकरणं यथाशक्त्या ॥ ॥ इति ध्वजारोपणविधिसमाप्तः ॥

+चक्रसुद्राशी दंडने सर्वे जगथाय स्पर्शं करवो । अने सुरभि-परमेष्ठि-गरुड-अजलि अने गणधरमुद्रा देखाडवी ।

x ७-२१ के १०८ वार मंत्र भणवो । ४ श्लोक कलशप्रतिष्ठामां जुओ ।

ध्वजादंड शिखर अने ध्वजानो मंत्र ।

ॐ ह्रीं श्रीं श्र्ल्यूं क्ष्र्ल्यूं ह्र्ल्यूं क्लीं ३ ओं क्रौं अरिंहंत शिखरे दंडे ध्वजेपुवासिदेवदेवीनां संवस्य च शान्तिं
पुष्टिं तुष्टिं ऋष्टिं वृष्टिं कुरु कुरु स्वाहा ॥

ध्वजा तथा दंडतुं माप विगरे ।

- (१) रेखाए देरासर जेटळुं लांबु होय, तेटलो ध्वजादंड लांबो करंचो. घुमटना प्रमाणनो दंड लांबो चाली शक्रे.
- (२) गभारा करतां शिखर वे इंच रेखाए मोडु होय तेथी ध्वजादंड गभाराना पद करतां वे इंच मोटो करचो.
- (३) मंदिरनी उंचाईना त्रीजा भागे ध्वजादंड लांबो करचो.
- (४) ध्वजादंड जेटलो लांबो होय तेना पहला गजे ० ॥ अंगुल अने वाकीना गजे ० ॥ अंगुल व्यास लेचो.
- (५) ध्वजादंडनी लंबाईना छद्दा भागे पाटलीनी लंबाई करची.
- (६) लंबाईनी अडथी पहोळाई करची, अने पहोळाइथी अडथी जाडाइ करची.
- (७) गाळा एकी करचा, अने वंगडी वेकी राखची. आ सर्व मान मध्यम समजुं. जो श्रेष्ठ मान करचुं होय तो ते माननो दशमो भाग वयारवाथी थाय, अने दशमो भाग घटाडवाथी कनिष्ठ मान थाय. आ सर्व मानथी साल अलग जाणवुं.
- (८) कपडानी ध्वजा दंड प्रमाणे लांबी करची, अने पहोळाइ लंबाईना आठमा भागे करची.
- (९) पताका तथा पताकडी विगरे देशाचार प्रमाणे करची. शास्त्रीय रीत नथी.
- (१०) घुमटना आमलशाळानी पहोळाइथी त्रण गणो घुमटनो ध्वजादंड लांबो करचो.
- (११) वरसगांठ वखते नवी ध्वजा उपर अगर शरुआतमां ध्वजा उपर चोत्रीसो यंत्र जमणी वाजु लखचो.

चोत्रीसो यंत्र.

५	१६	३	१०
४	९	६	१५
१४	७	१२	१
११	२	१३	८

ध्वजा दंड तथा कळश प्रतिष्ठाना सामाननी यादि ।

औषधिओ, पाघडी, सोनानो कळश, कळश नं. ४, तीर्थजल, गुलाबीखिस, दश दिकपालनो पाटलो, पोखणां, कंकु, कपूर, मीढळ, मरडासींग, फुल, पान, सोपारी, चोखा, वासक्षेप, फळ, नैवेद्य, वाकळा शेर १।, जवारा, कसुंवी वस्त, आंसळी रुपानी, रु. ३१), पैसा ५१).

रोगने दूर करनार अग्रसिद्ध पण जे कोइ औषध पृथ्वीतलमां मले तेणे करियाणा तरीके गणी शक्याय छे. एटलाज माटे करियाणां अनेक प्रकारनां बताववामां आव्यां छे. छतां तेमांथी लाभालाभनी दृष्टिए योग्य लागे

— अष्टमंगल श्लोक —

मंगलं श्रीमदर्हन्तो, मंगलं जिनशासनम् । मंगलं सकम्भः संघो, मंगलं पूजका अमी ॥१॥

स्वस्ति भूगगननागविष्टये-धूदितं जिनवरोदये क्षणात् ।
स्वस्तिकं तदनुमानतो जिन-स्याग्रतो बुधजनैर्विलिख्यते ॥१॥

अन्तः परमज्ञानं, यद्भाति जिनाधिनाथहृदयस्य । तच्छ्रीवत्सव्याजात्, प्रकटीभूतं बहिर्वन्दे ॥२॥

विश्वत्रये च स्वकुले जिनेशो, व्याख्यायते श्रीकलशायमानः ।
अतोऽत्र पूर्णं कलशं लिखित्वा, जिनार्चनाकर्म कृतार्थयामः ॥३॥

जिनेन्द्रपादैः परिपूज्य पृष्ठे, रतिप्रभावे रभि(ति) सन्निकृष्टम् ।
भद्रासनं भद्रकरं जिनेन्द्र-पुरो लिखेमंगलस्रत्सयोगम् ॥४॥

त्वत्सेवकानां जिननाथ दिक्षु, सर्वासु सर्वे निधयः स्फुरन्ति ।
अतश्चतुर्धा नवकोणनद्या-वर्तः सतां वर्तयतां सुखानि ॥५॥

पुण्यं यथाः समुदयः प्रभुता महत्त्वं, सौभाग्यधिविनयशर्ममनोरथाश्च ।
वर्धन्त एव जिननायक ते प्रसादा-त्तद्वर्धमानयुगलं पटमादधामः ॥६॥

आत्मालोकविधौ जिनोऽपि सकलस्तीव्रं तपो दुश्चरं, दानं ब्रह्म परोपकारकरणं कुर्वन् परिस्रफूर्जति ।
सोऽयं यत्र सुखेन राजति स वै तीर्थाधिपस्याग्रतो, निर्मेयः परमार्थवृत्तिविदुरः संज्ञातिभिर्दर्पणः ॥७॥

कुद्वद्ध पंचशरकेतन भवेत्कृतं, कर्तुं सुधा सुवननाथ निजापराधम् ।
सेवां तनोति पुरतस्तत्र मीनयुग्मं, आह्वैः पुरो विलिखितोरुनिजांगयुक्त्या ॥८॥

नामजिणा जिणनामा, ठवणजिणा पुण जिणंदयडिमाओ ।
दब्बजिणा जिणजीवा, भावजिणा समवसरणत्था ॥९॥

समाप्तः प्रतिष्ठाकल्पदि

